

Szerkesztőség: Bajza-utca, 4. sz. Ide tartozandó a lap sajtótechnikai részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városház-utca, 1.

Börsmentelen levelek csak ismert kezektől fogadják el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei ügyvédgyűlés, a Nagy-Kanizsai- és Délezsi Takarékpénztárak, Bankgyűlés, az Alsó-muraközi Takarékpénztár részvénytársaság és önsz. szövetk. hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	6 fr.	— kr.
Félévre	2	50 "
Negyelvre	1	25 "

Hirdetések jutányosan számítottak.

Arverest s egyéb hivatalos hirdetésmények 30 kr. helyégedijon felül 100 szögig 1 frt. azontul minden szögért egy fél kr.

Nyilittér pótlósora 10 kr.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési felhívás

„Zala”

1886. évi július-decemberi folyamára.

Július 1-jével új előfizetést nyitunk lapunkra. Midőn ez alkalommal lapunk régi barátjait előfizetésük megújítására felkérnök, a t. közönséget is újból felhívjuk lapunk pártolására.

A „Zala” mint politikai és társadalmi lap eddig is mindig megfelelni iparkodott azon követelményeknek, melyeket mai nap egy vidéki lap iránt támasztani lehet. Közleményei irodalmi színvonalon állottak s változatosság tekintetében is kiálja a hasonmű vidéki lapokkal a versenyt.

S habár első sorban különösen helyi érdekeket képvisel, figyelmét ezentúl még jobban ki fogja terjesztelni a megye többi vidékeire is, és a társadalom vagy közügy terén bárhol felmerülő mozzanatokról gyorsan fognak értesülni olvasóink.

Ki sem fogja tagadhátni, hogy megyénkben és városunkban minden érem sok még a teendő. Ugy mint eddig, ezután is figyelmelni fogjuk intező köreinket a metáni mulasztásokra, sürgetni fogjuk a halaszthatatlan teendőket egyszóval önzetlenül tovább is megmaradunk a közügynek, a közönségnek szolgálatában, mely fölünk elvárhatja, hogy minden irányban felvilágosítsuk.

Ezért az éppen nekünk is szükségünk van a közönség támogatására.

Bazdítani ott, a hol kell, sohasem szüntünk meg s mindig hangoztatjuk, hogy szeretnők társadalmunkat a valódi haladás, a pezszo fejlődés útján látni.

Az enemi törekvéseiben bennünk mindig önzetlen támogatásra fog találni.

Nincs kétség benne, hogy a közönség szorakoztatására sokkal többet tehet a fővárosi sajtó, melynek helyzete hasonlíthatatlanul kedvezőbb, mint a vidéki sajtóé, de nincs olyan ember, aki bármely vidékre nézve fölötte szükségesnek nem tartaná a vidéki

sajtót, s nem mérlegeli a körülményeket, ki emettől annyit kíván, mint amattól. A vidéki sajtóra szüksége van a társadalomnak, s kevés belátásra mutat, ha a vidéki sajtót csak úgy felváltól nézik, meg nem gondolva annak fontosságát és szükségét ott, a hol a vidéki lapok az ország gondolkodásának lokmérőjét képezik.

Azért újra kérjük a közönséget, hogy lapunkat pártoljon! szíveskedjék, e pártolás mértékéhez képest mi is mintha jobban és jobban meg fogjuk közelíteni a vidéki sajtó egyedül nemes célját.

A szerkesztőség.

Az előfizetési árak a lap élen láthatók.

A kiadóhivatal.

A „Nyilatkozat.”

Lapunk múlt számában „A tanév végén” cím alatt megjelent közlemény arra indította az érdeklődőket hogy „a n-kanizsai közs. elemi népisk. tanítótestülete” aláírással ellátott egy „nyilatkozat”-ot kézbesítettek nekünk egy kártársuk által azon lizenettel, hogy azt mi lapunkba közlés végett felvegyük, s hogy ők azt a „Zalai Közönségben” egyidejűleg szintén közzé tenni fogják. Mivel tiszteletben tartjuk az „auditur et altera pars” elvét s bírnak a lojalitás azon érzetével, hogy valamely közleményünkre vonatkozó czáfolatnak is helyet adjunk: teljesítettük volna a kívánságot — már csak azért is, hogy részrehajlatlanságunk megővassék — ha a „nyilatkozat” hangja megfelel volna azon kívánalmainknak, melyeket közleményeink egy komoly, tisztességes, lap szigorúan megkövetél, — s a mely megfelel volna a mi közleményünk hangjának, melylyel a kérdéses közérdekű dolgot hirlapi megbeszélés tárgyává tettük, s a melyet a lap reputációja kedvéért mindenkor létekezen megőrzünk. — De az a „nyilatkozat” oly qualificáltlan hangon és modorban van tartva,

hogy már keletkezése pillanatában elvesztette jogosultságát arra, hogy egy komoly, higgadt felszólalásra adott hangzó feleletnek tekintessék; olyannyira méltatlan egy erkölcsi testülethez, hogy képes a tanító testület fennhangzólagot „jó hírnevét” lezállítani azon alacsony talajra, a honnét az e fajta bűrmérvények kiburjánozhatnak; oly fűmadásokat foglal magában, hogy azokkal szemben egészen másnemű elégtételszerzési és megtorlási módról kellene gondoskodni, ha ezen „nyilatkozat” nem takaroznék az erkölcsi testület védő köpenyegjébe.

Másrészt azonban — noha a legmegfelelőbb válasz a mellőzés volna rá egészen említlenül még sem hagyhatjuk azt, mert oly tételei vannak, melyek egyenesen provokálják a visszautasítást, és főleg, mert azon jogunk és kötelességünk tudatában hogy mint a közvélemény őre, és az ennek körében felmerülő hangok organuma — minden közérdekű tárgyhöz teljes szabadsággal hozzászólhatunk: jogunk és tisztünk gyakorlatában még ilyenemű „nyilatkozatok” — által sem engedjük magunkat terrorizálni. Az alkotmányos szabadságnál fogva minden honpolgárra nézve megvan adva a lehetőség, hogy a közéletben felmerülő nyilvános mozzanatokra nézve ellenőrzési és felszólalhatási jog illeti; és minden nyilvános intézmény ki van téve a publikus bírálatnak. — Vagy talán a nagykanizsai községi elemi népiskola és ennek működése oly nebulos virág, melyről véleményt közölni nem szabad?!

Egy maga a hirlap fogalma felhatalmaz ugyan a közérdeket érintő dolgok említésére, de mi az említett közlemény megírása körül még — tudva a felszólalás és kivált a tárgy fontosságát — a legnagyobb elővigyázattal és óvatossággal jártunk el „A tanév végén” című közlemény

sem nem alaptalanul, sem kellőleg meg nem fontolva és nem csupán a közönség körében hallatszott sporadikus hangok fejelembe vétele után jelent meg, hanem közzététele előtt beszéltünk szülőkkel, (panaszkodó szülőkkel!) szakismerő tanítvályakkal, iskolaszéki tagokkal, hallottuk a vizgálatra küldött biztosok véleményét, és az így gondolat gyűjtött információ alapján terjesztettük az érdeklődő közönség elé. — Tehát nem lehet szó arról, hogy az egy alaptalan, hozzá nem értő laikus ember nézete volna.

Az a kiméletlen, meggondolatlan hang, mely ama „nyilatkozatot” oly szomorúan jellemzi, nem olyan ugyan, aminőt épen azoktól megvárhatnánk, kiknek kezeibe a polgárság egyik legféltettebb kincse: gyermekeinek nevelése van bízva, — de másrészt nagyon elárulja, hogy közléstünk nagyon az elevenre talált, oda, ahol a bibi van, melynek érintése fáj; és ebben a nyilatkozat s felkiáltásban a beteg szintésége j-jong, kinek sebet tapogatják. Mert a tanítótestület maga is elismeri — és ezt biztosan tudjuk — hogy vannak az elemi népiskolának osztályai, melyeknek vizgálati eredményét ők maguk röstelik legjobban. Ha tehát így önmaguk beismerik a létező bajokat: megfelel-e a következetességnek és igazságosságnak, hogy ezen nyilatkozatban identificálva magukat velük, az egész tanítótestület nevében védő szárnyaik alá veszik valamennyit egyaránt?! A mi cikkünk nem azt mondja, hogy a népiskola nem azt semmit, hogy a tanítók nem tanítani valók, mert hiszen mi magunk mondtuk, hogy „csupa képesített tanítók vannak alkalmazva” és hogy a „tanítással együtt a nevelésre is nem nagy súlyt fektetnek minden osztályban”: hanem tartalma az, hogy a vizgák eredménye egészben nem ki elégit és nem áll arányban az isko-

Tárcza.

A templom előtt.

(Egyszerű történet.)

Kadas István tekintélyes ember volt mezővárosban, az Alföld egy kiterjedésű, gazdag vidéki helységében. Tekintélyes gazdag volt, főszökevényes magyar jellemű és egyéb szerencseműlt tulajdonságán kívül emelte még az is, hogy abban az időben, mikor családja kebelében ez az itt elbeszélendő eset megtörtént, a főbírói tisztet viselte kellő szigorral és körültekintéssel. Habár hivatalt vállalt a Bach-rendszer alatt is, azért nem kell ám gondolni, hogy ő amolyan Bachszász volt, hiszen mellette a kapitányi hivatalt olyan ember viselte, a ki maga sem nagyon szerette a finánczókat. Annnyit mondhatók, hogy rend volt abban a városban s csak a csirke és disznótojások féltek, s ezeknek volt is kitől; mert Kadas István uram ugyan igen kedélyes ember volt, de az ilyen dolgokban nem igen ismerje a tréfát, s jaj volt annak, a ki eleje került vallatásra. De ha szigorú volt a tanácsban, rendkívül gyengéd tudott lenni családja körében, kedves, vendégszerető házában, a hol azután azok a szerencseműlt tulajdonságok, melyek őt disztették, elragadták a vendéget. Szakszított más volt ebben a tekintetben az ő kedves élete párja, gazdasszony abból a jó régi világból, házas gyengéd, munkás, a nőiség igazi példányképe, a milyen a mi korunkban bizony már nagyon kevés van, ha csak ismeretlenül elrajtja nem.

Szerencsés ember is volt Kadas István uram: kedves gyermekek, fiuk, leányok, nagy és kicsi képezték a szülői örömet. A legöregebbik szép, izmos, férfias alak már a gazdasszonyt vezette, a legkisebbik az abczés

könyvben betűzött, s e kettő között 8-9 derek sarj tartozott még a családhoz. Jó gyermekek mind, egyszerűek, mint a szőlők, nem táplálkozta hín vágyakkal és reményekkel, pedig Kadas István uram gazdagsága egy kis grófvál nagyon felért.

Sohasem lehetett hallani róla, hogy a nemességére valami nagyon sokat tartott volna, vagy hogy a nagyraagyas hántotta volna, és mégsem élvezhette ez a derek család zavartalanul szerencsését, s kijutott az öreg Kadas István is abból, a mit szerencsétlen végzetnek neveznek, s éppen egyik fia volt az, ki nagy sebet ejtet az ő, meg jó nejt szívén.

Ezt a történetet mondom én el ezekben az egyszerű sorokban.

Kadas Béla, István uramnak egyik fia, 18 éves lehetett, mikor a pesti iskolából hazakerülve a gazdálkodásra kívánta magát adni. Szép szallas fiatal ember volt ez is, kinek szeméitől jószívűség és férfiasság sugárzott. Ezt a fiut nagyon szerették a szülők, az anyja sokszor mondta, hogy gyermekei között a legkedvesebb, s nem szeretné, ha valamit kérne tőle, a mit nem teljesíthetne.

Volt öröm a háznál, mikor Béla haza került; a jó anya sütit és főzött kedven-czének s így nagy vígsággal ünnepelték meg a viszontlátást. Béla azután elkezdett gazdálkodni, s kora reggeltől késő estig rendszeren ott volt az egyik tanyán, a hol dolgait pontosan és lelkiismeretesen végezte. Habár nem hanyag tanuló volt deak korában mégsem szánja volna magát a tudományos pályára. Olvasgatni azonban szeretett, s ama gazdák egyikének ígérkezett lenni, kik a kalendáriumot meg a napi újságot kívül más is szeretnek olvasni, mert nem akarnak hátramaradni a világtól, a mi őt magát kitéjezte, mikor egy-egy újságra megjelent

könyvet hozott neki a posta. — Tanyai dolga mellett maradt neki elég ideje az olvasásra is.

A tanyán egy öreg számadó élt, Vermes (abár az ő leányával, Erzsivel, a ki ott a tanyán általában a tanyai ündérének nevezett el a nép szája. És a nép neai tulzott; mert Erzszi igazán tündér volt, s akl látta, az is annak mondta, ha nem is hit a tündérekben. Ugy látszik hogy Kadas Béla nemcsak a Pestről hozott könyvekben olvasgatott, hanem Erzszi szemében is, azokban a fényes, sötéték szemekben, melyeknél igazán festők nem tudnak festeni, a regényírók nem tudnak leírni. De a szemek mellett kedves, mosolygó, tisztá arc, olyan derűt, mint a tiszta ég s ez arc mellett kifogástalan alkat, mintha különben nem is a derek Vermes tulajdon lánya lett volna, hanem csak úgy került hozzá nevelésbe, s titokban küldte hozzá valami herczegnő. Pedig Erzszi ke mégis a Vermes tulajdon lánya volt, s az öreg számadó ki már 30 esztendővel töltött ki Kadas István ura jószágán, gyakran maga is rajta felelte szeméit, s nyomban rágondolt boldogult feleségére, a ki leánykorában épen olyan szép volt mint Erzszi.

Hát amint mondottam, Béla, mikor legelőször látta künn a tanyán Erzsit, nem hit szemének, s el nem gondolhatta, honnan csöppent ide az a gyönygyeremest, de még jobban ámul, mikor megtudja, hogy ez a leány Vermesnek leánya. Rajta is felelte a szemét, eleintén csak rövid ideig, de napról napra tovább, s nem mult el fél hét, főlig szerelmes volt. Nem mondta meg a leánynak, különben nem is beszélt vele sokat, de a mint észrevelte, hogy a leány befészkelte magát seibebe, fűtette magában, hogy végére jár majd a dolognak. A Kadas családhoz tartozott, ezek pedig emberemlékezet óta a

telt emberei voltak s valami dolgon sokáig tépelődni nem igen szerettek.

Forró júliusi nap volt. A napsugarak égetően lütkéltek a felhőtelen égről. A levegő izzott a hőségig, s a messze sikon még a mecha is visszahúzódott valami árnyékos helyre. A távolban a felhők izzó tündérlátékát.

Déli pihe volt éppen, Kadas Béla ott állt a tanyai hajlék küszöbénél lobogós ingujjal fedett egyik karját az ajtó oldaljára támasztva s bámult a messzeségbe. Ekkor az alsó tanyáról, hol a családég lakott, sielő léptekkel Erzszi iparkodott a kulhoz, hogy korszóját Iris vizrel megmerje. Ott kellett belmennie, ahol Béla állott. A mint Béla meglátja, hogy a leány közeledik, oda szökölt.

- Vízért megy, Erzszi?
- Azért itjiram.
- Te Erzszi, ott a tanyában van-e az apád?
- Ott van igen.
- Beszélni szeretnék vele.
- Akkor majd ide küldöm.
- Ne farasd ide az öreget, majd oda megyek hozzá magam.
- Hát tudod-e mit akarok neki mondani?
- Nem tudom én, ha csak meg nem mondja.
- Hát azt akarom mondani, hogy téged feleségül veszek.
- Erzszi majd hogy hanyalt nem vágta magát ijedében. De csakhamar visszanyerve természetes életségét, s ijedéséből felocsudva nevetett s azt mondta Bélának:
- Tréfát, itjiram: nem vagyok én olyan gazdag úrhoz való; — — —
- Azután egyszerre elszomorodott s bizonyos neheztellességgel folytató:
- Mégsem szép, hogy engem annyira kifiguráz. Megyek a kútra, spáni várja a vizet.

(Vége köv.)

lákra fordított temérdek áldozattal. Hogy pedig ez — fájdalom — így van, azt még oly durva eser „nyilatkozat”-tal sem lehet elűzni.

Nem ez a módja az okoskerü védekezésnek, melyet a nyilatkozó tanítók követnek. Meri ha maguk is meg vannak győződve róla, hogy hibák a eredménytelenségek ellagadhatatlanul vannak, akkor miért akarják ezeket mégis ellagadni és miért hasogatnak ily a tanító mint erkölcsi testületre nézve megalázó, sértő apologiát a hanyagok mellett; miért tagargatják a gyengeséget, titkolják a betegséget, mikor ezzel csak megnehezítik, sőt lehetetlenné teszik az orvoslást és saját jól felfogott érdekük ellen dolgoznak a leghatásosabban.

Gönczy Pál dicseréte még gyengébb, mely könnyen lötörhetik annyi belekapaszkodó kéz ereje alatt. Aztán meg úgy vagyunk értesülve, hogy a ministeri tanácsos elismerő nyilatkozata inkább az iskola külső berendezésére, az itt észlelt örvendetes tapasztalatokra és a nagy áldozatkészégre vonatkozott, melyet a polgárság vele szemben tanusit. És ha nem csupán erre vonatkoznék is, ha a ministeri tanácsos ur formaszerű vizsgát tartott volna is a gyermekkel, — a mint ezt — értesülésünk szerint — nem tette, még akkor is ez az öngyújtotta tömjénillat hamar eloszlik, ha nem feledjük, hogy a hivatalos látogatások rendszerint azzal végződnek, hogy „a magas látogató a látottak feletti megelégedését fejezte ki”; bezzeg hallotta volna az idei népiskolai vizsgák egyik másikat, aligha kijett volna azt a büszke dicseréte.

Visszautasítjuk a lelkiismeretlenség vádját, mit ezikkünkben, mely a népiskolai tanító uraknak oly nehezére esett, csak az ingerült elfogultság, vagy vastag tudatlanság találhat ilyen tendenciákat. Ellenkezőleg a leghiggadtabb tárgyilagosság, népiskolánk, ezen annyira dődelgetett intézményünk iránti lelkiismeretes gondoskodás szolgáltatta az impulzust megírására. Igen, mi fen akarjuk tartani iskolánkat a megillető színvonalon, még ha tanítóink ily „nyilatkozat”-okkal le is akarnak azt onnét rántani. És kiállítjuk a nyilvánosság elé, mert épen ezenfelmerült incidens mutatja, hogy a méltán támadt aggodalmak megnyugtatósa nélkül nem szabad az elzárkózottság és titkolózás homályában lappangnia.

Megteszökök, mert jogunk van hozzá; ezerszer inkább: mert az ügynek érdekében áll!

Panaszkodnak a tanító urak, hogy kevés a fizetésük. Hát vajjon a hivatalnok pálya más térein működőknek fizetése, — arányban költségek előkészületükkel, képzettségükkel és munkájukkal — több-e, mint a népiskolai tanítóké? Vagy talán azt akarják mondani, hogy, amilyen a mosdó, olyan a kendő, hogy a súlyos díjazásért súlyos tanítást adhatnak csak?

Mi ezt nem akarjuk, nem merjük feltenni a világon egy hivatalnok karról sem. — Nem mi, ők maguk végzik ki „a nehezen küzdő tanítótestület jó hírnevét” ilyen védelemmel.

Azt mondja a „nyilatkozó”, hogy a tanítás eredményét ne ítéljük meg a vizsgákból. De hát vajjon miből? Hát mire való a vizsga, ha nem arra, hogy az egész évi munka és gyűjtögetés eredményét ott mintegy tárlaton közzétegyék? Hát mi más értelme volna a zárvizsgáknak, ha nem ez? Talán csak nem arra valóknak, hogy a gyerekeknek alkalmunk nyíljon ünneplő ruhájukat rájuk venni!

Közleményünknek épen az volt célja, hogy a nyilvános hangzott aggodalmakat a népiskolai tanítványok állapota felől — eloszlassuk; mert mi nem keltünk ki a tanítótestület ellen, hanem konstatáljuk, hogy két-évkülvannak fogatkozások, melyeket lényegesen egyéb és több okokra vezettünk vissza, mint a tanítótestület egyes tagjainak hibáira. És ha csak ezt tették, amit a tanítótestület magy is elismer, és mégis oly kifejezéseket kell hallanunk, hogy mi helytelenül vizsgát az oktatásügyet; már akkor csakugyan nem mondhatunk rá egyebet, mint hogy

az ilyen jacobinuszinű alpálhoszt még megbocsáthatnánk egy toporzékoló praecceptornak, de egy tanítótestületnek soha!

Időelőtti és helytelen a tanítótestületnek már most és ily epétől elborítottan kitakadnia mert ők az ügyet iskolaszéké elé vitték, mely megvizsgálja majd, hogy vannak-e fogyatkozások. Ennek bejárása előtt talán szerénytelenség volt ily harszias lármát csapni és dicseretekkel halmozni el önmagát.

Hogy tehát a mi közleményünk a sajtószabadsággal üztözteszedés, azt a nagy közönség ítéletére bizzuk. De kettőről e helyen is biztosítjuk a mérges tanító urakat: Az egyik az, hogy ennek megítélésére nézve a közönség elemi népsik tanítótestületnek el nem ismerjük. A másik pedig az, hogy csakugyan sajnálni lehet azt a szegény szabad sajtót, mely ilyen „nyilatkozatok” termelésére van kárhoztatva.

Végül a mi a kézeink között levő „nyilatkozatnak” azon kitételét illeti, mely eljárásunkat „magalmazásnak és revolverezésnek” bélyegzi, arra nézve megjegyezzük, hogy ez már annyira alatta feleleg az illetudás-niveaúnak, hogy egyenesen a büntető törvénykönyvbe ítközik.

Mint hogy pedig a nyilatkozó tanítótestülettel, mint erkölcsi testülettel, szemben sem a büntető törvénykönyv, sem a társadalmi fogalmak szerint elég tételt nem szereztünk, nem marad fen más mód, minthogy ezen kifejezéseket visszavágjuk azoknak arcába akik velünk szemben használták.

A vám-tarifa

Budapest jun. 8.

Az Auszriával megújítandó közgazdasági kiegyezés tárgyalásai erősen megzavarodtak az által, hogy az osztrák képviselőház a lengyelek sürgető követeléseit folytán a nyers petroleum vámját fölemelve a két kormány által kölcsönös kompromisszumok alapján megállapított vám-tarifa egységét megváltoztatta.

Már most mi lesz?

Megeshetik ugyan, hogy az osztrák felsőház visszavált az egyezés eredeti petroleum vám tételét, s az is lehetséges, hogy a Dunajevszky pénzügyminiszter lemondással fejezetése megpuhítja a reichsrath lengyel képviselőit, s az egység a reichsrath hozzájárulása által érvényesítették. De ha a kedvező körülmény kimarad, akkor a két kormány újra kezd a tárgyalást a vám-tarifa ügyben, s ez alkunnál a magyar érdekek nem szabad károkozására szenvedni. Csak hogy persze az alkú nehezen megy, bárcsak néhány órai ut választja el Bécsét Budapesttől, s a két ország ugyanazon uralkodó alatt áll, mégis nagyon ellentételek köztünk a nézetek s keresves az egyezkedés, különösen kereskedelmi s közgazdasági ügyekben. Auszria kormánya s vezető körei azon alaphézelből indulnak ki, hogy Magyarország a gabonavámra a legnagyobb súlyt helyezi; a gabonavám azonban nem Auszria érdeke, s így ennek kárpótlást kell azért kapni a szövetségi áruk vámjának emelésében, s az alapon okos odva emelték a reichsrathban a nyers petroleum vámot is. Jól fejti ki Pulszky Ferencz leaderjében, hogy ez erős csalódás; mert Auszria oly jelentékeny része, Galícia és Bukovina ugyanazon földmívelési viszonyok közt vannak mivelvül. Az ottani földbirtokokok ép úgy, mint a miénk panaszkodnak a gabonáruk hanyatlása miatt s a gabonavámok behozatalától a gabonár emelkedését reménylik. Galícia termelése azonban Auszriában teljesen elégséges piacot talál, míg Magyarország aratása sokkal nagyobb, mint Auszria iparos tartományainak fogyasztó képessége, s ezért kell nyers terményeinknek változtatott földelgosszot alakban s külföldi piacokat biztosítani. Epen azért nem igen lehet remélni a gabonavámok áremelő hatását, mert a gabonáért ezután is a

nemzetközi vásárvizonyok határozzák meg s így reánk nézve a gabonavám legalább is problematikus értékű vivmány. Ellenben az osztrák ipar bizony épen nem prosperálhat vámvédelem nélkül; füvegházi nő-ény az nagyobbára, mely nem bírja meg a szabad verseny éles levegőjét. Ezért elzárt vámterültre van szüksége s ilyenül pompásan berendezték számára a viszonyok Magyarországot és Galiciát Auszria iparezikkeit csak a keleti tartományokban a Balkán félszigeten találunk piacot s innét is ki szorítják azokat a németek, angolok francziák, mihelyt a kikötőből az ezen tartományok belsejébe vivő vasutak kiépülnek.

Ha tehát az osztrák felsőház nem állítja vissza a petroleum vám eredeti tételét, mely a magyar petroleum finomító ipar érdeke, akkor előről kezdődik az alkú, s a rekompensáció keresés, melyet bizony igen könnyen megtalálunk a szövetségi árucikknek vámjának leszállításában. Lásna akkor Auszria, mint versenyesz velliünk szövetségi ipara a nyugot olcsóbb s jobb enemi gyártmányaival. A magyar fogyasztó közönség ugysem banná e színjáték anyagi hasznáinak mifelőbbi élvezetét.

A nemzetiségekről.

Mocsáry Lajos országgyűlési képviselő röpiratot bocsátott köze a nemzetiségekről, mely a hazai sajtóban majdnem kivétel nélkül kedvezőlen nyilatkozatokra adott alkalmat. A „Corr. de Pesth” hosszabb közleményt vesz e röpiratra vonatkozólag, melyből a bevezető elméleti fejtegetések kihagyásával a következőket közöljük:

Az egységes magyar állameszme szervezet lerombolására irányzott Mocsáry léle taira az érdemleges választ a lehető legnagyobb és legszenvedélytelenebb tárgyilagossággal adjuk meg, melyet azzal bizonyíthatunk, hogy már hasonló érteimben évekkel ezelőtt nyilatkoztunk.

A Mocsáry léle ábrándok legkönnyebben s leggyorsabban az Auszriára való utalással mutathatók ki képtelenségeikül. Magyarország irányadó köreit és közvéleményeit a szláv föderalistikus kormányzat által teremtett viszonyok már régóta foglalkoztatják. Az egységes magyar állam szabad intézményei által a századok viharainak föntartá magát, mert az államalkotó elemekben lakozó e-paszitihatlan szabadság-szeretet és jogtiszelet sohasem kívánta azt, hogy egyik szabadalmazott faj a másik fölött, egyik kedvezményezett hivatalis a másik rovására uralkodjék.

A magyar nemzet, mely az államot alapította, politikai vezérőségét mindig az által szilárdította meg, hogy Szt. István koronája országainak minden népeit s vezérsegen s az alkotmányos önkormányzat minden jogában s jótéményeiben részesíté és most is részesíti. — A szabad intézmények elrombolhatlan összetartási ereje által a bigrodalom különféle nepeiből egy egységes politikai nemzet lett, melynek megszilárdításán minden polgár, német, szerb, töl vagy román nemzetiség egyaránt és egyenlő rágaszkodással és hűséggel a magyar állameszméhez munkálkodni tartozik.

E munka még távol áll befejezésétől, de megkönyebbítetik ama magyar politikai hagyomány által, minden nemzetiségnek megadni mindent, a mivel önmagunk bírunk, de magából a magyar államból egy talpalatnyit sem.

Faj és vallás különbség nélkül egyenlő jogot élvez Magyarország minden állampolgára; de az ki közöttünk mint az ország polgára él, hazáját azonban az állam hártáin kívül keresi, veszélyesebb ellenség, mint az, kinek azon kalandos eszméje-taladna Magyarországot kívülről meghódítani.

Ép annyira, a mennyire manapság Magyarországon minden érk összehangolták arra, hogy az állam egységét megszilárdítsák a végett, miszerint a vész óráján a haza védelmére készek, s harez képek legyenek, ma Auszriában, a monarchia másik államában, a szláv föderalizmus szelbőitő erőt ellenkező irányban tevékeny.

Magyarország Auszria belpolitikájának irányában mindenkor a leglelkismeretesebb semlegességet tartotta meg, s semlegességnek azonban meg kell szűnie ott, a hol a magyar állami érdekek veszélyeztetése kezdődik.

Ama lényvel szemben, hogy most a Lajthán túl a német hegemonia lépett Magyarországnak ma már két köteleességet kell teljesítenie.

Az állapotok Auszriában Magyarországon minden pártnak örö peldával szolgálnak. A tanulság, mely ebből kivonandó, annyival érthetőbb, a mennyiben emó mozgalom nem maradhat belőljár nélkül a monarchia külpolitikájára, és a magyar állam ellenségeinek szaporodására.

Az önévédelem mulasztatlan köteleességére vált a szláv vihar hullámokát Auszriában ernyedetlen éberséggel megfigyelni — Egek alkalmat nyujtanak erre több szláv megyében jelentkező tünetei a politikai földrengésnek, különösen pedig a Horváthországban fölmertőlük. — Tudjuk, hogy e politikai áramlatok, melyek magukat a hivatalos szláv vezetők befolyása alul Auszriában ép úgy kivonják, mint Taaffe gróf vezénylő hataima alul, visszahatásuká Zágrábra folytonosan gyakorolják, és a magyar állam egysége javára kilejtett nehéz és fáradságos munkát akadályozzák, egyuttal pedig Horváthországban ama pártot, mely a szervezett fölségértései a magyar államegység ellenében képviselik, fölbátorítják közvetlenül a buzdító példa, közvetve pedig a romboló föderalizmus vonzó ereje által.

A magyar államférfiak ezen a magyarokra nézve is égető kérdéssel szemben szüntelenül talpon kell hogy legyenek, és menten a doctrinarizmustól úgy az optimistikus képzelgetésig is. — Tudják, ők azért nagyon jól azt, hogy az osztrák udvari tanácsosok ama csillapító lája, mely Bécsben a nemzeti kappanságok képviselői, papirkorlátalval a szláv reactio szervezte fajgyűlölet izzó láváját a magyar egységes állam hártáiról vissza nem tarthatja. A szláv fajgyűlölet emez izzó lávája, tekintet nélkül arra, mi módon végződik Taaffe gróf cseh — szláv vezényléte, és a Galliczia irányában üztözött horvávaló politika segélyével tükön bokron kereszül, megásta magának a földalatti újat egész a horvát tartománygyűlés tanácsstermék. Itt yeti órápvilágra a vulkanikus kitörés az iszapból és tűzből alkotott ama torzszülöttekét, melyek udvariasságból Staresevics pártiaknak nevezetnek. — Itt nyilatkozhatik legbrutálisabb dicsőségében a horvát Thersites által szabadon idomított örvongó düh, és a szláv nagyási löbör.

A minő szomorú és lélháborító is a korlátlan magyar alkotmányos szabadsággal való eme visszavetés, azért meg itt is ezen fáradhatlan orfítózkodással szemben megtartja a szabad intézmény áldásdus szabályát.

A szabadság napjának sugari legalább belsejének legmélyebb rejtekeig megvilágítják eme szépséges Vezuv-parányt, mely piszkot és lavát lők a földzínre és eké megengedi megfigyelni és megítélni, mikor közel az időpont, midőn a szláv István koronájának állam területe nagy kitörés ellenében megöltalmazandó.

A semlegesség, melyet Magyarországon követ, megszűnik ott, a hol magyar egységes állam összetartó erejére nézve a veszély kezdődik. — De most már ez vált meggyőződéssükké azon államférfiaknak, kik Magyarország politikájára legtöbb befolyást gyakorolnak.

Napról napra, mondhatnók óráról órára mind általánosabba válik Magyarországon ama nézet, hogy a szláv hegemonia Auszriában, Magyarországra nézve káros, természetellenes és tartósság tekintetében föltétlenül tarthatlan rendszer.

Valamint itt nálunk a magyarok hegemoniáját, melyet a történet megerősített, megrázni senkisék merészelné, el van minden tartozkodás nélkül és mind ama rosszallás mellett, melyre a német-osztrákok egyenlenségi szellejné magat érdemesülé, ismerve, hogy Auszriában a politikai vezérkedésre ugyanazon történeti jog mást senki mint a német elemet illeti meg, mely az ausztriai államot megalapította, századok viharain keresztül s a dynastiálgöz Állandón hű kardjánál s a kultúra minden fegyverével megvédelmezte, veritékével valamint-soha nem pihenő polgári munkájával összetartta.

Közeleg az időpont, midőn magyar államférfiak önmagukhoz azon kérdést kell hogy intézzék: veszélyeztetéi és Auszria szelözlása egyes koronaországokra, kizárólagosan szláv hegemonia alatt azon állam föntaradását?

Vajon eme föderalistikus forradalom nem e veszélyeztetése az 1867-iki kiegyezésnek, és hogy miként tartható fen a dualizmus a hazán egymáshoz kapcsolott osztrák tartományok bizonyos számával.

Fővárosi levél.

Az operának is, meg a nemzeti színháznak is a multhéten volt ebben a színházi évben az utolsó előadása. A főrendi háznak is, meg a képviselőháznak is, mult hétén volt az utolsó ülése ebben az ülésszakban. Mehetnék monalni a komédiások is, meg a képviselők is! Viszák magukkal a habérokat, a tapsokat, az újrát, az abczugot, az úgy van! a helyes! meg az éjenti! A színháznak meg a képviselőháznak tehát egyszerre van szűnete. A házak fürdőre utaznak. Általános mosakodás az utazások célja. Vízváry is vizváry áhított. Tízra is. A képviselőház Bornemisszai mind vizkúrát keresnek. A nemzeti színház mörja meg a képviselőház Mörja, egy földben mosakodik.

A kinek tehetségében áll, az most nem jár aszfalton. A nyári aszfalt nagyobb réme a tehetsős fővárosi embernek, mint a szoci alizmus.

A pokol feneke sem lehet melegebb, mint 12 órákor a vacsi utca aszfaltja; azért van azán ilyenkor a fővárosban az általános népvándorlás. Az egyetemeket, a

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Nagy-Átádi kir. járás-bíróság 4178/885. számú végzése által a nagy-kantizai Bankgyesület-részvénytársaság javára, Kovács István és Kistay János ellen 460 forint tőke, ennek 1885. év október hó 6. napjától számítandó 6% kamatai óvási

költség és közlési 5 forint 90 krajczár ért. és eddig összesen 65 forint 17 krajczár költség kifizetésére ere-ig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfogott és 1580 forint becsült fa lábon álló paja, trágya, hámos lovak, sertések, vastengeles kocsi s löszerszám, csuták kukoricza, takarmány, rosta és gabonából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 1927/1886 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen,

magis Csöklyében Kovács István lakásánál leendő eszközösére

1886. év július hó 8-ik napjának délelőtti 10 órája

Kistay Jánosnál pedig Gégeben

1886-ik év július hó 7-ik napján délután 2 órája

határidőül kitűzöttik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak

meg. hogy az érintett ingóságok esen árve részen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerinti lesz kifizetendő.

Kelt Taranyban 1886-ik évi június hó 23-ik napján.

MAGASSY RUDOLF
kir. bírósági végrehajtó.

LIPPMANN KARLSBADI PEZSGÓ-PORA

A karlsbadi ásványvizekből nyert forrás termények segítségével készíttve, tehát ezek minden hatályos anyagot tartalmaznak és minden gyógyító tulajdonait különös érvényre juttatják.

Értékelve ezért, **gyomorhajban** használatra kellemes szénvevők

Leírásnál először **VADE-MECUMA** Kétszáz Sötét.

felülmúlhatlan hashajtó szer,

kivétel, gyors és biztos hatással.

kellemes, olcsó és kényelmes.

Egészséges tehát u d i t ő l

mind a emakrólyg működő hajtószer juttatva stb. előnyben részesítendő.

Orvosilag ajánlva gyomor-, bél-, máj-, vese- és hólyagbetegségeknél.

Elismert és sokat keresett házi szer.

Emésztési gyengeség vagy háborgatott emésztésnél.

Étvágy hiány elűződés által előidézett gyomor és bél stonia nyálkasság és evés utáni rosszkéllé kellemetlen felbőgös felhűvődés, gyomorhív, gyomorajulás, — ayomás vagy gúrcs vertódnak, felfújás, szedelés miagrains verrekedés, aranyér — rendetlen székelés és makacs székrekedésnél App-obált szer kövérség ellen.

Kapható minta doboz 6/kr. 1/2 dobozjancát 2 forintjával.

minden bel- és külföldi gyógyszerárban 2 forint 15 krajczár mellett egy üveges doboz barmennyre küldetik 1 dobozhoz kevesebb nem küldetik.

Valódi csak akkor, ha minden adagon a védjegy Lippmann szövege látható.

Központi székhely: Lip, mana gyógyszerára Karlsbadban!

Kapható még következő gyógyszerárakban: Nagy-Kanisza: Belus Prager Holdmezőútsághelyen; Kics. Szabadkán: Ducky Józ. Szegeden: Baresay Kovács

Tob: Krébaa Ódon. 643 9-2

Pezagó AYALA & Co.
Egyedüli kúrtár Nagy-Kanisza Fesselhofer József úrnál 478 33-100 Veszprém

Hirdetmény.
Letenyén, a Mura hídja mellett egy 6 szobából álló, 17 m. hosszú, 5,5 m. széles és 2,0 m. magas barak, melynek 4 fala téglából — a többi része pedig deszkából áll, július hó 18-án délután 3 órákor a hely színeén azaz a legtöbbet ígérőnek el fog adatni 673 1-1 A tulajdonos.

604 8-12

„MARGIT“

gyógyforrás, „MAGYAR SELTERS“

Vegyelmelve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a szabadszénasav csekélyebb jelenléte megőrjíti a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénasavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleichbergi, tődőbajokban**, különösen **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használhatók.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeiben, különösen a leglátogatottabb **Görbődörben**, a Margit-víz otthonossá válik. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barbás**; Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légsz., emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Borral használva a legegészségesebb ital!

Édeskuty L.

Kizárólagos forrástár m. k. udvari ásványvíz-szállítónál Budapesten.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Harkányi gyógyfürdő

Magyarország, Baranyavár megyében.

fürdőidény május 1-től szeptember 31-ig.

Habár ezen fürdő hírneve oly hosszú évek lefolyása óta számtalan eiváló gyógyeredményei által még is lett alapítva, mégis a fürdő-igazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodaszerű gyógyfürdőnél ezerek és ezerek a legmakacsabb és legnehezebb betegségeknél is egészségüket és egészségüket visszanyerték, a miért is a legmagasabb elismerést érdemli.

E fürdő a maga semében egyedül: minden más akár belföldi, akár külföldi hason gyógyforrást gyógyhatás tekintetében felülmúl: mit különben az évről-évre szaporodó vendégek száma is bizonyít.

Ezen 50° R. természetes meleg ártízi kénforrás kitűnő gyógyítási hatással bír **cauzon, kősavény, görvély, idült bőrkütségekre, aranyér, nébántalmakra, fogamzási hiányok, sebések, dagadtok és higanyos gyógyszerik által okozott mérgezésekre, továbbá máj-, lép-, általán mirigy-dagadtokra, nehéz hallás, idült szemhajók és ivarszerű bántalmak ellen.**

Az utazásra ajánlható Budapest-pécsi vasút, vagy Déli vasút bud pest-kanisza-baresi vonala, állomás: **Pécs**, alföldi vasút Eszéken át Villányig, Mol ács-pécsi vasút, állomás: **Villány**.
Posta- és távirat-állomás.
Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel **Dr. HELLER JÓZSEF** rendes fürdőorvos nyújt.
Harkány, 1886. május hó.

A fürdő-igazgatóság.

Aranyérem Páris 1878 Jury-tag Budapest, orsz. kiállítás 1885.

Neuschloss Ödön és Marcel

parkétyára, ács- és asztalos-tízlete, gőzfűrésze, fakereskedése

Budapestben, felső rakpart 10. szám.
Ajánlja mindennemű a faiparba vágó gyarmányait, nevezetesen:

amerikai tölgyfapadokat

egyszerű és berakott **koczkaparkétákat** legnagyobb választékban. Folytonosan nagy készletet tart.

A parkét lerakását jutányos áron elvállalja.

Árjegyzékeket és mintarajzokat kívánatra ingyen és barmennyre küld.

— Három évi jótállást vállal. —

Haladasi érem Bécs 1873. Erdem érem Szeged 1876.

Diszokmány, Sz. Fehérvár 1879. Diszokmány, Trieszt 1882.

Aranyérem, Amsterdam 1883. Diszokmány, Ipaatgyesület 1880.

Ajtó-, ablak- és szobatalaj-gyári társaság

BÉCS IV. Heunmühlgasse 13, alapított 1817.
Markert M. vezetése alatt

ajánlja nagy áruárakát kéz a tők és ablakokból vasalással együtt, továbbá lágyfa padlók és amerikai tölgyfa-fries és parkett padlók.

A gyár annál fogva, hogy dűsan fel van szerelve **száraz faanyaggal**, valamint kész áruinak nagy mennyisége folytán abban a helyzetben van, hogy minden megrendelésnek e téren a legrövidebb idő alatt eleget tehet. Továbbá elvállalja portálék elkészítését, teljes berendezéseket kazánnyak, kórházak, iskolák, irodák stb. számára, továbbá bármennyű. gépekkel készíttendő samunkákat, elírt rajzok és minták szerint, szobaputorok kivételével.

553 12-12

Nyomtatott Fuchsler Fülöp lapnyelvényesnél Nagy-Kanisza.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és öns. szövetkei hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség: Bajcsy-utca, 4. sz. Ide intézendő a lap szerkesztésére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városház-utca, 1.

Darmentelen levelek csak ismert közből fogadják el.

Készítők vissza nem küldetnek.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egyen lévre 5 ft. — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetések jutajoyosan számítottak.

Arvori és egyéb hivatalos hirdetéseknek 20 kr. helyszádján felül 100 szöglet ter. azontul minden szöglet egy ft. kr.

Nyitótér példányra 10 kr.

Előfizetési fölhívás

a „Zala”

1886. évi július-decemberi folyamára.

Július 1-jével új előfizetést nyitunk lapunkra. Midőn ez alkalommal lapunk régi barátjait előfizetésük megújítására felkérnök, a t. közönséget is újból felhívjuk lapunk pártolására.

A „Zala” mint politikai és társadalmi lap eddig is mindig megfelelő iparkodott azon követelményeknek, melyeket mai nap, egy vidéki lap iránt támasztani lehet. Közleményei irodalmi színvonalon állottak a változatosság tekintetében is kiállja a hasonnemű vidéki lapokkal a versenyt.

S habár első sorban különösen helyi érdekeket képvisel, figyelmét ezentul még jobban ki fogja terjeszteni a megye többi vidékeire is, és a társadalom vagy közügy területén bárhol felmerülő mozzanatokról gyorsan fognak értesülni olvasóink.

Ki sem fogja tagadhatni, hogy megyénkben és városunkban minden téren sok még a teendő. Ugy mint eddig, ezután is figyelmestelni fogjuk intező köreinket a netáni mulasztásokra, sürgetni fogjuk a halaszthatatlan teendőket egyszóval önzellenül tovább is megmaradunk a közügynek, a közönségnek szolgáltatásban, mely tollunk elvárhatja, hogy minden irányban felvilágosítsuk.

E czélra azonban nekünk is szükségünk van a közönség tömegesebb pártolására.

Buzdítani ott, a hol kell, sohasem szüntünk meg s mindig hangzódtattuk, hogy szeretnök társadalmunkat a valódi haladás, a pezsgő fejlődés útján látni.

Az enemi törekvéseiben bennünk mindig önzetlen támogatóra fog találni.

Nincs kétség benne, hogy a közönség szórakoztatására sokkal többet lehet a fővárosi sajtó, melynek helyzete hasonlíthatatlanul kedvezőbb, mint a vidéki sajtóé, de nincs olyan ember, aki bármely vidékre nézve föltötte szükségesnek nem tartaná a vidéki

sajtót, s nem mérlegeli a körülményeket, ki emettől annyit kíván, mint amattól. A vidéki sajtóra szüksége van a társadalomnak, s kevés beütásra mutat, ha a vidéki sajtót csak úgy felvállról nézik, meg nem gondolva annak fontosságát és szükségét ott, a hol a vidéki lapok az ország gondolkodásának fokmérőjét képezik.

Azért újra kérjük a közönséget, hogy lapunkat pártfogolni sziveskedjék; e pártolás mértékéhez képest mi is mindjobban és jobban meg fogjuk közelíteni a vidéki sajtó egyedül nemes czélját.

A szerkesztőség.
Az előfizetési árak a lap élén láthatók.
A kiadóhivatal.

Társadalmi viszonyok Nagy-Kanizsán.

Ezekről a viszonyokról is sokszor szözlött már a néta, de időközönként mégis csak vissza kell térni a tárgyra, nehogy azok, kikre társadalmi viszonyaink gyökeres javítása vár, abban a kellemes hiedelemben ringassák magukat, hogy minden jól van, minden helyesen van.

A társadalmi viszonyok ott nem hagynak semmi kívánni valót maguk után, hol az intelligens rétegek, mint valódi s majdnem egyedüli factorai a haladásnak, társadalmi feladataik magasztalán állanak; és abban a városban, hol az intelligencia egysége s, hol divergáló elemeknek szabad tér nem engedtetik e szükséges egység felbonthatására; mert s ez különösen kisebb városokról áll, a hol az az egység hiányzik, ott egyes törekvések pillanatnyi sikert fognak ugyan elérhetni, de a társadalomra jótékony befolyást gyakorló tartós hatás lehetetlenné válik.

A vidéki társadalmi életnek megölő betűje az egység e hiánya. Kisebb városok éppen tespedésnek indulnak

a bomlás processusa alatt, s ha ideje korán nincsen személyiség, ki erkölcsi fölényével, erejével azt megállítani képes, akkor nem is könnyű azon segíteni —

A mi városunk minden tényezővel bir, melyek a pezsgő társadalmi életet megteremténi képesek volnának.

Szerencsés fekvése, melynél fogva a sokoldalú közlekedésnek egyik kereskedelmi gócpontját képezi, mint magyar kultúrváros a horvát határszél közelében, kétségtelentül nagy intellektuális, számos segélytorrása, emelkedő anyagi jóléte — mindmegannyi biztosítékai annak, hogy Kanizsa városa úgyszólván praedestinálva van arra, hogy Magyarország déli részének egyik jelentékeny városává, s társadalmi tekintetben nemcsak Zalamegyére, hanem messzebb vidékekre is kiható üdvös tevékenységet fejtessen ki.

A ki az utolsó tíz év társadalmi mozzanatait figyelemmel kísérte, az tudni fogja, hogy Kanizsa azelőtt élénkebb tevékenységet fejtett ki a társadalmi téren: vezér szerepét, a melyre e megyében hivatala volt, minden téren érvényesítette. Fájdalom a politikai széthúzás pusztító erejét, bomlasztó hatását itt is érezlette, s mondhatjuk, hogy az élénkebb társadalmi élet akkor szünet meg, mikor a politikai széthúzás kezdődött. A szétépezt lánc azóta nem volt képes ismét egyesülni, s habár nem hiányzottak az erre való törekvések, nem sikerült a szétbontott sort ismét egyesíteni.

S valamint az összehozott társadalom a dolgok rendje szerint a családok összehozásából áll, úgy a bomlásnak induló társadalom családokra omlék. Divatos minyvelen clique-nek nevezik ezt a hol valamely közös érdekek alá rendeléséről szó sincsen. Sokszor helytelenül alkalmazzák a clique szót az egyletekre, ezt csak akkor lehet tenni, hogy ha még a

hasonnemű társadalmi egyesületek kebelében is érvényesíté magát az önérdék bomlasztó hatása. A hol ez áll, ott a személyes ambíció gyakran öpen a munkára hivatott tényezők működését bénítja meg.

Es ez nincsen jól.
Minden áron azon kell lennünk, hogy a politikai meggyöződést a társadalmi köteleességekkel ne azonosítsuk. Az a kesertiség melyet a politikai laresz úgy az egyik, mint a másik félben támaszt, olyan aknamunkára ösztönzi társadalmi téren mind a két félt, melynek keserü levét azok isszák meg, kik a jobbák, az értelmesebbek üdvös és egyetértő társadalmi munkájára, nagyon is reá szorulnak. Egyetértés nélkül nagyot véghes vinni nem lehet, s az elharapódzó közönyt nyel mindig nagyobb lesz azok száma, kik bár hivatvák a kezdeményező és végrehajtó munkára, a tespedező közönyt látva, visszavonulnak, s nem tessék semmit.

Hogy mikor fognak hozzá az erre hivatott elemek városunk társas életének felélesztéséhez s emeléséhez, azt nem tudjuk, föltötte kívánatos volna, hogy ez megtörténjék, még pedig mentül előbb, mert kisebb városok fognak bennünket túlszárnyalni a pezsgő, élénk társadalmi élet tekintetében.

A cholera ellen.

A kétségtől constadt tény, hogy a rettentő járvány már Fiumében szedi áldozatait, Nagy-Kanizsa város magisztrátusát is arra indította, hogy a legkiterjedtebb övrendszábjályok foganathatóságát rendelje el. A közegészségügyi bizottság tanácskozásához képest a következőkéleg állapították meg ezen intézkedések:
1. A város mérnökhivatala ültetett, hogy a piacsterket kiürültsék után, azonnal eliszogtatásra, a csatornák tisztántartására — és az utcák és terek minél gyakoribb öntözésére gondja legyen.

Tárca.

Dalok.

I.

Elmerengék néha-néha,
Lelkem oly messze szárnyal:
Mért nem alkól az ég a
Halandókat gyors szárnyal
Volna szárnyam! elrepülnek
Bánatom országából,
Itt hagyom az ünnöt földet,
Kiszállnék e rabságból...
Hol a megdicsőült szívek
Égi lángban egyesülnek:
Oda szállnék én, oda,
Há szevelem honába!

II.

Szélbontotta aranyhaját
A hajnalarcu nap már,
Ének harsog a légen át,
Hozzánt zeng száz madár...
A virágok pillájából
Halaköny csillog elé,
A természet oltáráról
Tomjén száll az ég felé...
Új állnak minden örül,
Bús csak én vagyok egyedül:
Mintha e hajnal volna
Életemnek alkonya.

Csengeosz Kálmán.

A templom előtt.

(Egyes-öt történet.)

(Vége)

— Nem tréfolok, Erzsí, szeretlek, elveszlek, de csak akkor, ha te is szeretni tudsz engem, s ezt nekem megmondod: akkor azután elmegyek apádhoz, a többi az én dolgom lesz.

A leány felemelte szép nagy szeméit a fiatal emberre, s azután lesütoite ismét, mert fényes könyök gyütkék belé, azután megfordult és elmentett.

Béla eleget tudott. Meg volt győződve róla, hogy ez a leány szeretni tudná és boldoggá tudná tenni. Arra még nem gondolt, hogy mi külfömbég van az ő és a leány műveltsége közl. Annyit tudott, hogy a leány szorgalmas iskolahajró volt, s hogy a tanyán is olvasgatott, irogatott, mikor szerét tehetle, s hogy apja nagy hasznát vehette számadásainál.

Arra sem gondolt, hogy szülei a számadó leányával való házasságát megengedik-e? Nem kételkedett benne, habár, ha jobban fontolóra veszi a dolgot, be kelle látnia, hogyha anyját igen is, a tya beleszegését nebezen fogja megnyerhetni e házassághoz. Az ilyen gondolatok azonban Béla nem bántották; ő csak boldogságára gondolt, arra a boldogságra, melyről az igazóen szép, egyszerű leányka oldalá mellett lelke mélyében meg volt győződve.

Habár Béla évek során a fővárosban tartózkodott és modora szép volt és finom, fellépése, társalgása mégis egyszerű volt, mint minden divatos czikornyától, a irázásokat pedig gyűlölte lelke, azért lávól is volt a tól, hogy az egyszerű leányka érzelmeivel, ha ezekkel teleje fordítsa, ut játéket hívón; nem tartott szor finom divatörzsök közé, kik egyenő kedvtelével

udvarolnak minden leánynak, a ki eléjük akad, ugyanazon hazugságokkal zavarja meg mindegyik fejét. A leány megtöszett neki megszerelte őt s a pillanathat határozott is, hogy Erzsí neje lesz.

Mikor Erzsí visszatért a kutról, Béla bement szobájába, leöltötte kabátját s az alsó lánya felé tartott.

Az öreg Vermes nem kevésbé csodálkozott, mikor gazdáját egyszerű hajlékba látta lépni. A leány összereszt s kiment a szobából. Az öreg Vermes pedig szólanul hámolt vendégére s alig birt annyira felocsódná, hogy lélyet kínáljon neki. A esendit pedig a világért sem szakította volna felbe, már illő tiszteltől is vendégére hagyta az első szót.

Béla, már, szokása szerint is, nem teke-törizott sokat, hanem egyszerűen neki ment a dolgnak.

— Tudja-e Vermes, miért jöttem én kendhez?

— Nem én, nemzetes uram, nem tom minek köszönhetem a szerencsét?

— Hány éves a lánya?

Vermes felemelte szemét s rámereszté a kérdőzöre, azután kisse vonslatra mondta: Tavaly, kukorizatosztáskor lett 16 esztendő.

— Jól van Vermes, mondá Béla, én a maga leányit feleségül veszem, úgy hiszem nincs kifogása ellene?

Az öreg Vermes szólanul bántult a beszélőre, eleinte nem is tudta, mit szóljon; egyszerű ember volt ugyan, de öreg és tapasztalt; csakhamar felocsódtott ámulatából és így szözl az előtte álló fiatal Kádász:
— Nagy újságot mondott, nemzetes uram, nem is bírom megfogni egyszerű eszemmel; de hát mit gondolt? Az én leányom szerény, alacsony sorban született, nem olyan nagy urnak való. Talán el is forgatta annak a szegény leánynak a fejét, nem szeretném nemzetes uram.

Meg beszélt volna, de az öregnek ajka reszkelt a megindulástól; amugy is megizzadt ajka, a mit mondott.

— Már pedig én azt mondom, öreg, hogy a maga leányát feleségemmé teszem, ha csak ő neki magának nem lesz kifogása. A fejét nem zavarom meg, attól ne tartson, addig nem is szölok neki, míg az anyámmal tisztába nem jöttem. Isten megáldja Vermes.

Azzal fölemelkedett Béla, és othagyta a kis szobát és az öreg Vermes gondolatában, ki ilyen probléma előtt még nem állott. Sehogysem tudta magának, ezt megmagyarázni, azért kiállott leányához, ki azonnal bent termett a kis szobában.

— Te leány, Örsze, — mondá az öreg — mi bajod van nekem az ifurrral?

— Nekem, édes apám, — felelt szemlesztve a leány — semmi!

— Semmi? Há! minek jött ide megkérni a kézedet mit? Ilyet nem értem meg. Bizonyosan szöbeszedbe ereszdedtetek már!

— Nem én édes apám, — de az imént mikor vizért mentem a kuthoz, odaszöllött az ifur, s azt mondta, hogy feleségévé akar tenni.

— Úgy? egyebet nem? No jól van leány, vigyázz magadra, ebből még nagy dolog lehet.

Többit az öreg se tudott mondani, kinek fejébe Béla egész fellépése szögel töött.

Béla pedig még ugyanaz este hazajött a tanyáról s vacsora után anyjával és anyjával kün a ház mellett kert lugában öve egyszerűen elmondotta kívánását, hozzátéve, hogy ő ettől nem fog tagítani. Az anyja, ki hát nagyon szerette, beleegyzett volna, de az öreg Kádász nyakas ember volt, az sehogysem akarta a házasságot megengedni, és keréken kijelentette, hogy abból nem lesz semmi, addig, a meddig ő él.

úrnoka és Klára György fölvételéről. A munka célja, hogy mind a bel-, mind a külfölddel megismeresse azoknak arczképeit és életrajzukat, kik hazánk szellemi és anyagi művelődésének vezetői és tényezői. Kiadók a munkára már 1834-ben tették meg az előkészületeket, azonban, részint az akkor kiüzlött határidő rövidsége, részint a múlt évben közebejött kiállítás, mely a figyelmet minden másról elterelte, gátolták eddig a munka elkészülését. A kiadók most a megjelenendő munkáról képet akarván nyújtani, egy mutatványfüzetet állítottak össze, melyben minden a munka keretébe felvett csoportból egy-egy lap arczkép és ázóveg foglaltatik, azaz 64 arczkép és 20 lap szöveg. A mutatványfüzet megjelölés egyszerűsége az egész mű beosztását. Az első lap Rezső főherceg, a 2-ik lap a magyar parlament 8 tagjának arczképét hozza; a 3-ik lapon 9. a közéleti terén szereplő egyik arczképe van, a 4-iken a M. Tud. Akadémia 9 tagja látható, az 5-iken van a m. egyetem több tanára.

Mindezen képlapokhoz 1-2 oldal szöveg van csatolva, mely képet nyújt a munka szövegéről is. Az illetők irodalmi működése a füzet végén külön Függelékben van feltüntetve.

A felsoroltakból látszik, hogy a kiadók oly nagy tervet tüztek ki magok elé, melynek kivitele nagy ambíciót, szorgalmat és faradást igényel. S ha ehhez hozzávesztük, hogy nem csupán magyar, hanem francia szöveggel is ki szándékoznak adni a munkát, hogy azzal az egész világ értelmisége megismerkedhessen, úgy csak is a közérdek szempontjából ajánljuk mindazoknak, kik bármi czímen felszólítást vettek arra hogy a munka létrehozásához hozzá járuljanak, hogy ezt megtegyék.

A fentemlített mutatványfüzetből Klász tiz példányt készített, melyek a következő helyeken láthatók: a főrendiházban (M. N. Muzeum) a képviselőházban, M. Tud. Akadémiában, az új városház közgyűlési Tarsalgó-teremben, az Egyetem rectoránál (a közp. egyetem épületében), a Műegyetem rectoránál (Muzeum köruton), a kolozsvári egyetem rectoránál, a Nemzeti Színházban (Paulai igazgatónál) és a Dalmai színházban (az igazgatónál) — Később e példányok a bpesti nagy lapok szerkesztőseinken és kiváló könyvkereskedőinknél is ki lesznek feve., és néhány példány a vidéki nagyobb városokba fog küldetni. Mindazok tehát, kik meghívtattak a hozzájáruláshoz, a mondtott helyen megtekinthetik a kiadott füzetet. Mi csak azt kívánjuk, hogy a kiadók terve a nemzeti kultúra érdekében sikerüljön. — Végül megjegyezzük, hogy a mutatványfüzet szerinti a mű páratlanul áll külső kivétel dolgában is. Alakja nagy ívrét; a képek mind eredeti kabinetalakú fényképek, kivéve Rezső főherceget, mely egymaga foglal el egy lapot.

Iskolai értesítők.

A zalaezerszegi államigazgató által közölt polgári fia., kereskedelmi és felső leányiskola tizenhármadik értesítése az 1885-86 tanévről. Szerkesztette: Udvardy Ignácz, polgári fia és felső-leányiskolai igazgató. Az értesítőt bevezeti: Kics Lajos. A család és társadalom mint needed* szint értekezése, melyet a zalaezerszegi tanítói járáskör 1886. évi május 20-án Andráshidán megtartott közgyűlésén felolvastott. Az 5-ik és 6-ik polgáriskolai osztály kereskedelmi szakfolyammal van egybekötve. A tanintézet a felső leányiskolai tanítókkal s a hitoktatókkal együtt 20 tagból állott. A tanulók száma a polg. (s keresk.) isk. 6 osztályában az év végén 144 volt; a felső leányiskolában 26. A fiúk közül 14 javító vizsgálatot tehet; 15 az osztályt ismételni tartozik.

Közgazdaság.

[Az **Equitable** egyesült államokbeli életbiztosító-társaság] e napokban küldte szét a lefolyt működésének 26-ik évről szóló üzleti kimutatást. Biztosítási állaga a lefolyt évben 122 millió osztr. értékű forinttal 911.212.527 osztr. értékű forintra emelkedett. Az intézet bevételei 1885-ben kitétek 4.145.132 osztr. értékű forintot, mi az 1884. évről szemben 3.966.432 osztr. értékű forintnyi bevételi emelkedést jelent. A kiadások kitétek 25.100.649 forintot és pedig: Esedékes kötvényekért és osztalékokért a biztosított feleknek fizettek 17.846.722 ft.; a részvényeseknek alapszállásoszerű osztaléka fejében 1.700.170 ft.-ot és végre kezelési költségek fejében — (beleszámítva az összes incassoprovisiót) — az 1885. évben kitélt 244 millió forintnyi újbiztosítások utáni szerzési provisió) — 7.256.427 ft. A halandóság igen kedvező volt, a fennmaradt vagyona 21.398.278 forinttal emelkedett és így kitélt 1886. évi végével 169.711.138 ft. A az előbb említett vagyonnövekedésből 12.532.990 ft. jutott a díjtartaléknak és 8.866.129 ft. a nyereség tartaléknak, mely utóbbi — a tartalékok 4%-nyi kamatosztatás alapján kiszámítva — 1886. év végével 35.348.710 ft.-ot tett ki Az Equitable, mely ez évi január óta működését a magyar korona országra kiterjesztette, — ügyelevellel az itteni üzletének kielégítő menetére elhatározta, hogy kitétet a magyar általános hitelbanknál 100 ezer forintot 250 ezer forintnyi magyar 5%-os papírjára felvételre és az erre vonatkozó intézkedéseket tényleg már meg is tette. Az Equitable Magyarországon ez időszertől már

az összes nevezetesebb városokban képviselve van; Magyarországi vezérképviselő-sége pedig Budapest, Andrásy út 12 sz.

Gabna árak.
Nagy-Kanizsa, jul. 9-én.
Buza 7 ft 80 kr. 8 ft 10 kr.
Roks 5 ft 80 kr. 6 ft 25 kr. —
Arpa 5 ft 50 kr. 7 ft 50 kr. — Zab
6 ft 30 kr. 6 ft 50 kr. — Tengери
5 ft 30 kr. 6 ft 30 kr.

Szerkesztői üzenet.
Felkerjünk lapunk vidéki t. barátait, előfizetőit és leteleződőknek, hogy a közéletükben felmerülő fontosabb eseményekről jelenleg pedig az aratásokról — a mit költségünkön — a szerkesztőségünk önkéntesen szíveskedjenek.

Felelős szerkesztő:
VARGA LAJOS.
4150/ikv. 856 május 20.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai kir. törvényszék tvi. osztálya részéről közhírré tételik, hogy Grangya Ignác és Grangya Emil végrehajtóknak Gottweisz Józsefné végrehajtást szenvedő csztriczai lakos ellen 90 ft 60 kr. 1884 évi július hó 8-ik napjától járó 6% kamattal 42 ft 30 kr. per. 6 ft 95 kr. végrehajtás kérelmi már megállapított 15 ft 85 kr. árverési kérelmi s a még felmár, rüendő költségek iránti végrehajtási ügyében a felelős vezér tvi. törvényszék terü. letéhez tartozó legrád 6-ik számú tkvben l. 1. 3-8-10-15. 17. 18. 21. sorsz. a felvett ingatlanokból Gottweisz Józsefné szül. Grangya Mariát illető 603 ft-ra becsült 1/2 rész, + 1/sorsz. a felvett ingatlanból ugyanazt illető 24 ft-ra becsült 1/2 rész, + 2 sorsz. a felvett ingatlanból ugyanazt illető 61 ft-ra becsült 1/2 rész, a C. L. a. özv. Grangya Tamásné sz. Weber Teréz javára bekehlezett házszelvényeségi jog épen tartásával utóajánlat folytán

1886 évi augusztus hó 30 ik napján délelőtt 10 órakor

Legrad község házána Kovács Lajos felperosi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kiküldési ár a fennebb kitélt becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezébe letenni.

Vevő köteles a vételt három egyenlő részletben, még pedig: az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, — a másodikát ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikát ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamattal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint fizetni.

Ezen hirdetés kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek, a hivatalos órák alatt a nagykanizsai kir. törvényszék tvi. osztályánál s a legrádi község előjáróságánál megtekinthetők.

Nagy-Kanizsán a kir. törvényszék telek-könyvi osztályánál 1886. évi június 5 én.
CSERESNYÉS 671 1-1
EVELL jegyző.

361, 362, 376/80.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi 60. t. cz. 102. §-a értelmében ezen közhírré teszi, hogy a nkanizsai kir. bíróság 4307/86. számú végzése által ifj. Blau Károly nkanizsai lakos javára 400 ft. — a 4306/86. szám alatt Dr. Perki Victor kapronczai lakos javára 250 ft. — a 4390/86. számú végzésével Weiss Jakob nkanizsai lakos részére 198 ft. 47 kr. — a 4511/86. számú végzés által Rieger József bécsi lakos részére 158 ft. 50 kr. — a 4512/86. számú végzéssel Neumann Izrahim bécsi lakos javára 200 ft. — a 4554/86. számú végzése alapján Esinger Henrik utódi nagykanizsai lakók javára 20 ft. 84 kr. — a 4763/86. számú végzés következtében Valter Lipót bécsi lakos részére 96 ft 28 kr., — az 527-86. számú végzéssel Guttmann L. bécsi cég javára 153 ft 15 kr., — az 5395/86. számú végzéssel Singer Lipót nagykanizsai lakos javára 86 ft 43 kr., — az 5365/86. számú végzéssel Lovrek Vilmos bécsi lakos részére 289 ft. s végre az 5684/86. számú végzése által Valter Lipót bécsi lakos végrehajtó javára 155 ft 14 kr. tokék s jár. erejéig.

Kállai Nándor nkanizsai lakos ellen elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bírósági te- és felülfogott 931 ft-ra becsült ifj. Blau Károly és Weiss Jakob nkanizsai lakóknál levő varrogépek, pyermek-kocsik, sókrók, képek, gaz-

dasági gépek, lovak, kocsik s egyebekből álló ingóságok nyilvános bírói árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek a helyszínén vagyis Nagy-Kanizsán ifj. Blau Károly lakásán és Weiss Jakob rakárhelyiségében leendő eszközölésére — mint a hol az árverés alá bocsátandó tárgyak őriztetnek, határ időül.

1886. évi július hó 14-ik napjának délelőtti 9 órája

küldetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel járhatnak meg, hogy az érintett ingóságok az árverésen az 1881. évi 60. t. cz. 107. §-a értelmében a legelőbbi ígérőnek becsáron alul is eladhatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vétel ára az 1881. évi 60. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek mellett lesz kifizetendő.

Miről is érdeklél felek az 1881. évi 60. t. cz. 120. §-a értelmében a jelen hirdetés közléseivel értesítenek.

Nagy-Kanizsa 1886. július hó 1-én.
FABIAN FERENCZ
676 1-1 kir. jb. végrehajtó.

A legjobb
SZIVARKA PAPIR
A VALÓDI
LE HOUBLON
francia gyártmány
Cavle és Henry-től Párisban.

Orakeljünk az utózóknál.
E papirt dr. J. J. Pöhl, dr. M. Ludwig, Dr. M. Lippmann urak bécsi egyetemi vegytanárok különösen ajánlják kitűnő minősége, abszolút tisztasága és amiért, hogy alba semmi ártalmas anyag nincsen belekeverve. 431 23-36

500 PÁRIS
Kauhy Henry
17, rue Bréange, a PÁRIS

Csak az orvosok ítélete irányadó arra nézve, hogy valamilyen gyógyszer bizonyos betegségekben hasznos-e vagy nem. Az általános használatba vett Brand R. gyógyszerész svájci labdacímű illetőleg számom egyetemi tanár nyilatkozataira utalunk. E labdacímek megnyerték az orvosok egyhangzó dicsőretét, s kétségtelen, hogy ennek köszönhetik ama roppant nagy elterjedésüket, a melyben manapság mint kellemes, biztos és ártalmatlan hashajtó szer részesülnek.
1. 678 1-1.

Pezsög
AYALA & Co.
Egyedüli raklár
Nagy-Kanizsán
Fesselhofer József urnál.
Védjegy 478 37-100

LIPPMANN
KARLSBADI
PEZSGÓ-PÓRA

A karlsbadi ásványvizékből nyert forrás termékek segítségével készítve, tehát ezek minden hatályos anyagot tartalmaznak és minden gyogyító tulajdonait különben érvényre juttatják.

gyomorhajban szorvosok
VADE-MECOMA
felülmúlhatlan hashajtó szer.
kivétel, gyors és biztos hatással.
Kellemes, olcsó és kényelmes.
Egészesen l... tehát u d i t ő l
mind a csikarlag működő hajtszer jutással stb. előnylen részesítendő.
Orvosilag ajánlván gyomor, bél-, máj-, vese- és hólyagbajknál.
Elsimert és sokat kergetett háziser.
Emésztési gyengeség vagy háborogtatott emésztésnél, étvá. y hiány életmód által előidézett gyomor és bél stonia gyálkasság és éves utáni rosszulles kellemetlen felbőgős, felléplás, gyomorlív, gyomorajjalom, — nyomas vagy görcs, vertódulás, ísfájás, szédülés miagraine vérkekedés, aranyér — reddellen székelés és makacs székrekedéssel App-obály-szer követség ellen.
Kapható minta doboz 6 kr. 1/2, doboz mákint 2 forinttal.
minden bel- és külföldi gyógyszerházban
2 ft 10 kr. bekefélés mellett egy eredeti doboz bérmentve küldetik. 1 doboznál kevesebb mint küldetik.
Valodi csak akkor ha minden udagon a valdgy Lippmann cégnyomása látható.
Központi székhely: Lip. mann gyógyszerháza Karlsbadban.
Kapható meg. kivételkü gyogy-zertárakban: Nagy-Kanizsán: Blau Prager. Holluzsókésírhelyen: Kics Szabadkán: Dercy Jón Szegeden: Barsay Kovác Tab: Krébz Ódbn. 643 10-

Aranyérem Paris 1878. Jury-tag Budapest, orsz. kiállítás 1885.
Neuschloss Ödön és Marcel
parkétyára, ács- és asztalos-üzlete, gőzfűrésze, fakereskedése
Budapesten, felső rakpart 10. szám.
Ajánlja mindennemű faiparba vágó gyarmányait,
vezetesen:
amerikai tölgyfapadokat
egyszerű és berakott
koczkaparkétákat
legnagyobb választékban. Folytonosan nagy készletet tart.
A parkét lerakását jutányos áron elvállalja.
Árjegyzékeket és mintarajzokat kívánatra ingyen és bérmentve küld.
Három évi jótállást vállal.
Haladasi érem Bécs 1873. Erdem érem Szeged 1876.
653 7-12

Harkányi gyógyfürdő
Magyarország, Baranyavármegyében,
fürdőidény május 1-től szeptember 31-ig.
Habár ezen fürdő hírneve oly hosszú évek lefolyása óta számtalan civaló gyogyeredményei által meg is lett alapítva, mégis a fürdő-igazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodaszert gyógyfürdőnél ezerek és ezerek a legmakacsabb és legnehézebb betegségekben is egészségüket és öpjégetek visszanyerték, a miért is a legna, jobb elismerést érdemel.
E fürdő a maga nemében egyedül: minden más akár belöldi, akár külföldi hason gyogyforrás gyogyhatás tekintetében felülmúl; a mit különben az évről-évre szaporodó vendégek száma is bizonyít.
Ezen 50° R. természetes meleg ártói kénforrás kitűnő, gyógytásvi hatással bír **csuxon, kövsvény, görvény, idült bőkiütégre, aranyér, nőbántalmakra, fogamzási hiányok, sebzegek, dagadtak és higályos gyogyzerék által okozott mérgezesekre,** továbbá máj-, lép-, általán mirigy-daganatokra, nehéz hallás, idült szemhajok és ivarszerű bántalmak ellen.
Az utazásra ajánlható Budapest-pécsi vasút, vagy Délvántól bud-pest-kanizsa-barcsi vonala, állomás: Pécs, sílföldi vasút Eszéken át Villányig, Mol-ácpól vasút, állomás: Villány.
Posta- és távirás-állomás.
Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel Dr. **BELLER JÓZSEF** redevi fürdőorvos nyújt.
Harkány, 1886. május hó.
Harkányi 690 6-12
A fürdő-igazgatóság.
Harkányi gyogyfürdő

Szerkesztőség: Bajza-utca, 4. sz. I. dő. Intéendő a lap melléki részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városház-utca, 1.

Bérmintatlan levelek csak ismert közölközők fogadtnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALÁ

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zalamegyei ügyvédegyület, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai Takarékpénztárak, Bankegyesület az Alsó-muraközi Takarékpénztár részvénytársaság és más. szövegek hivatalos közlönye.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre	5 fr. — kr.
Félévre	2 " 50 "
Negyedévre	1 " 25 "

Hireletlenek jutányosan számítottak.

Árverési s egyéb hivatalos hirdetéseknek 30 kr. helyégedjén felül 100 szög. 1 frt. azontúl minden szövegt egy 100 kr.

Nyilttér petitsora 10 Kr.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Dunántúli magyar közművelődési Egyesület” és a nagykanizsai „Irodalom és mű-pártoló egyesület”

Lapunk múlt számában közöltük a „Dunántúli magyar közművelődési egyesület” felhívását néhány szó kíséretében. A mozgalmat azonban sokkal fontosabbnak kell tartanunk, már meggyenk nyelvi viszonyainál fogva is, semhogy a felhívás egyszerű közlésével megelégedhetnénk. Azért visszatérünk még egyszer ez ügyre, felhívjuk reá közönségünk figyelmét, s szívére köjtük ez ügyet mindenkinek, ki nemzeti nyelvünk, nemzetiségünk erősödését és gyarapodását igazán szívén hordja.

A jótétemény csak akkor felel meg igazán nevének és céljának, ha tiszta szívvvel adatik, önzéstelenül s a jótékony meleg érzületénél fogva. A közművelődési egyesület is, mikor a tagok gyűjtése végett felhívását ki bocsátotta, szintén pénzáldozatokra apellál, számot tart a beíratkozó tagoknak díjaira és pénzbeli adományaira, de ne higgye senki, hogy ezzel már teljesen eleget tett: azon hazafias kötelezettségnek, melyek az ily célú egyesülettel szemben, minden lakosára e megyének háramlanak. Akkor, mikor az egyesület tagjaivá leszünk, tisztában is kell lenni egyszerűs mind az egyesület céljaival, melyek nem csékélyek, s melyek már azért is fölülte fontosak, mert e célokra nézve társadalmi uton tetemesen nagyobb vívmányokat létesíthetünk, mint a kormány bármely nagy apparátusával. Ha beláttuk és felismertük ezen a dunántúli megyékre és nagyobb városokra nézve oly nagyfontosságú egyesület magasztos céljait, akkor azzal az elhatározással fogunk a magyar közművelődés oltárán áldozni, melyre bennünket nem a pillanatnyi szeszély vagy felbuzdulás, hanem a

hazafias érzés és nemzetiségünk, mint féltett kincsünk iránti szeretet ösztönöz.

A „Muraköz” magyarosodásának ügye szépen megindult, Zalamegye e részében felállított állami iskolák a fárdhatatlan tanfelügyelő szakértő buzgólkodása folytán évről-évre hódítanak leír a magyarságnak. De ez iskolák a feladatnak csak egyik felét oldhatják meg. A meghódított térnek megtartása a társadalmat illeti, s vajon van-e Zalamegyében egy ember is, a ki 70-75 ezernyi népességet nyelvben és érzelemben ne akarna magyarnak tudni? Úgy hisszük, hogy nincs.

Akkor hát fel a tetterre! Valóban Zalamegyének is fel kell ocsúdnia tértelenségéből — társadalmi tekintetben; a közművelődési együleti mozgalmakban ki kell vennie okvetlenül részét, ha azt akarja, hogy ily vitális dologban veztes közönséggel ne vádolják. Meg kell neki ragadnia ezt az eszközt is, egyesítse kell mindazokat a társadalmi rétegeket, melyek az ügynek megnyerendők és bizonyára megnyerhetők, s valamint már nem egyszer, Zalamegye közönsége ez alkalommal is megmutatja, hogy a lelkesítés, a közakarát mennyire képes az ily hazafias nemzeti ügyet előmozdítani.

Ezzel kapcsolatban van nekünk szavunk a helybeli „Irodalom- és művészetpártoló egyesület”-hez is. Nem kicsinyeljük ezen együletnek eddigi tevékenységét sem. A mit az ő szűk körű viszonyaihoz képest eddig megtehetett, annak több kevesebb sikerrel meg is iparkodott felelni. Amde éppen nemzetiségi tekintetben, alapszabályilag is körvonalozott területek eddig még sem felelt meg. Lemerjük a nehézségeket, melyekkel ezen egyület fennállása óta küzd, s ha az említett tekintetben sokat nem tehetett, vagy éppen

semmit, nem kívánjuk ezt az egyület intézőinek rovására írni.

De a megindult mozgalom tetterre hívja az együletet is, és minthogy az irodalom és művészet-pártoló egyület szép számú tagokkal rendelkezik, talán valamiképpen oda lehetne előmozdítani a dolgot, hogy az „Irod. és műv. pártoló egyesület” a mi helyi viszonyainkat illeti, kiegészítő része lehetne a Dunántúli közművelődési egyesületnek. Így talán az előbbi jobban fog megfelelhetni tulajdonképpeni feladatának s különösen a Muraköz felé irányozván tevékenységét, a nagy anyag-egyesületnek nagybecsű szolgálatakat tehetne s hathatósan segíthetné céljai elérésében. Erre nézve szükséges volna, hogy a helyi egyület közgyűlésileg nyilatkozzék, hogy a tétlig elkészült ujjalakulásával, tevékenységét fokozott erővel megkezdhetné; úgy hisszük, hogy az egyület tetemesen gyarapodnék azután.

Kész tervvel nem kívántunk az „Irod. és műv. pártoló egyesület” elé lépni. Am szövegeket hozzá az intézők és érdekeltek, de mindenestre jó lesz, ha a megindított mozgalommal szemben, a saját maga céljaival is teljesen tisztába jő a helyi egyesület.

Visszatérve újból cikkünk kiinduló pontjára első sorban városunk érdemes közönségének figyelmét hívjuk fel a megindult mozgalomra.

Ne mondja senki, hogy ő nélküle is létesülni fog az; ne vonja ki magát senki azon kötelezettség alól azon kifogással, hogy az ő ereje gyenge. Nemzeti nyelvünk nemzetiségünk megóvásáról, erősödéséről, gyarapításáról és terjesztéséről van szó. Ez az ügy a legcsekélyebb erőt sem nélkülözheti. Buzgóág, hazafias buzgóság kell. E nélkül az elért eredmény félsiker lesz,

s a közönyösek lesznek okai, ha miattuk ez a nemes ügy is dugába dől.

Ezt nem akarhatjuk; ezt nem szabad akarnia senkinek sem?

Az aratás és a gabnakereskedelem.

A hónapok óta tartó rossz időjárás nemcsak a különben pessimista gazdákat esüggesztette el a leendő termés felől, s a sok jég, fagy és árvis, mely az országot ez évben is érte, e pessimisták gondolkodását nagyon is jogosultá tette. Az aratás azonban megkezdődvén s itt ott a termések a kedvezőbb időjárás folytán is kissé helyreállítván, úgy látszik, hogy ha vérmes várakozásoknak nem is felelhet meg az idei termés, középtermés még is lesz s valami nagyobb bajnak, a mi viszonyaink között kétszeresen süjtő lett volna reánk nézve, következményeitől nem kell félnünk. A gabonák nem fizetnek mindenütt egyformán sőt aratás közben a sok helyütt folytonosan tartó esőzés a kevéket is felbontotta és átázta, némely gabnanemek a közepesen alul fizettek, vagy minőségileg is igen silányok, de mégis kielégítőnek mondható ez év termése is, ama károk mellett, melyeket az egészen abnormis időjárás okozott, mely miatt az aratás is hátramaradt. Most jó száraz idő kellene a behordásra, a mi némely helyen megtörtént már, sőt némelyiken már csépelnek is. A földgáz, hogy gabonánknak, melyet piacra vihetünk, ára is legyen. Ez lényegesen a nemzetközi gabnakereskedelem irányzatától függ, a melyre nézve itt összeállítás a lényegesebb adatokat.

A nemzetközi gabnakereskedelemnek az elmúlt hetekben emelkedő tendenciája volt. A belöldi kereskedők azonban bizonyos tartózkodó állást foglaltak el ezzel szemben, s a bár mérsékelten emelkedő árak mutatják, hogy a nagyobb készletek birtokosai csak magasabb követelményeik teljesítése mellett hajlandók készleteiket el

Tárcza.

Füldölevél.

Rév-Fülöp, 1886 július hó.

Édes szögám Lajos!

Hát hol — és merre jár a kétkerékű kordé? Vigan porzik-e utánna a kerek csapás? Vagy talán még most is a medárdé napi eső szakadallan folytatását képező negyven napi és negyven-éjjeli esőzés okozta kátyukban lubicskolnak kerekerei? Egyébiránt a kereké akár merre!

Hanem hát ezer csit! és legalább is két ezer pardon!! Hogy merészelek én kétkerékű kordéval alkalmatlankodni nálad akkor, — mikor Nagy-Kanizsán az ugynevezett „Mágnás firli”-ben a negyedik szög-leházat te építetted nagy pinccével, — tégas ebédővel és meglehetősen szűk indával! Ez nagy járattárság — és legalább is akkora ügytelenség tőlem, hogy — mint mondani szokták — emeletes abszurdumnak is beillik!

Mint a „mágnás firliben” leendő házi ur, — talán meg is aprehendálsz érte, hogy kétkerékű kordéval rucezantok házad elé, s eszedbe juttatom hajdani — vigan járó — kordédot? Ne tedd azt szögám! Ne légy te hűlen a „fejér lájbid” és a „kétkerékű kordéd”-hoz! Mert hát én így vélekedem!

A mig te fejér lájbidban tesztés; addig gavalier vagy; — amig gavalier vagy; addig nem vagy kamaradijmentes fiscalis!

A mig pedig kétkerékű kordén jársz; addig nem ársz gyalog — és mig gyalog nem jársz; addig nem koptatod a bocskorodot; — Pedig a bocskor koptatást a magyar ember sohasem szerette.

Ad vétem bocskor! — Én is felléstem öket két hal-lábamra — mert hát a szegény embernek sem mije tehát meg a lába sem jobb, — hanem mindeneen ball! Uti füvet tettem a bocskoraim talpuk alá és ugy el-bocskoroztam Nagy-Kanizsáról, hogy bucst sem vettem a kapufától. Igaz, hogy a gazdáját sem öletem és sirattam; — ha csak az meg nem sirat engem a jövő hó elejére fizetni kötelezett, — s meglehet, hogy fizetelen maradandó házbér miatt, — hanem hát az e miatti sirás — neki okoz könynyebseg!

De minek is az az érzékeny ölekezés és bucuszás? Mit veszt velem Nagy-Kanizsa és én azzal? Semmit! Így azután quitek vagyunk!

Össze pakoltam a családot, kocsi-ra raktam öregjét s apraját, neki vágtam a nagy világnak; — utközben ezembe jutott s éreztem is ama régi közmondás teljes súlyát hogy „omnia mea, mecum porto”!

Igy vándoroltam azután családostól, — vagyis hogy poétice fejezzem ki magamat — „igy húzódtam a díszes csapat hosszú erdők zöld lombja alatt, — hegyen át völgyön át, tuskén, bokron keresztül, mind addig, mig utjában főnn akadársra nem talált!

Ja persze, most azt gondold édes szögám, hogy elfogyt az apró pénzem, — öreg meg nem is volt — s ez képezte az akadályt.

Nem állítom én makscon, hogy jobb bort nem ad Badacson, mint Szabadhegy; — valamint azt sem, hogy nincsenek jó gondolatsid, ki merné ezt egy újság íróról állítani? Hanem hát most az egyszer csak-ugyan nem helyes azon jársz a kétkerékű kordéddal, ha úgy gondolkodol. Hogyan foghatott az el nálad, a mi nincsen? Nekem pedig pénzem sohasem volt, — most sincsen — tehát el sem foghat. Mig az Osztrák-

Magyar nemzeti szabadalmazott banknak pénze van, addig én nem busulok, ha pedig ezé is ellögy, busuljanak a részvényesek! Hála Istennek nem vagyok részvényes! Nem adom száz forintért, hogy semmit sincsen! legalább nem kell félnem a pangrotirozástól.

Ennyi sok haszontalan mende monda után azonban méltán elfogyhat türelmed és egyes eszeletet várhatsz tőlem azon kérdésre, hogy hát hogyan és miként akadt meg a karaván?

Hát ugy édes szögám, — hogy egy széles víz élérünk, — a melyet nem lehet átlábalni. — A sors pedig már engem sokkal jobban megviseit, sem hogy oly hegység kelhetnék vele szemben oppozitóba, — mint az egyszeri bakancsos az utjában álló pocsoljával hogy „csoki tenger”!

En tehát már nem lévén „jó katona, — megadtam magamat; — sától, ütöttem a széles víz partján, — s midőn mind annyian letelepedtünk, öregje apraja ugy érez hogy „jó minékünk itt lakni!” — Kinn a szabadban, — szőlőhegyek közt ütöttem sától, a hol nem fészélyez semmi.

Sem hatásköri, sem illetőségi, sem érdemleges kérdések és kifogások eldöntésévei nem kell vesződnöm. — A „meum et tuum” kérdése itt nemi háborgat senkit. — Ebbe a széles vízbe a communismus kérdése is némi megoldást nyert; mindenki élvezi a nélkül, hogy a másik élvező előt az elfogyasztaná, vagy attól irigyelné s tőle tiltaná.

Itt ezen a helyen, hol én sától ütöttem még nincsenek a szabadságot védő — akarom mondani — megszűntő programmok. Nincsenek tehát azok ellen véték sem; következve védelmezőkre sincsen szükség.

Mióta Nagy-Kanizsáról eljöttem nem látam fiscalist; — képzelheted ezt az idyllikus állapot!

No de megint bal lépést tettem, — mint a féle szegény ember, — a kit az isteni gondviselés két bal lábbal áldott meg! Most jut eszembe, hogy te is fiscalis vagy, — a mint dalból szoktat olyan talis qualis. Hanem hát az a je szerencsétlenségéd édes szögám, hogy legalább is nem „Majoreskónak, hanem csak fiscalisnak születél, — ezen már nem segíthetsz, akár átkozod akár áldod érte sorsodat!!

Sietek azonban kijelenteni, hogy én ezuttal nem a fiscalissal — ne hogy expens note-t nyujts be érte — hanem a szerkesztővel levelezek. Az írós és szerkesztővel van dolgom hála isten! és nem a fiscalissal! — Mint író pedig azt tartod Viktor dupla collegáddal együtt, miszerint „poeta non nascitur, — sed fit!”

Tudod-e ennek az idézetnek velős magyar fordítását? hogye tudnád? hanem azért a gyegébbek kedvéért ide írom: „Terem az ember, mint a subagallér!” — Mert hát a suba gallér is-ugy terem, amint azt a szücs kikerekíti!

Amde micsoda vidék az — kérdezed tőlem — a hol fiscalis nincsen, holott nincs hely és tartomány, a hol ezek nem léteznek és szaporodnának mint a phylloxera? Hát ezt a vidéket Rév-Fülöpnek hívják. — Gyönyörű vidék — és szépsége mellett termékeny, bőven juttalmazza a szőlőműves fáradságát. — Itt volna ám mit exequalni, — hanem azért nincs fiscalis!

Es mily sajátságos szüleménye a véletlennek, (vagy talán nem is az) hogy mig fiscalisnak itten híre, vagyis jobban moadvá nyoma sincsen, addig járásbíró három is van és a háromnak sincsen annyi dolga össze véve, mint egy tisztelbeli segéd fogalmazói díjoknak.

„So möchte ich leben, — mondja a német közmondás, — a mi magyarul annyit

adni. A forgalomnak ezen okai természetesen az egyes országokban erősen divergáló aratási kiadásokban és tudósításokban lelők magyarázatokat. Amerika ebben a tekintetben ismét vezetőszeretepet játszik. Tartós törzesség és szárazság volt itt, melyek különösen a nyári búzával beültetett óriási területeken tettek nagyobb kárt. A helyzet itt a további ár emelkedésnek kedvez, a mennyiben a kivitel ugyan azon arányban tart a készletek ennél fogva kevesbednek sőt apadásuk egész angusztagus kiállításba van véve. Az amerikai árak emelkedésével azonban az angol piacok passzív magyartartást követtek Franciaországban szilárd a hangulat s ismét magasabb árjegyzéseket küldött buzára és lisztre. Belgiumban és Hollandiában is javultak az árak, bár lassabb forgalom mellett. Nagyobb a kereslet a Rajnvidéken és Delnemetszországban. Annál gyengébb a forgalom az éjszaki német tartományi piacokon, Oroszország nagyon tartózkodó ajánlataival. A berlini gabonapiacra az hét elején szilárd volt a helyzet buzára. A „Nord d. Allgemeine Zeitung” további vámelemeléseket helyez kiállításba Oroszország ellen.

Az esőzések, melyek hazánkban is annyit ártottak a vetéseknek, másutt is érzékeny károkat okoztak. Így sürgönyöztek Bukarestből július 14-éről, hogy ott hat nap óta szakadaltalanul esik s alig van kiállítás, hogy az eső a napokban elálljon. Minthogy pedig az aratást ott is megkezdték már, attól tartanak, hogy a néprő nagy nyomor fog következni.

Ilyformán, ha a gabonaforgalom szilárd irányzatát megtartja s az árak alá nem szállanak, lehet reményünk arra, hogy a múlt évben az alacsony árak által teremtett súlyos helyzet javulni fog. Mert habár az eddigi tudósítások még egészen biztos számításra nem engednek, mégis hiszünk, hogy hazánkban ugy beföldi, mint a kiviteli forgalomra még mindig elegendő jut s a földműves nép is jobban fogja értékesíthetni jóságát.

Radetzky-emlék.

Előkelő helyen mozgalom indult meg egy Radetzky tábornoknál Bécsben állítandó emlékügyében. A kezdeményezők élén Albrecht főherceg áll. Ez az ügy már régebben pendített meg, első sorban katonai körökben nagyon természetesen élénk viszhangra talált. Miután az eszmét most véglegesen realizálni akarják, felhívás küldetett szét, melyben egy emlékügyelésére a magyar-osztrák monarchia népei is adakozásra hívatnak fel.

A meleghangú felhívást alább közöljük. Hogy az emléket Radetzky tábornok, kinek nevével a hőstettek egész sora van egybekapcsolva megérdemi, az kétségen felül áll,

és, hogy így szeretnék én vagy negyven évig járásbíró lenni, keszthelyi főlovász mestert fizetéssel; — nem akarván magamat a miniszterekkel egy fizetési osztályba helyezni!

Elvégre azonban ha te nem is, de egyesek azonban azon behídelemben eshetnek — főnnebbi enyelgésen folytán — hogy talán én a ficsalósoknak ellenségük vagyok; — tehát sietek kijelenteni, hogy koránsem vagyok ellenségük; — sőt inkább mint azoknak hivatásukat előmozdítani törekvő egyik társadalmi közege, viszásuk, vagy legalább is szokatlannak találom itt a helyzetet, s azért emlékezem róluk távolléteimben.

Azonban most már mitoról is tudósíthatnánk, — gondolod magadban — valami pikáns, sensationális eseményről, melyet lapod számára felhasználhatnál. — No ezzel nem szolgálhatok! — Ilyen idyllikus helyen semmiféle pikáns és sensationális esemény elő nem fordul. Az ilyenféle palántának ez a vidék nem meleg ágya. — Az embereket legfőkébb a változókéony időjárás okozta nátha infestálja! — Ha esetleg a náthán érdekelne, s erre nézve akarnál velem alkuba bocsátkozni, erre vonatkozólag értesíthetlek, miszerint oly mesteremberes náthával rendelkezem, — s akkorát trüszretek közben-közben — hogy a náthai echo oly csatlósosan vágja vissza, miszerint a badacsonyi földvendégek kívánják kedves adagjaimra!

No de hát egy jó köszöntés is sokat ér mikor az ember náthás; megázza az egész idegszervi. Sőt sokan azt tartják, hogy hátlan nátha nélkül irraszentelni nagy esztendőre, — mert azon a hétén minden nap

s hogy ezt magyar szempontból is megérdevelte, mutatja élete lefolyása, melyet itt rövid adatokban elmondani szándékunk.

Radetzky (József Venczel) gróf, osztrák tábornagy 1766-ban született Trzebitzben Csehországban. 1784-ben mint hadapród lépett a hadseregbe. S már az akkori idők haroúiban kitűntette magát. 1809-ben vezérőrnagy lett, s az 1813-15-iki hadjáratokban mint a táborok főnöke vett részt. A lipseai ütközet terve tőle származott. (1813.) A béke után Magyarországon katonai parancsnokságot viselt, 1821. óta mint a lovassági tábornok. Olmützben tartózkodott egészen 1831-ig a midőn Olaszországba küldetett. 1836-ban mint tábornok a hadsereg kiképzésén fáradozott. A majlandi tolkeles kitérésor (1848 március 8.) Veronába vonta vissza magát, de már néhány nap múlva a támadáshoz fogott s Custozza mellett legyőzte Albert szárd királyt (1848. július 25.) A Novára melletti döntő győzelem által (1849. március 23.) megalapította a békét Szardiniaval s azzal együtt Ausztria elsősegét Olaszországban. Azután kemény ostrom után Velenze jutott kezei közé. (1849 aug. hónap.) Azon idő óta erőiesen és nagy szorgossal iparkodott a békét Olaszországban föntartani. A keleti háború idejében, Ausztria hadi műtételeire nézve tanácsával nagy befolyást gyakorolt. 1857-ben nyugalmra lépett, de már a következő évben Veronában meghalt.

A mint e rövid életrajzi jegyzetéből látjuk, több mint 70 éven át tartott Radetzkynek szolgálatai ideje; oly idő melyet a világtörténelemben kevés katoná díszelhetnek. E száraz adatok azonban jellemére nézve semmit sem nyújtanak. Azzal egészítjük ki tehát ezeket, hogy Radetzky úgy mint katoná és mint ember is kifogástalan jellemű volt; a miért katonái a szó legteljesebb értelmében bálványozták, mert minden fáradságot megosztott velük, s nem is neveztek őt másként, mint Radetzky apának; mint ember pedig mindenütt, ahol csak tartózkodott s különösen Magyarországon léte alkalmával kobzbecsülésre tett szert, az ő szeretetre méltó tulajdonságaiért s Magyarországot s népe iránt táplált vonzalmánál fogva.

Ez utóbbit az is bizonyítja, hogy három leánya magyar családba házasodott. A kegyeleti tény gyakorlása tehát a nagyérdemű tábornagy iránt semmikép sem érinti a nemzeti értelet, s hazánk lakosai bizonyára részt fognak venni az adakozásban, hogy neki hosszú szolgálataihoz méltó emlék állítsanak.

A felhívás a következő:

A felejthetetlen gróf Radetzky tábornagy halála után csakhamar közőhajtás-ként nyilvánult: hogy a diaskoronázott hadvezérnek, ki 72 szolgálatai éve közben 5 uralkodó alatt 19 hadjárásban vett részt, a katonái ez igazi atyjának, — alntvalóór hűség, és hazaszeretet által példányszerűleg kitűntő e hőfnak Bécsben méltó emlékszobor állíttassék.

Az egy évvel utóbb kitört háború, — a következő évek kedvezőtlen viszonyai s

ajándékokat kap az ember! — Én azonban oly szerencsétlen hűtős vagyok, — hogy náha nélkül soha — s így hétfőn sem prüsszentek, tehát ajándékok sem károk. — Azt tartom jobb is: — így legalább nem ütközöm a büntető törvénykönyvnek egy bizonyos paragrafusához.

Egyebiránt mióta lábra kapott nálunk a demokráta: azóta az ajándékozás ideje lejárt. — mert nincs mit ajándékozni. — Kárpai kuria nekéd is les. — mondja a demokráta: közmondás — és igaz van még azokkal, szemben is, a kik a régi jó időkkel emlegetik. Mert hát a demokrátiának ezen tapasztalatilag destijált tanétele. — azon régi — még a keneteljes és vallásos időkbelől származott s dogmáva petrificálódott elvbeli újabb koru kiadása, hogy a Krisztus koporsóját sem őrzik ingyen!

Ezért nem kell és nem is szabad az újabb kört elbíni, — mert a régi hajtani, jó időben a Krisztus koporsóját sem őrzik ingyen; addig az újabb kor előre haldott, mert ma már a mi jelen korunkban vannak, kik ingyen munkát teljesítenek; — ilyenek a díjjalan joggyakornokok és hatókint 15 napon át a „díjjalan díjnokok!”. Én nem tudom miért is nevezik őket díjnokoknak azon 15 nap alatt, amelyn díjat nem kapnak! Ennyi önfeláldozás, reményem elégséges arra nézve, hogy korunkat a humanizmus korszáának nevezzük! Szegény díjnokok! egy hónapban csak 15 nap szabad — vagy korrekt kifejezve lehet nekik enni, — 15 napig pedig kopálnok kell! Valóban a jeñkor díjnoki a — hájdankor a csatainak újabb kiadásai! Így ismétlődik változatos kiadásban minden a világ!

különféle akadályok ez óhajítás sikerésétél háttérbe szorították.

Evről evre mindinkább győrel azoknak szóna, kik Radetzky alatt szolgáltak, harcoltak és vereztek, — nincs tehát vesztési való idő, hogy a tullelők valósítva láthassák az emlékügyelést.

Legelőbb felhatalmazással én vevém át e vállalat vezetését, támogatva egy bizottságot állít, mely a Radetzky iskolájából kikerült számos tábornokon kívül különböző körök képviselőiből alkult.

Magam is a tullelők egyike, kik Radetzky alatt nyertek a tükzerezésnél, azon időbeli legyverésimhoz fordulok oly felhívással: hogy e cél előmozdításához járuljanak.

Egy a hadsereg lapszerkesztője által már hónapok előtt közzétett hazafüi felhívás a hadseregben oly élénk viszhangra talált, hogy rögtön nagyszámú aláírással történtek.

Egyeseknek színtűgy, mint egész hadtesteknek adakozásai újabban tanuskódnak a hadsereg hagyományos szelleméről, és kezeskednek a monarchia egyesült erejű oltalmazására hivatott összes védereinek általános hozzájárulásáról.

Hasonló felhívást intéztek az osztrák magyar monarchia lakóihoz, kik Radetzky nevet elenyészellen emlékként őrzik.

Százezren a birodalom minden vidékein — nagyatyai és anyai a jelen nemzedéknek szolgáltak a dicső tábornagy alatt, s tükzhegyekhez térve, a hozzájuk tartozókra is átruházták a „Radetzky apónak” szentelt lelkésedést, mely ötét a legnépszerűbb hűsők közé emelte, s felvillanyozott mindenkit, ki az agy hadvezér emberbaráti érzelmeinek és nyújtaságának tanúja volt.

A minden alkalommal tanúsított hazafüi szellem bizonyosan örömmel és sikeresen fogja előmozdítani a hálás megemlékezés e jelennyének létesítését, mely a monarchia összes népéhez egyaránt közel állott hős nagy érdemeit örökítendő meg.

A rokanti hárcos, a hadastyan és a szegény ember föltéré ép oly súlylát esik itt a meglegh, mint a gazdagok arányait.

Radetzky szobra egykoron utódainkat emlékeztette arra: mit vala képes egy 82 éves hadvezér elérni, ki a legnehézebb viszonyok között, s minden oldalról körülölgvő, uralkodójának és seregének bizalma, valamint katonáinak szeretete által támogatva, — lankadatlan kitartással elvégre is győzelmet győzelemre aratott az ellenséges tullelő föliott.

Bécs, 1866. június 7-én.

Albrecht főherceg, tábornagy.

Az ezen hazafüi vállalatnak számtalanszettek, melyeknek gyűjtése céljából kisebb bizottságok alakítása ajánlatik, — a központi bizottságnak Bécsben (cs. kir. főlovászmesterei hivatal) vagy az 1-6. ausztriai takarékpénztárnak (Bécsben, Graben 21. sz.) kértnek beküldetni. A bizottság alúírt tagjai is-hajlandók adakozások elfogadására. A befolyandó összegek azonnal hasznóhajtólag elhelyeztetnek, s a netán választott jellegű kíséretében rendszeresen közhírré tetetnek.

Az emlékszobor kidolgozásával Zumbusch Gáspár tanár bízott meg, ki a boldogult tábornok mellszobrának mintáját már 1851-ik évben elkészítte.

Kelt Bécsben, 1866. évi június 30-án. Albrecht főherceg, tábornagy, mint elnök. Thurn és Taxis Imre herceg, lovassági tábornok, mint előnök helyettes. Arneh A Iréd lovag, cs. kir. udvari tanácsos. Bauer Nándor báró, tábornosernagy. Bylandt-Rheidf Arthur gróf, tábornosernagy. Beck Frigyes báró, altábornagy. Clam-Gallas Ede gróf, lovassági tábornok. Crenneville Ferencz gróf, tábor-

Egyebiránt, ha lehetséges a hűlők és az emlősök egy részének az évszázadok fele részét teli szenderben, élelmi szer nélkül elűlöteni miért ne lehelne a díjnoknak a nyári hónapok fele részét élel és szomjan elfűlöteni. Hézen ez egészen a természet törvényeire bázozott logika! Avagy mennyivel különb egy díjnak, mint egy gü.ü., vagy egy ürge? Nem-e isten teremtményei mindannyian? Valószínűleg így értelmezik ezt az illeltékés körök! — Hélyesen teszik, — mert hát sok az adósságunk; — meg kell sportolni a díjnokokon. Szegény díjnokok! — no de ne busuljatok, — esztendőre jobban lesztek szegények! — valószínű, hogy jövő evre csak 10 napra kaptok fizetést! mert hát sok száz millióra rüg az adósságunk és azt nektek kell megkopálni! Lásd édes szógám, — mégis jobb szerlesztönek, mint díjjalan díjnoknak lenni! — Praenumerans csak akad, ha kevés is. — Igaz ugyan hogy több az ingyen olvasó, mint a praenumerans! de legalább ez a néhány praenumerans egész évre fizet elő! Tarthatok azonban e tekintetben, — ha bár a véd várn politika kezd is lábra kapni — a szabad versenytől, — hogy t. i. a díjnokok fizetési rendszert kezdik igénybe venni a praenumeránsok, követelni fogják, hogy fel évi előfizetési díjért egész évre lassátok el ökel! s a hogy kiterjedésű ingyen olvasó publicumot tris uságnál! Ez pedig különösen az uborka saison ban erős feladat volna a szerkesztők és a munkatársakira nézve!

E szerint tehát újszázszekernek sem szeretnék beállani, — így tehát visszatérnek a magam mesteréhez, s azt mondom hogy legjobban a törvénykezési szűnet alatt bírónak lenni. — Istent veled!

Istent veled!

szernagy. Dembscher Emil, tart. őrnagy, tollnylvő. Düpfter József báró, tábornosernagy. Dumba Miklós, Libloyi Graef Ede lovag, lovassági tábornok. Hohenlohe-Schillingsfürst Szilárd herceg, lovassági tábornok. Kéthelyi gróf Hunyady Kálmán, altábornagy. Kéthelyi gróf Hunyady Imre cs. kir. kamarás. Huny János gróf, tábornosernagy. Treuenschwerter János Knébel Albert, tábornosernagy. Köllner Sándor báró, lovassági tábornok. Thurmböller Latour József, altábornagy. Mondel Frigyes báró, tábornosernagy. Nopcsa Ferencz báró, Kilsztádténi báró Packenig Frigyes, tábornosernagy. Biháni báró Piret Jenő, lovassági tábornok. Rodakowski József lovag, altábornagy. Springer Alfréd báró, sz. k. löhadnagy. Thurn és Taxis Imre herceg, lovassági tábornok. Thurn és Taxis Hugó herceg, sz. k. őrnagy. Uhl Ede, polgármester. Wedeni Weid József, kormánytanácsos. Welsersheimb Zeno gróf, altábornagy. Weuckheim Károly gróf, cs. kir. kamarás. Wlczek János gróf. Zumbusch Gáspár tanár.

Terefere.

Szomorú egy helyi vásár volt az a szerdai. A lellemes zöldségszíción, a könyvűk hűlgyének eme bízogott találkozó helyén, a mézarosbókék előtt emelt mő diadalru-kereskedésben minden lekete fátyol ellygott. Nagy lesz a gyász minálunk, beborult az ég fölöfűnk, hej mert elmaséroznak az Ernyecz bakók!... Lesz sírjárkózás, — na meg vigasztaló szék nélkül se lesznek ám azért a bányókú szívek. — A minap már hallottam ilyenforma párbeszédet:

„Mi bajod Terézka, mintha csak nem tánczoltál volna elégét a tüzölő-majlison?” — „Hej Rozsi, a lagos eszépellöm is kiszakadt bele... Nem ez az én bánatom... Elmegy a frátereszlóm!”

„A szeretöd? Ezért bizony né busulj virágom; — az enyém mind az őt élmeqy, még se ölöm magamat a Cziglienczében!”

Lesz egy másféle masérozás is. A serf-éstelepek és borsókú vonulnak ki a város falán kívül. Szent Kleofás, mily karavan! Különb a város lakossága között aláírási ilyek keringnek avégből, hogy a kitakarodás ünneplésségekének emelésére diadalokapukat építhessenek s örömlűzeket gyújthassanak — Adieu, adieu, oh mily édes ez a szó: adieu!

A „Zalai Tanúgy”-höz címzett lapka, közölve azt a „Nyilatkozat”-ot, melyet a kanizsai közs. elemi népisk. tantestülete, ez a megkészültséggü festület, mely a „Lóvárosnak is díszre valók”, a „Zala” ellen megeresztett, — hozzászól, hogy erre aztán a Zala oly hevesen válaszolt, melyet ő szinte megdöbbenéssel olvasott. — Igazán annyira megtetszett ijedni tőle? Vajjon miért?

Szegény bütortalan fi!

Nagy mester az a törvényzéki János! A minap, hogy a boldogult Lánca Márton halálos esete felett folyt a komoly végtárgyalás, igen nagy volt a publikum. Vege már mindeggnek, lejátszódot a tragedia, a kíváncsi közönség a folyosókra vonult; élelken vialva a látottakat és hallottakat; védők s védezők remegő szívevel várják az ítéletet. — A komoly János meg nagy tekintélylyel nyitogalja az ablakot. — Egy feltűnő csoport azonban, — melynek minden tagja olyan merész hajlása orral rendelkezik, — meg nem a hatja, csak u ra, meg újra visszafatér a terembe. Oda-zól aztán egyik polgárlarsúnknak a malitiozus János: „Mondtam már, hogy ne jöjjenek be egy darabig, nem gyógyom maguk miatt a termet szellőtlenit! — Ejnye János?”

Na — akarki hogy fél — Kanizsára csak nem jöhet be a kolera. Fertőtlenitenek derüre-borura, aközám öntözik a carbolsavát. — És hiába, csak-igaz marad az, hogy nagy veszedelmeknél tűnnek fel a jeles tulajdonok! Mert e retentó fogyasztás daczára, pájkárú-ök, kere-kezők versenyeznek, hogy ki adja östőbban a carbolt. — Én ugyan nem tudom, mi összefügges van a dologban, de azt is rebesgetik, hogy a kutakban már alig van víz... Ej, ej de sok a pietyka-nyelv, én Igazságos Megyítóm!

A nagy okl. gazdasz, Tojás-Daniel híres hohenhámi rendszerere alapított gazdákodás Nkanizsán a város, illetőleg az utcák és terek sűprésénél és öntözésénél is alkalmazásba fog vétetni. Legközelebb ugyanis a bérleli szerződésre lépünk az Urstennel, hogy a seprésre a szeleket, az öntözésre meg az ég csatornáit bocsássa rendelkezésünkre. Nem lesz akkor egy szem por se, a krajczárját neki!

Vercs Diák.

A „kanizsai közs. elemi népisk. tantestülete” újabban is „nyilatkozott” ellenünk. Mi erre kijelentük, hogy a vitái nem fogjuk arra a térre vinni, melyen a letni aláírással ellátott közlemény oly otthonosan érzi magát. — A közönség tisztában van azzal, hogy hol van az igazság, és melyik a tisztesség hang.

A „Zala” szerkesztője.

Különfelek.

Drávába halt. A szerencsétlenség száma, melyek *Légradon* oly sűrűben fordulnak elő, ismét egyet szaporított. Július 8-án ugyanis *Tubics Antal* legrádi földmives a dráva felső révvel átkelés alkalmával, lánckötés közben a folyóba bukott s elmerült. Rothetestét még sem találták fel. A boldogtalan emiatt halála egy egész családot taszított gyászba és inségbe. Özveggyet, két kiskorú gyermeket és egy világosan öreg edes apát hagyott hátra, kiknek ő tartotta, mindegyik.

Órkán. Folyó hó 9-ikén *Légradon* — mint bennünket onnan értesítenek — a delutáni órákban rendkívül erős szélvihar dühöngött, szakadó zápor- és jégesőtől kísérve. A vihar oly vad erővel tombolt, hogy fákot gyökeresből kitépett. Az eső és jég pedig a gabonákon tett károkat.

Szélvére vette. Emelítettünk lapunk előbbi számában, hogy *Gyergyák György* letényei földmives fia netreg agyonütöttek. Most arról értesítenek bennünket, hogy a fia halála fölött mélyen megszorodott apakéden delután két óraker a letényei Öreg-hegyen levő saját szőlőjében erőt levágtatta s aztán egy másfél óra tömbe ugrott, a honnan kimentették. A gyorsan érkezett orvosi segély remélni engedti, hogy az öreg Gyergyák felgyógyul.

Az imrehegyi emberölés cím alatt lapunkban már ismeretelt sensatiós bűnbűnyben a kanizsai kir. törvényszék előtt július 13-án folyt le a végtárgyalás. A tanács következőleg alakult. Elnök: *Cseresnyés* Sandor, bírák: *Tüttőssy Béla* (előadó) *Hugonnay Kálmán* gróf (szavazó), jegyző: *Himfy* Lajos, közvadászó: *Dr. Sass* Elemér alügyész. Védőkül szerepeltek *Török György* részéről *Dr. Fülöp Kázmér*, *Grabant György* részéről *Dr. Fűrnek László* ügyvédek és *Grabant Ferencz* részéről *Dr. Csémpesz Kálmán* ügyvédjelölt. (*Varga* Lajos ügyvéd helyettese) A meglepő részletekben gazdag tárgyalást nagy közönség hallgatta végig. A kir. ügyész mindhárom vádlottat a btk. 325. §-ba utkozó személyes szabadság megsértésének büntetlélével vádolta és e miatt kérte őket büntetni. (10—15. évi fegyház.)

A védőbeszéd megérkezése után a törvényszék tanácskozási rra visszavonult s delután 5 óraker hirdette ki az ítéletet, mely szerint *Török György* a btk. 308 §-a szerint minősülő halálos testi sértés miatt 3 évi, *Grabant György* ugyanazért 2 évi főtörtén és *Grabant Ferencz* a 301 §-ba utkozó könnyű testi sértés vétsége miatt három hónapi fegyházra ítélték. Az utóbbi két vádlott megnyugodott, *Török* ellenben fellebezett. — Hasonlóan és pedig mindannyira néve — és a minősítés ellen is — a kir. ügyész szintén fellebezést jelentett be.

(A nemes tett ónamagát dicseri.) Sziligtetrol irjak nekunk, hogy ott egy *Idasz Gergely* nevű 22 éves paraszt legény legyverelei babrádolt, mert a szolók-egyre akart menni. A puská azonban töltve volt s oly szerencsétlenül sült el, hogy a legény mindkét szemét kilötte. Puitheányi báro birtokos ezt hallva, személyesen felkereste a szerencsétlenül járt különben jó hirben itó derék legényt, s meghagyta neki, hogy pár nap mulva apjával jöjjon Budapestre, számtartója utiköltséget fog nekik adni, s a vasúthoz is a báro kocsijával loznak küldeni. Ó most Budapestre megy, s ott meg fogja várni, s majd meglátja legygyitható-e? Harmadnapra azután az öreg *Idasz* el is indult szerencsétlenül járt fiával Budapestre, s nem kevésé meg volt lepetve, mikor a nemes báro néhány jó barátjával ott látta a budai indóházban, a hol egy kórházi apólo vette át a fiatal embert, kit hardkocsival szállítottak a kórházba. Az öreg *Idasz*ról is gondoskodva lett. Az orvosok a fiatal embert megvizsgálva, sajnálattal jelentették ki, hogy szeme világa örökre el van veszeve. A héten érkezett ismét haza az öreg fiával, szívükben a legmélyebb háfával az-emberszerető föde-úr iránt.

Az aratás környékünkön serényen folyik, sőt bejezéréshez közeleg. Több oldalról vett hírekből azon általános tapasztalatot meríthetjük, hogy a termés általában véve nem kielégítő. A buza közép-szerű jó, sok helyütt a zab is, a rozs és árpa azonban kivétel nélkül rossz. A korábbi kedvezőtlen időjárás, jég, fagy, kelletlen esőzés, utána meg szárazság leginkább ezen cereáliáknál érezteté romlolo hatását.

Az Ernő-férezesegről nevezett 48. sorogysorozat N. Kanizsán levő zászlóaljja július hó végével Rév-Komároshba mennek át; helyükbe viszont ez ezrednek Bécsben állomásozó része jön Kanizsára. **† Csuri János.** A nagykanizsai kórházban halt meg. Csuri János al-akadémia elnöke volt. Csuri János al-akadémia elnöke volt. Csuri János al-akadémia elnöke volt. Csuri János al-akadémia elnöke volt. Csuri János al-akadémia elnöke volt.

július 11-én ment végbe a közönség részvétele mellett.

Dr. Ráta Kálmán nagy-kanizsai fiatal orvost, a horvátszentmiklósi körorsósát, az igazságügyminiszter a nagykanizsai kir. törvényszékhez foglázorvossá nevezte ki.

A kolera. A félelmes járvány felől terjesztett vész hírek egyre határozottabb alakot öltenek. Városunkban általánosan el van terjedve a hira annak, hogy a *Fiuménál* közlekedő vasuti vonalon már hat *conductor* meghalt a kolerában. E hír azonban még nincsen megerősítve. — Teljesen megbizható szemtanú beszélt el, hogy *Fiumében* oly nyomott hangulat, csend uralkodik, mintha kihalt volna minden élet. A közlekedés, forgalom megszűnt, a lakosság tehetősebb része emelkedett a rettenetes ragály elől, s az élelmi cikkek ára — a körúzarolás folytán — mesés drágaságra emelkedett; egy tojás 20 krajczár. — Az egyre növekvő veszedelem arra indította a kanizsai járás szolgabírói hivatalát is, hogy a kolera ellen kiadott övrendszabályok járasszerte a leg-szigorubbán foganatosításának. — Környékünkön meg semmi gyanus betegedési eset nem fordult elő.

A tambura. Szokatlan, de annál kellemesebb élvezetben részesült július 15-ikén este a *polgári egyesület* közönsége. E nap este ugyanis a szabadkai tamburasok adtak igen sikerült hangversenyt. A tambura mellett énekeltek is a zenetársulat tagjai, legnagyobb részt sentimentális, dallamos műdalokat. A legkisebb aryaalotokig összevágó praecis előadás ugy a zenében, mint éneken mindenkit meglepett. Legnagyobb hatást keltett a *Marseillaise* — tamburán és énekelve.

Hirtelen halál. Nagy riadalmat s rettegést keltett Langvizen július 13-án özvegy *Holl-Perkó Anna* hirtelen halála. Az asszonynak ugyanis Kanizsán lévén dolga az közjegyzői irodában, innét Langvizre hazatérte alkalmával, utközben hirtelen összerogyott s meghalt. A faluban villámsebességgel terjedt el az özvegy asszony halálának híre s a lakosságnak a vész hírekől amugyis felizgatótt képzelmerőgőn kimondta, hogy *Perkó Anán* a kolera vitte el. Szerencsére még az nap megejtették a helyszínen a rendőri hullaszemlést s a teljesített bonczvizsgálat megállapította, hogy a hirtelen halállal kimúlt asszony már öt éve tüdővészben szenvedett, folyton köhögött, szédelgett s fülladozott s halálát a rekkenő hőségben tett fáradszó gyalogolás miatti végkimerülés okozta.

A nagy-kanizsai polgári egyesület kertjében július 10-én élénk érdeklődés mellett megtartott díjtekézésnél az első nyereeményi (kézi börtend) *Horváth György*, a másodikat (török pipa) *Buzádj Bódi*, a harmadikat (egy akó sör) *Trojkó Lajos* nyerték el. Ez utolsó nyeres elnyelésében az egész jókedvű társaság részt vett.

Nagy-Kanizsa város képviselő testülete (1. évi július hó 19-én d. u. 3 óraker a városbáz nagyteremben közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Az 1885-ik évi városi gyami számadás. 2. Az iskolaszék előterjesztése a jelenleg fennálló felsőbb leányiskolának polgári leányiskolává leendő átalakítása tárgyában. 3. A m. kir. belügyminiszter 1882/II. szám alatti leírata a teher szállító kocsikra vonatkozó városi szabályrendelet tárgyában.

Értesítés. A nagy-kanizsai Kisdnevelő-Egyesület választmányának határozatából a nádor-utcai központi Kisdnevelő-11-ik évi, az Arany-János utcai Kisdnevelőnek pedig 6-ik évi együttes *sziligtetrol* 1886. évi július hó 24-én szombaton delután 3 óraker kedvezőtlen idő esetén egy hétre vagyis július 31-én tartatik meg a *Polgári-Egylet* kerthelyiségeiben, melyre a sziligtetrol érdekel nevelés ügy barátokat: sziligtetrol meghívja az elbökég. Belépti díj 20 kr., gyermekek részéről 10 kr. Ugyan az nap este ugyancsak a *Polgári Egylet* kertjében díszes kivilágítás mellett tánczosruzska tartatik. Belépti díj 30 kr.

A „Perkó Anán” társaság saját könyvtára javára folyó évi augusztus hó 1-én *Ottokon*, a városi vendégloca tánczezal összekötött *nyári mulatságot* rendez. Belépti díj személyjegy 1 frt., családjegy 2 frt. Kezdeté d. u. 4 óraker. Kedvezőtlen idő esetén a vigalom a kör helyiségében mindenesetre megtartatik. Felülizetések a cél ódvös tekintetéből köszönettel fogadtatnak s hiralipilag nyugtáztatnak.

(Hozzán emeljük a magyar ipart.) A székely-iparos segédek napról-napra fogynak, legnagyobb részük Romániába vándorolt át, mert tenjes kiállításokkal kec-vetik a román ügynököt, kik a nagymértű kivándorlást a bukaresti gyártelepek érdekében áldozatokkal, mesterséges úton segítik elő. Sepsz-Szengyörgyön — mint a *„Székely-Nemzet”* írja — egyetlen kovács-legendy sincs. E városban az orosz-török háboru óta annyi keres-keres iparos volt, a mennyi az egész Székelyföldön összesen sem volt taláiban, ma az egész városban nem több, mint három keres-keres segéd van. Az iparos segédeknek bár katonakötelezettek, nyitva áll Románia, hova utlevél nélkül, a vámbívatok és vesztéginizetek kijátszásaival átszökhetnek s ott nehány franknyi fizetés emelés mellett a román ipar szolgálatába állanak.

(Köznevelődésről egyesület.) Vezércikkünk kiegészítésül lelemlítjük a következöket: A tagok lehetnek *örökös tagok*, minden jogi személy vagy testület, mely legalább 300 firtal járul az alapítóke gyarapításához; *alapító tagok*, kik legalább 50 firtal járulnak ahoz; *rendes tagok*, kik a felvétel évének január 1-től számítandó 5 évre megállapított tagsági idő alatt évenként 1 firtaladj fizetésére kötelezik magukat, vagy e kötelezettséget a jelzett időtartamra egy összegben fizetendő 5 firtal megváltják.

Azonkívül szabad adományokkal járulhatnak az alapítóke gyarapításához. Szerkesztőegységben a 325. §. gyűjtőív van letéve, a miről t. olvassunkat ezenél étesítjük, mentül tömegesebb pártfogásra kérve tel öket.

A Pécs dalártnepélyre — mint értesülünk — mai napig 1310 résztvevő jelentkezett. A jelentkezők 62 egyletnek képezik tagjait, melyek valamennyien az országos dalárszövetségbe tartoznak. Pécs város lakossága ismert vendégszerzetelét várja az ünnepe napját, de majd nem bizonyos, hogy lakásrűkség lesz, ha csak a bizottság alkalmas helyeket nem talál a vendékek számára. A nagy dalversenyre eddig 23 dal-egylet jelentkezett. Oly szám ez, mely minden eddigig túlölöl. Az ünnepe emlékére érmekekt fognak veretni s az ünnepe napján, augusztus 11—14-én ünnepe lapot fognak kiadni.

Rövid hírek. *Ipolyi Arnold* nagyváradai püspök beiktatása nagy ünnepevel ment végbe. A püspök által megtartott szend beszéd, melynek tárgya a keresztény szeretet volt, mely hatást gyakorolt a jelenlévőkre. — *Japán vendégek* időznek Magyarországon, közük T. Tani, japáni ipar és kereskedelmi miniszter és Tamba japáni egyetemi tanár. A minap Mezőhegyesre mentek az állami ménések megtékinítésére. Július 16-án mentek Bécsbe. — *Klíma* reichsrathi képviselő Csehországból agyonölte magát Zavarit anyagi okok indították volna őt e lépésre. — *A budapesti városigeti nyaralókban* egymást érik az éjjeli betörések. — *Ujra két herceget* utastitának ki Franciaországból. — *Malou* volt belga miniszter 76 éves korában Brüsszelben meghalt. — *Csütörtökön* ment végbe *Karátsonyi Jenő* grófnak *Andrássy Manó* gróf leányával való esküvéje. Az esküvés szer-tartást *Haynald* bóborknak érsek végezte a rózsnyői székesegyházban. Az esküvő csak a legszorosabb családi körben tartatott meg.

Kértek továbbá nyilatkozat arra nézve, hogy helyben és vidéken milyen feltételek mellett állítható bizományos raktár? Avagy egyáltalán kívánatlik-e e nembeli intézkedés?

Kérdésködések, szállítmányok s minden idevágó intézkedések Bátorfi Lajos egyesületi titkárhoz Nagy-Kanizsára írás-zen-dök. Teljes tisztelettel

Nagy-Kanizsán, 1886. évi május 2-án tartott közgyűléséből, illetve május 15-iki választmányi ülés határozatából.

Vidor Samund szül. Gelsei Gutmann Hedvig egyesületi m. elnök.

Bátorfi Lajos egyesületi titkár.

Iskolai értesítők

A csurgói ev. ref. főgymnázium (22.) 4. évi értesítője az 1885/86. iskolai évről. Közi *Dr. Vida Károly* igazgató tanár. Az értesítőt érdekes irodalmi vázlat előzi meg ezen czim alatt: „A magyar vers fejlődése 1772 ig.” *Kulcsár Endre* tanártól. A tanuló száma a 8 osztályban összesen 175 volt az év végén. Az iskola jól van felszerelve, s úgy a köztartás javára valamint általában a főgymnázium pénztárába befolyt ez évi adományok mutatják, hogy az érdeklődés élénk és általános. A feltüntetett szorgalmi eredmény igen kielégítő.

A pozsonyi kereskedelmi akademia, mely most második éve áll fenn, ismét szétküldötte prospectusát. Az akademiát, mely *Jónás János* igazgató alatt áll, a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara alapította s tartja fenn. A vezetés ugy e kamara, valamint az intézetet segélyző Pozsony sz. kir. város közönsége, s a pozsonyi első lakarek-penzitár által választott igazgató bizottság kezébe van letéve. A felügyeletet a vallás és közoktatási miniszterium, ugy a földmívelés ipar-és kereskedelmi miniszterium gyakorolja. — A pozsonyi keresk. akademia a gymnázium, reáliskola és polgári iskola négy alsó-osztályához kapcsolódó három évfolyamnal (alsó-középső és felső osztályal) bíró nyilvános kereskedelmi szakiskola, mely magában befejezett szakszerű képzettséget ad növendékeinek. Egybe van kötve külön tanfolyamokkal is. A prospectust ajánljuk az érdeklődők figyelmébe. Kérdésködésekre készséggel nyújt felvilágosítást az igazgatóság.

Ertesít a budapesti állami közép ipar-tanoda 1885/86. hetedik tanévről. Szerkesztelte *Hegedüs Károly* igazgató. A 100 nagy 8-rét oldalnyi értesítő bőven tájékoztat e rendkívüli fontossággal nemzeti iparintézet folytonos haladásáról, virágzásáról s nagy meglepéssel konstataljuk, hogy e közép ipartanoda a leghelyesebb irányban vezetetik s évről évre gyarapodik tanulóinak száma. — Az első éves tanulók száma 42 volt. A másodéves tanulók már szakosztályokra oszlottak Az építészeti szakosztályt látogalta 12; a gépészeti szakosztályt 14. a vegyészeti szakosztályt 5; a kém vasipari szakosztályt 2. A 3-ad osztály tanulók közül az épít. szakosztályt 7. (közük *Bitza János*, ki Kanizsán végezte a polgári iskolát.) a gép szakoszt. 4. a faipari szakoszt. 5. — Az építő ipari téli tanfolyamot első éves látogalta 30 egyén; másodéves volt 14. harmadéves 11. — A jelentésből kiemeljük, hogy ez évben 31 tanuló élvezett összesen 4545 firtal ösztöndíjat. A redces és rendkívüli tanárok száma összesen 19 volt. Kivánalos volna, hogy mentül több magyar ifju szentelné magát valamelyik ipari pályára.

Irodalom.

Shakspere sziliművelnek képes magyar fordításból kaptuk a második füzetet. A *Ráth Mór* által indított e vállalatból már ez a második kiadás. A fordításban irodalmunk legkiválóbbjai vesznek részt, kik a szerény *Többen név alatt* rejtenek. A bevezetést és jegyzeteket *Csiky Gergely* írja. Ugy a fordítás magvas tartalma, mint a kiállítás díszessége és a sikerült számtalan illusztráció a legkiválóbb irodalmi vállalatunk közé sorozzák e füzeteket. — A jelenlegi második füzetben az *„Othello”* tragédia van folytatva.

A törvények kommentált kiadása. Szintén *Ráth Mór* adja ki a törvényeket füzetenként, igen csinos kiállításban, s a mi e kiadványok fölönyét képezi a kommentári hozzá a legkiválóbb, elsörangú szakírók írják. Legutóbb megjelentek külön füzetekben a községekrol, a közgazgatásai tisztviselő, a segéd-és kezelőszemélyzet tagjai elleni fegyelmi eljárásról, a népfölkelésrol és a törvényhatóságokról szóló új törvények. A községek- s a törvényhatóságokról szóló egyszerű nemet nyelven is megjelentek.

Ráth Mór, ezen kiváló magyar könyvkiadó vállalatában ismét néhány becses mű jelenik meg, melyeket melegen ajánlunk olvasó közönségünk figyelmébe.

1. Jákai Mór. Életéből. Igaz történetek. Örök emlékek. Humor. Utóirás. Ragyogó fantáziájú legkiválóbb írónk e munkája 2 kötetből (8—10 füzetből) fog állani Minden (szépen, díszesen kiállított) füzet ára 40 kr. — Az előtűnk levő első füzet tartalma következtetést enged vonni az egész műre, mely méltón fog sorakozni legnépszerűbb regényírónk nagybecsű alkotásaihoz.

Gyermek-játék kiállítás Nagykanizsán.

Kissé elkésve bár, de a dolog érdemére nem későn, közöljük a helybeli kisdnevelőegyesület felhívását a gyermekjáték-tárgyak hazai készítőihez. Biztos értesítésünk szerint igen szép érdeklődés mutatkozik az országban e kiállítás iránt, s már eddig is 14-en jelentkeztek, sőt néhányan már kiállítási tárgyukat is elküldötték.

A soproni kereskedelmi és iparkamara is belátván az eszmenek cél-és korszerűségét valamint annak a hazai iparra nézve is kiható fontosságát, örvendetes tudomásul vette a nagykanizsai kisdnevelő egyesület ez érdemben is kifejtett hazafias pedagógiai törekvéseit, minek folytán a kezdeményezés iránti tekintetéből is 25 firtal szavazott meg penztárából a költségek némi fedezésére.

Felhívjuk városunk érdeklődő közönségét ez ügyre, s azon reményt tápláljuk, hogy városunk közönsége a szép cél előmozdítását tömeges részvétélével és pártolással a leghathatóságban támogatni fogja.

A felhívás következőleg hangzik: A nagy-kanizsai Kisdnevelő-Egyesület. é. évi augusztus 15-től szeptember 15-ig Arany-János utcaiban *gyermek-játék-tárgy kiállítás* rendez a hazai ipar előmozdítása szempontjából s azért csakis a hazában készült tárgyak fogadtatnak el.

Ennélfogva felhivatnak, a hazai gyáro-sok, készítőik és bizományosok, hogy az általok előállított vagy náluk bizományban levő gyermekjáték tárgyakat a) készítési hely és az b) ára

megjelölésével minél hamarabb, legfeljebb július végeig vagy postán, avagy vasúton bérmentve megküldeni sziveskedjenek, mégis 1. évi június végeig előre, irásbeli jelentsék be, a mennyiség és érték megjelölésével a beküldendő tárgyak számát, hogy a kiállítás rendező bizottság a helyiség be-berendezése miatt tájékozta legyen.

Külön csomagolva, illetve jelölve eladásra is elfogadtatnak tárgyak, sőt műrendelések is eszközöltenek, ha a kívánalom nyilvánul.

A helyiség használatáért, kezelési költség nem számítatik. Mégis a felmerülő költségek fedezésére az eladandó tárgyak árából némi % ajánlás a kiállítás részéről kivanatos.

A kiállítandó tárgyak esetleges visszaküldése a kiállító költségen történik.

2. *Erdős József* műveiből (végleges teljes kiadás) a VII. kötet, első füzetét jelent meg, amelyivel a hadhatatlan irónak, „Kart-hauzi” című regénye kezdődik. E vállalatból is 40 kr. egy egy füzet.

3. *Turgenjev Iain* összegyűjtött munkáiból az első füzetet kaptuk, melyben a nagy orosz irónak örökbecsű műveiből *Dimittri Rudin* című regénye kezdődik. A megjelenendő két díszes kötet (4-5 füzet) ezen kívül még *Punin* és *Babarin* és *Helena* című műveket fogja tartalmazni. Egy 8 iványi díszesen kiállított füzet ára 60 krajczár.

— „Szüneldei könyvtár” cím alatt *Kürthy Emil* a „Magyar Hírség” szerkesztője június 1-én új vállalatot indított meg, melynek célja helyes irányú, s a mellett szórakoztató ifjúsági iratokat adni az ifjúság kezébe, a menyire csak lehetséges olcsó áron. E füzetek 4 iványi sűrű nyomású tártalommal kethetünk a „Magyar Hírség” című lappal együtt vagy külön jelennek meg, s felülük a történelem, a természeti tudomány, a gyermekvilág legérdekesebb mozzanatait, szem elől tartva mindkét nem-beli ifjúság gondolkodásának módját a jogos igényeit. Egy egy füzet ára 20 kr. Előfizetés egész évre (26 füzet) 4 forint; fél évre (13 füzet) 2 forint; negyedévre (6 füzet) 1 forint. A csinos kiállítású füzetek a „Pallas” nyomdából kerülnek ki. Előfizetheti a „Magyar Hírség” szerkesztőségében, Budapest, Kigly-utca 2. sz. IV. em. 20. ajtó.

— *Tövissek* címe alatt rendezt sajtó alá *Várady Ferenc* hírlapíró Pécsen tréles és gyönyörös, nagyrészt alkalmi költeményeit, egy vasikos kis füzetben, mely csinos kiállításban folyó évi *augusztus hó első felében* fog a könyvtárcsra bocsátatni. Előfizetési ár: füzet 80 kr. díszes kötésben 1 forint 50 kr. Az előfizetési összeg *július 20-ig* küldendő címre: *Pécs, János utca 8.*

Nyilttér

Farbige seidene Falie Française, Surah, Satin, mervelleux Atlasse, Damaste, Ripse und Taffette fl. 35 per Meter bis fl. 7 45 vers in einzelnen Rollen und Stücken zollfrei in's Haus das Seidenfabrik-Depot **G. Henneberg** (k. u. k. Hoflieferant) **Zürich**. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Rohseidene Bastkleider (Ganz Seide) fl. 9.50 per compl. Robe, sowie schwerere Qualitäten versendet b. Abnahme von mindestens zwei Rollen zollfrei ins Haus das Seidenfabrik-Depot **G. Henneberg** (k. u. k. Hoflieferant) **Zürich**. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. 546

2173/1kv. 1886. érk. márcz. 26. án.

ARVERÉSI HIRDETMEY.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi. osztálya részéről közhírré tétetik, hogy a nagykanizsai takarékpénztár végrehajtatónak *Talán György*, *Talán Katalin* férj. *Matola Györgyné*, *Talán József*, *Talán Anna* férj. *Károlyecz Józsefné*, *Talán István* nkoruak ugy *Talán Mária* kiskoru végrehajtatást szenvedők elleni 200 forint váltóbeli tőke, 1879 jun. 12-től járó 6% kamattal 1/3% válódíj, 6 forint 38 kr. óváni, 14 forint 75 kr. per, 33 forint 70 kr. végrehajtatás kérelmi és logasztási, 8 forint árverés-kérelmi s még felmerülő költségek iránti végrehajtatási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a sómjénföld v. erdőföld 30 sz. 1. 31 hrsz. a. 80 forint, 35 hrsz. a. 109 forint, 129 hrsz. a. 102 forint, 251 hrsz. a. 55 forint, 341 hrsz. a. 8 forint, 449 hrsz. a. 10 forint, 151 hrsz. a. 8 forint, 602 hrsz. a. 48 forint, 616 hrsz. a. 59 forint, 752 hrsz. a. 13 forint, 740 hrsz. a. 10 forint, 944 hrsz. a. 17 forint, 957 hrsz. a. 10 forint, 1037 hrsz. a. 39 forint, 1105 hrsz. a. 38 forint, 1176 hrsz. a. 108 forint, 1187 hrsz. a. 33 forint, 1209 hrsz. a. 125 forint becsült *Talán György*, *Talán Kati* férj. *Matola Györgyné*, *Talán József*, *Talán Anna* férj. *Károlyecz Józsefné*, *Talán István* nkoruak és *Talán Mária* kiskoru tulajdonosai feletti ingatlanok a C. 6. 7 a. *Dobri Katalin* öz. *Talán Jakabné* jávára bekeblezett haszonélvezeti jogtól mentesen, miután nevezett 4538/885 sz. szerint elhalt

1886 évi augusztus hó 17-ik napján délelőtt 10 órakor

Sómjénföld v. Erdőföld a község házánál *Hertelendy Béla* felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, még pedig: az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számított 6% kamattal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint lefizetni.

Nagy-Kanizsán a kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál 1886. évi április hó 17-én tartott üléséből.

CSERESNYÉS EVELL
elnök. 681 1-1 jegyző.

00000000000000

Arverési pót hirdetmény.

2924/1kv. 1886.

Ingatlanoktól *Pirman János* illető 1/3 részre terjed ki a emek kévékezetekben a menyiben *Lakner Katalin* a f. é. július 20-ára kitűzött árveréstől elállana, az árverés csakis az említett ingatlanok *Pirman János* illető 1/3 részére fog megfartatni, még pedig oly formán, hogy az 1. sor. sz. ház 1/3 része 128 forint becsértékben, az 12-14 sor. sz. házak 1/3 része 260 forint becsértékben külön log árverés alá bocsátatni.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a nagykanizsai takarékpénztár végrehajtatónak *Lakner Katalin* a f. é. július 20-ára kitűzött árveréstől elállana, az árverés csakis az említett ingatlanok *Pirman János* illető 1/3 részére fog megfartatni, még pedig oly formán, hogy az 1. sor. sz. ház 1/3 része 128 forint becsértékben, az 12-14 sor. sz. házak 1/3 része 260 forint becsértékben külön log árverés alá bocsátatni.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a nagykanizsai takarékpénztár végrehajtatónak *Lakner Katalin* a f. é. július 20-ára kitűzött árveréstől elállana, az árverés csakis az említett ingatlanok *Pirman János* illető 1/3 részére fog megfartatni, még pedig oly formán, hogy az 1. sor. sz. ház 1/3 része 128 forint becsértékben, az 12-14 sor. sz. házak 1/3 része 260 forint becsértékben külön log árverés alá bocsátatni.

00000000000000

3282/1kv. 1886.

ARVERÉSI HIRDETMEY.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi. osztálya részéről közhírré tétetik, hogy *Czirák Imre* felső rajki lakós végrehajtatónak *Czirák Imre* végrehajtatást szenvedők elleni 1878. évi január 14-től számitott évenkénti 13 forint elvont haszon, 56 forint 90 kr. per, 9 forint végrehajtatási kérelmi, 9 forint 50 kr. árverési, 1 forint 50 kr. jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtatási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a felső rajki 25 sz. 1. jkvb. A 1 32/a 32/d hrsz. a. felvett ingatlano

nokból *Czirák Imre* tulajdonát képező 208 frira becsült hasonfele

1886 évi augusztus hó 26-án d. e. 10 órakor

a felső-rajki, — az ungyakabai 57 sz. jkvb. A + 160/a hrsz. a. ugyanazt egészben illető 220 frira becsült váltóság köteles ingatlant

1886 évi augusztus 27-én d. e. 10 órakor

a Dióskál községbíró házána *Dr. Tuboly Gyula* felperesi ügyvéd vagy helyettese közbe-

jöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. 40%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, még pedig: az első az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 60 nap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számított 6% kamattal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint lefizetni.

Nagy-Kanizsán a kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál 1886. évi május 1-én tartott üléséből.

CSERESNYÉS EVELL
elnök. 684 1-1 jegyző.

MARGIT

gyógyforrás,
„MAGYAR SELTERS“

Vegyelmelve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a szabadszénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönhető a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabadszénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **selteri, gleichenbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzéseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

(A **tüdőbeteg**ek klimatikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán**, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyünk Budapestben: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kétly, Dr. Barbás**; Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duschek** stb. a legjobb eredményrel alkalmazzák a **légsz., emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Borral használva a legegészségesebb ital!

Édeskuty L.

Kizárólagos forrástár

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

m. k. udvari ásványvizskanllitónál Budapeston.

LIPPMANN KARLSBADI PEZSGÖ-PORA

A karlsbadi ásványvizskből nyert forrás termények segítségével készitve, tehát ezek minden hatályos anyagot tartalmaznak és minden gyógyító tulajdonait különöse érvényre juttatják.

Árverési pót hirdetmény.

2924/1kv. 1886.

Ingatlanoktól *Pirman János* illető 1/3 részre terjed ki a emek kévékezetekben a menyiben *Lakner Katalin* a f. é. július 20-ára kitűzött árveréstől elállana, az árverés csakis az említett ingatlanok *Pirman János* illető 1/3 részére fog megfartatni, még pedig oly formán, hogy az 1. sor. sz. ház 1/3 része 128 forint becsértékben, az 12-14 sor. sz. házak 1/3 része 260 forint becsértékben külön log árverés alá bocsátatni.

Harkányi gyógyfürdő

Magyarország, Baranyavá. megyében.

fürdőidény május 1-től szeptember 31-ig.

Habár ezen fürdő hirtve oly hosszú évek lefolyása óta számtalan élváló gyógyeredményei által meg is lett alapítva, mégis a fürdő-igazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodaszertő gyógyforrásnál ezrek és ezrek a legmakacsabb és legnehezebb betegségekben is egészgyöküket és épségüket visszanyerték, a miért is a legna. yobb elismerést érdemli.

E fürdő a maga nemében egyedül; minden más akár belöldi, akár külföldi hason gyógyforrást gyógyhatás tekintetében felülül; a mit különben az évről-évre szaporodó vendég k száma is bizonyít.

Ezen 50° R. természetes meleg ártái kforrás kitűnő gyógyítási hatással bír **csuzos, köszvény, görvény, idült bőrkütelekre, aranyér, nőbántalmakra, fogászati hiányok, sebészeti, daganatok** és higanyos gyogyszerek által okozott **mergésekre**, továbbá **máj-, lép-, általán mirigy-daganatokra, nehéz hallás, idült szemzajok és ivarszerő bántalmak ellen.**

Az utazásra ajánlható Budapest- Pécsi vasút, vagy Déli vasút bud pest-kanizsa-baresi vonala, állomás: **Pécs**, átföldi vasút Eszéken át Villányig, Molács-pécsi vasút, állomás: **Villány**.

Posta- és távirat-állomás.

Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel **Dr. HELLER JÓZSEF** rendes fürdőorvos nyújt.

Harkány, 1886. május hó.

A fürdő-igazgatóság.

Neuschloss Ödön és Marcel

parkétgyára, ács- és asztalos-üzlete, gőzfűrésze, fakereskedése

Budapesten, felső rakpart 10. szám.

Ajánlja mindennemű a faiparba vágó gyarmányait, nevezetesen:

amerikai tölgyfapadolatokat

egyszerű és berakott **koczkaparkétákat** legnagyobb választékban. Folytonosan nagy készletet tart.

A parkét lerakását jutányos áron elvállalja.

Árjegyzékeket és mintarajzokat kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Három évi jótállást vállal.

Haladási érem Bécs 1873. Erdem érem Szeged 1876.

AVALE & Co. PEZSGÖ AVALA & Co. Egyedüli vaktár Nagy-Kanizsán Fesslerhofer József urnál. Védjegy 478 83-100

Szerkesztőség: Baján-utca, 4. sz.
Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal: Városház-utca, 1.
Bemutathat levelek csak ismeri közzététel fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALAI

Politikai és vegyes tartalmu hetilap.

A Zala megyei ügyvédegyület, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bank egyesület az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és önszövetkezési hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre	5 frt. — kr.
Félévre	2 " 50 "
Negyedévre	1 " 25 "

Hirdetések jutányosan számítottak.
Árverés, s egyéb hivatalos hirdetéseknek 30 ka helyszínen felül 100 szögig 1 frt. azostul minden szögert egy fel kr.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: vasárnap.

A kisdednevelő egyesület és a helybeli ovodák.

E sorok éppen akkor látnak napvilágot, mikor a helybeli két ovoda a „Polgári egyesület” kertjében megtartja az évi zárünnepélyét. Idején valónk tartjuk, hogy ez alkalommal úgy a két intézetről mint az intézetet alapított és azt fenntartó egyesületről meg emlékezünk.

A kisdednevelés fontosságáról mai nap és itt e helyen beszélni, teljesen fölösleges, mikor közönségünk a helyi két ovodának áldásos működéséből erről teljesen meggyőződött. De helyén valónk látjuk arról az eredményről szólni, melyet városunkban e téren a társadalmi tevékenység eklatáns módon elért, s melyet tőle elvitatni még a rosszakarat sem képes. Ez bizonyítja be legjobban, hogy a kisdednevelés ügye első sorban a társadalom ápolására szolgál, s mentül kevesebbet várunk és kérünk e tekintetben a kormánytól, annál jobb. Ez nemcsak hazánkról áll, hanem az előre haladott európai államokban mindentű a társadalom gondozta az ügyet és hozta virágzásra.

Igy legyen mindenütt nálunk is, mert egy kis jóakarattal és áldozatkész-séggel megteremtheti.

Igy történt Nagykanizsán is, a hol már azelőtt, még mielőtt a magyarországi kisdednevelés bugzó apostola P. Száthmáry Károly városunkat meglátogatta, mozgalom indult meg egy kisdednevelő egyesület létesítésére és ovoda állítására.

Kanizsa város lelkes hölgyei egyetértő alarattal és buzgalommal karolták fel az ügyet és példás fáradsággal csakhamar sikerült az ovodát, habár előbb bérlőházban is felállítani.

Bármily kezdetleges vala az állapot, jó volt, mert ha folyamatba aka-

runk hozni egy ügyet, akkor azt meg is kell kezdeni. Elismeréssel emlékszünk vissza arra időre, mikor az első választmány tagjai az ovoda felszerelésének szüksége állván be, az adakozásban egymást fölülmálni iparkodtak, s az egyesület akkori kis vagyonának megterhelése nélkül szerzetetett be minden szükséglet.

Ez az áldozatkésztség meg is teremtette gyümölcsseit s mindazok, kik a helybeli ovoda bölcsőjénél állottak, a legnagyobb meglepéssel tekintettek vissza a kisdednevelő egyesület közhasznú, hazafias, emberbaráti, habár zajtalan működésére, mely ime a legnagyobb mértékben áldást hozónak bizonyult.

S mikor az egyik hajlék szűk volt már az egész kisded sereg befogadására, akkor az egyesület tovább haladt az alapszabályokban kitűzött céljának megvalósításában; a réginek saját épületet emeltetett, mely teljesen megfelel a kisdednevelés céljának; és új intézetet állított szintén saját házában a szegényebb gyermekek részére s ez épületben gondoskodott egyszersmind oly előkészítésekrol, melyek ugyancsak alapszabályai értelmében lehetővé fogják tenni részére az intézetnek gyermekmenházzal való egybekötését, a hol a szegényebb sorsú napszámos szülők gyermekei egész napon át gondoztatni fognak s egyszerű meleg étellel is fognak elláttatni.

Ime az emberbaráti tevékenység üdvös eredménye. Itt van helye hőgyeinknek. S ha van feladat, melyet az ő tevékenységük tölthet be egészen; ha van tér, melyen alkalmuk nyílik, hogy szívők, lelkük jó érzelmeit érvényesíthetik; akkor az a feladat az, mely a kisdedek nevelésében és gondozásában vár reájuk, akkor az a tér az, melyen jó szívük fogékony lelkük üdvöt hozó érzelmeit legjobban

megvalósíthatják; s a mely téren számukra is megterem az öntudat jutalmán kívül az elismerés koszorúja embertársaik részéről.

Mióta a helybeli ovoda fennáll 2200 gyermek résztvett az alapnevelésben; évenként pedig átlag 180 gyermek látogatja a két ovodát.

Öszinte elismeréssel adózunk mi is e derék egyesületnek az ő derék törekvéseiért. Vajha egyesülhetnének benne mindnyájan, kik a gyermeknevelés nagy fontosságát felérténi képesek. Mert nem hisszük, hogy a derék kisdednevelő egyesület tevékenységét kimerítve látna e második, az Arány-János utczai ovodájával. Kanizsán még egyre lesz szükség, külön a soproni vagy Czigány utcán, vagy első sorban még inkább Kis-Kanizsán mert szegényebb szülők kisebb gyermekei különösen télen oly messze nem járhatnak be a városba s különösen Kis-Kanizsán a munkával elfoglalt földmivelő gyermekeire járna ily intézet nagy áldással. A kisdednevelés áldását pedig hozzáférhetővé kell tennünk azoknak a kisdedeknek, kiket otthon a szülők távollétük miatt nem gondolhatnak úgy, a mint kellene.

A kisdednevelő egyesület e tervet bizonyosan táplálja magában, s bármily egyszerűen is rendeztessék be ez intézet is, arra pénz kell, azért óhajtjuk, hogy mindig áldozni kész közönségünk karolja fel az egyfőtet s támogassa őt törekvéseiben, hogy mentül előbb városunk egy harmadik helyén felállítható legyen az egyszerű, ingyen fiókovoda, mely bérszobában és valamely jóléklő vezetője mellett is fennállhat.

Az elismerésből, melylyel a derék egyesületnek adóztunk részt érdemel az egyesület titkára Bátorfi Lajos úr is ki buzgón és tapintattal vezeti az egylet ügyeit.

A mai ünnepélyt pedig, melynek jóvedelme az egyleti vagyont gyarapítja ajánljuk közönségünk figyelmébe.

A nemzetgazdasági válság kikerülése.

Sok a jóakarattal társadalmunkban, de kevés a tetterő; gyors a felbuzdulás, kevés a kitartás; fáradhatatlan a jelszavak ismétlésében, hangoztatásában, de kifárad, mire csak megvalósításához alkalma volna.

Mintha örökös vergődés a végletek között volna ennek a nemzetnek sorsa; s mintha arra volna kárhözhatva, hogy mindig a feluton álljon meg, s törekvése mindig a szándéknál maradjon.

Kétségbeesettek találók a helyzetet, ha nem biznánk nemzetünk geniusában. Szomorunk, ha nem lennénk a gondviselésben, mely sokszor bebizonyította már, hogy örökös felette, hogy jobban s ereti, mint a nemzet maga-magát.

Sok pénzt viszünk mi a külföldre; többet mint a mennyit kellene, ha kevésbbé elérhetetlen volnánk, s nem vetnénk ki milliókat títés cziczomákért. Szeretjük a fényt, a látszatot, játszsuk a gavallért, a nagyot, a szeretetreméltót s azalatt pusztul házunk tája, mit nem vesszünk észre előbb, míg meg nem itik a dobót a kapunál.

Politikai önállóságunkat csak részben használtuk fel arra, hogy anyagilag virágzóvá tegyük lételünket; hogy virágzó gazdaságot és ipart teremtsünk.

A jelszavakat hangoztatjuk uton útfelén, de aki legelőször megkezdendé, hogy a külföldi divatos czafrangot levebbe magáról s az éhező honi iparnak dugna egy falatot a szájába — olyan nincs Pénzünk többnyire oda vándorol, a honnan azt nem kapjuk

Tárca.

Péter és Pál.

Deakfőrténét.

Mélyen a könyvébe merülve ült Péter, a theologus, kicsi szobájában, ismételve azokat a nehéz kommentárokat, melyek nem egy álmatlan éjt okozának már neki. De azután türelmetlenül feltekintett, s az ajtóra irányozta szemét, mint a ki valakit vár.

„Hol is maradhat oly sokáig az az ember — mormogta fogai között; igazán éhes vagyok már!”

Ekkor nehéz léptek hallatszottak a folyosón. „Hála Istennek! kiált fel Péter, itt van már.”

Alig mondá ki a szót, az ajtó kinyílt, s magas, karcsú alak lépett be azon, egész ellentete a kicsi köpörös Péternek.

„Csakhogyni itt vagy már Pál, kiáltott feléje bajtársának, alig várhattalak meg; képzelm hogy kimelegedél az áztatvetőben; mit hoztál?”

„Hja Péterem, a mit annyi pénzért kapni lehetett. Egyébiránt ne félj, semmit, nem kopik fel az állad, ha eddig fel nem kopott, itt van 40 krért szálam; jökenyer 10 krért; és egy üveg bor, nekünk elég finom.”

„Mindig csak szálam — mormogá feléje kedvetlenül a theologus, hisz ezt sem tudom már, minő ize van más ételnek? Hanem azután ismét mosolyra nyílt ajka, s azt mondá: no, jól van, nem akarok kevesbbé önmegtartózkodó lenni mint a philosophus, no hát csak rajjad ki, lassúkn hozzá.”

kapunk a szobáira, akkor ugyan benne ülénk. De hát lássunk már az évéhez hatalmas étvágyam van!”

Mig a két jóbarát trugatis ebédjük elfogyasztásával foglalkozik, van időnk úgy magukat, mint környezetüket közelebről figyelembe venni. Hogy mindkettő az ugynevezett végző diákok kategóriájába tartozott, azt az első pillanatra észre lehetett venni. Ilyen méltóságos nyugalma csak a több éves egyetemi polgárnak lehet. Nem igen szűk egyetemi tanulmányai elvégzésevel, sőt azt hitték, hogy jó lesz előbb az akadémiai szándégot élvezni, mielőtt azt az hatalmas philisófsággal felcserélik. Jó ismerősök régóta s mióta együtt laknak benső barátság fűzi őket egymáshoz. Ez időből származik a Péter és Pál elnevezés is, mely nekik annyira rajtuk ragadtak, hogy az embernek gondolkodnia kellett, míg az egyiknek másnak valódi neve észre jutott volna. Pedig a theologusnak becsületes neve Benekő Samuel volt, a philosophusé pedig Karsu Sándor.

Voltaképen nem is mint igen szegény gyerekek jöttek az egyetemre, de az első években egy kissé igen is fényesek éltek, s most mikor látták, hogy logytan vannak a jó napok, feltették magukban, hogy csendesen visszavonulva vizsgára készültek. Máskülönbön jó mulató-pajtás volt Péter és Pál is, s a nagyreményű ifjúság közül igen sokan sajnálták, hogy a jó társaság egyszerre két baleket is vesztett; el is bucsuzították őket nem minden megindulás nélkül.

Visszavonultak tehát a csendes magányba, s egy 3 emeletes ház harmadik emeletében berendeztek maguknak lakást a kitárs, mely a kis szobából, kinalkozott, nem volt valami igen szép, de megélelt nekik, csupa háztelő — egyéb semmi. A frugalis ételt maguk hordozták maguknak ide, volt nekik egy thea-maszinájuk, melyben gyakran a

krumplit is megfőzték, úgy apránként. Ezt rendszeren meglelte a philosophus, míg a theologus nem szeretett ily dolgokkal foglalkozni.

A csendes, egyforma élet — a jó barátok reggeltől estig készültek és tanultak, nem zavarta meg semmi. Nagy önmegtartózással gyakorolták a takarékoság erényét; értékérgyuk nem igen volt, a miért a zalogházban lehetett volna kapni valamit, csak egy „frakk” a mely Péteré volt, a melyet azonban különös ünnepélyes alkalmakkor feltárlva használtak, ilyenkor az egyiknek mindig valami baja volt, és egy óralánc, Pál tulajdona; e két darab a hónap vége felé gyakran vándorolt a zalogházba, de elején, mikor hazuról érkezett meg a pénzese levél, rendszeren kiváltották. — Idővel azután a két barát sem tudta volna egész bizonyossággal megmondani, hogy voltaképen teljes joggal kié a frakk, és kié az óralánc, ok azt a két tárgyat közös tulajdonnak tekintették.

Igy múlt el ismét két semestris, s mindig közelebb jött az idő, a melyben Péter és Pál megmutatólandó volt, mit tanultak. Irásbeli munkálataikat benyújtották már s most félelem és remény között várta mindegyik a szobáiba való citatíót.

De még mielőtt ez az időpont elérte volna, képzeltetellen, lehetetlen dolog történt — Péter és Pál baráti szövetsége ingadozni kezdett, s kevés hiba volt hogy a kebelbarátokból esküdt ellenségek nem váltak.

Hol az aszony? — kérdi itt a figyelmes olvasó, s valóban ez esetben is női lény volt, ki gyűlöletet és civódást szőrt a két barát közé, persze, hogy öntudatlanul, s hogy ez emiatt bölgy fiatal volt, csinos, feketézemű és barna hajú, az még rosszabbá tette az esetet.

Már huzamosabb idő óta észrevette az egyik barát a másikon, hogy valamit tit-

kolnak egymás előtt. Ha az ember hozzá szokott, hogy érzelmeit, gondolatait a máséval kicserelje, az olys valamit csakhamar észrevesz.

Egy nap — az ebédet éppen elköltötték és Pál pipára készült gyujtani — Péter eléje állt, szilárdul nézett reá és monda:

Pál barátom, te titkolsz valamit előttem.

Pál ártatlan arcotl iparkodott mutatni és kérdé: „Én, előttem titkolok valamit, kedves Péter?”

„Igen, már jó ideje észreveszem ezt, folytatá a kis theologus, — nem úgy van már minden közöttünk, mint régen volt. De én sem vagyok ment a büntől, s mint-hogy én éppen 8 nappal vagyok idősebb nálad, előbb én mondom el neked az én titkomat, azután el fogod mondani nekem te a magadét!”

„Tehát halljad, Pál barátom — s e szavaknál labajbegyere agaskodott Péterünk — én, Pál barátom, én szeretek! És pedig szerencsésen!”

„Péterem, kedves barátom! hadd öleljelek meg — kiáltá a nyulánk philosophus, mig örömeiben meglepésében a pipa kiesett szájából, és el is törött. — Te szeretsz Péter? És szerencsésen?”

„Igenis! — mondá ez bü-zkén.”

„Ember! — kiáltá majdnem önkívületlen Pál, — hisz én is szeretek és pedig szerencsésen.”

De mond csak, Péterem, mi a neve a „hiednek” s hogyan néz ki? kérdé Pál ragyogva a boldogságtól, mialatt törött pipája cserepelt összezsedé.

„Szép barna, magyar leány! — kiáltá a theologus emphatikusan.”

„Haj, az én kedvesem is igazi magyar leány, barna fürtökkel — szakította félbe Pál ujjongva, s az egyik kezében a pipaszárat,

visza, van ez a németnek, a fran-
czának, a csehnek és a morvának,
de pénzünk egy részét ő dugja el.
De anyai élmességünk még nem
volt nekünk, hogy a hin czifráig egy
kis megszorításával őt tegyék adó-
fizetővé.

Szidunk a világon mindenkit, hogy
okozza anyagi nyomorunknak csak
azt nem, ami valóban okozza.

Pedig politikai önállóságunk
huszadik évében már beülehetett volna
tejlünk lágya; már most tisztán kel-
lene látnunk, hol találhatjuk fel ipari
haladásunk eszközeit, anyagi gyarapodásunk
tényezőit.

A meddig csak káromkodni tu-
dunk, semmi sem megyünk. A részeg
ember is a bort okolja, pedig hát ne
igyék annyit.

Csak két tényezője van közgazda-
sági hanyatlásunk meggátolásának:
A nagyobb takarékoság

A hazai ipar pártolása.

Mindkét tényező függetlenül tesz
bennünket a külföldi ipartól, s az első
teszi lehetővé a másodikat.

De ahhoz egy kis önmegtagadás
kell. S lesz-e, vagy lehet-e önmeg-
tagadás bennünk, mikor igazán vitális
érdekeink megóvásáról van szó?

Társadalmunk olyan mint a gyer-
mek. Még nem elég független önálló,
nem szereti magát megszólítani, azért
azt teszi, mit tesz, hogyan cselekszik
más.

Ennél a gyengéjénél kell meg-
fogni társadalmunkat.

Ha oly emberek járnak előtte jó
példával, a kiket a népszerűség bizo-
nyos nimbuszal körülvesz, akkor szí-
vesen utána indul. De ezeknek is öm-
megtagadásra van szükségük, előljárni
az egyszerűséggel, s lemondani a fö-
löslegesen, a könnyen nélkülözhető, s
csak a hiúság teremtetten luxur-
ról!

Akkor megvan a nagyobb ta-
karékoság.

S ezt egybekötve a hazai ipar
pártolásával, s mért mondtam el
mindezeket?

A következőkért.

Az erdélyi magyar közmive-
lődési egyesület az ország összes tö-
vényhatóságaihoz, köz és magáninté-
zetek igazgatóihoz, családokhoz és
egyesekhez az erdélyi szövő ipar érde-
kében hazafias felhívást intézett.

Valóságos elegia.

Ilyen hatást tesz az emberre en-
nek a felhívásnak elolvasása.

Egészen lehangolt.

Egészen lecsüggesztett.

A politikai unió mellett hiányzik
a társadalmi s ennek megteremtésére

hiányzik vagy hiányzott legalább ed-
digéig az anyaország társadalmának
akaratára

Valóban ha más nem ez legjob-
ban bizonyít a mellett, hogy a magyar
társadalomban még fülötte kevés a
solidaritás érzete. A magyar embert
csak szük hazáját ismeri, s háború a
nagy hazáért lelkesül, ez inkább a
szerezés intütioja s a vele született
hazafias érzet kifolyása, mint azon az
egész hazai ismeretén alapuló szájtáradb-
ézés, mely egyszerűságot hathatósabb.
Gyenge lábon látszik állani a hon
ismerete.

Erdély bércei között százados
ipar van pusztulóban, s míg a külföldi
ipar milliókat nyel el tőlünk, addig
az erdélyi szövő ipar mely magas fokán
állhatna a virágzásnak, éppen a soli-
daritás érzetének hiánya miatt tönkre
szánva, pusztulónak indul.

Az öngyilkosság egy neme ennek
téllenül nézése

Igy nem jól leszünk.

Az erdélyi közmívelődési egy-
let hazafias fellívása megszívlelésre
méltó. Ne forduljanak onnan hiába az
anyaországhoz s társadalmunk hatá-
rozza el magát a nemes tetre.

A magunk megmentésén fárado-
zunk, ha az erdélyi szövőipar
megmentjük a végpusztulástól; a ma-
gunk közgazdasági hanyatlását tartó-
ztatjuk fel, ha az Erdély bércei közt
századok óta meghonosított v. lt ipar
gyámoltására, felemelésére, felvirágoz-
tatására szövetkezünk.

Ha a magyar társadalom akar
tehet Használjuk föl önálló politikai
pozíciónkat arra, hogy társadalmilag
is függetlenítsük magunkat s ez utóbbi
az előbbinek megszilárdítását is biz-
tosítani fogja.

A Balaton mellől.

Örvendőes tényként említhető, hogy a
saison a magyar tenger egész vidékén a leg-
élénkebb, s biztos kitérő van rá, hogy ha
a jelenleg tapasztalható sokoldalú érdeklődés
továbbra sem lánghal, a Balatonvidék az e-
nemű fürdő helyek közt végre elfoglalhatja
azon rangot, mely azt csodásan szépterme-
szeti előnyeinél fogva annyira megilleti, és
néző rá, hogy a külföld turistáinak is ké-
resett szórakozó helyévé vájék. Persze erre
nézve többlet tényezők közreműködése
volna szükséges, melyek közt első helyen áll-
lana balatonparti vasút, melynek ügye —
sajnos — megint csak elaludni látszik. Elé-
vülhetlen érdemei vannak a balatoni élet eme-
lése körül a Balatonegyletnek, mely az
idén ritkább sokat tesz ama czél eléré-
ére, hogy a gyönyörű tó kultusza minél nagyobb

mértékben növekedjék. Az egylet igazgató-
sága a hó 8-án Fenyvessy Ferencz elnök-
lete alatt tartott, melyen számos köz-
érdekű határozatot hozott. Többek közt, hogy
a Balaton-vidékének emelése érdekében em-
lékiratot szerkeszt az igazgatóság s azt a
pannonhalmi főpátnak s a vidék nagybir-
tokosainak megküldi. Tibany hegyének és a
balatonfűred-arácsi gyalogutnak befalítása ir-
ránt megkérését intez Zala vármegyéhez;
a Garay-gyönyhő telkének bérbe vétele 5
évre elhatározottat, a szerződés arra meg-
is kötetelt. A hátralévő tagdíjak ügyvéd
utján behajlattak. Az egyesület ez évben ki-
fogja adni évkönyvét és ezélra az igazga-
tóság a legutóbbi kiránduláson részvételt Ros-
kovics Ignác és Vágó Pál/tesztömvézeket
közreműködésre fogja felkérni. Valóban mind
oly intézkedés, mely az egylet komoly jó-
akaratóról és életképeségéről tesz tanúságot.
Annál sajnosabb, hogy a Balaton-vidék ér-
dekltsége, nagyszámú intelligenciája nem
partolja kellőleg működését. Nemcsak, hogy
tagokul nem igen irakoznak be, de sőt a
kirándulásokban is alig vesznek részt, me-
lyekre pedig az ország legtávolabb vidéke-
iről is jönnek érdeklődők.

A balatoni fürdők gyöngye természet-
esen Balaton-Füred, melynek hagyó-
mányos fénye, látogatottsága folytonos eme-
kedőben van. Az idei saison a múlt héten
volt addig a legzajosabb. A tenérdek ven-
déget alig bírják elszállásolni, nincs egyet-
len üres lakás. Az Anna bál, — miként
azt már lapunk múlt számában irtuk —
augusztus 1-én fog megalatni; az érdeklő-
dés ittanta a legnagyobb mérvet ölti, köze-
ledtet óriási plakáfok tudatják a közönség-
gel. — A sétányok, a Wild terrasse teles-
tele vannak vendégekkel; s esténként a Ba-
laton parton pyönyörű toleltetek láthatók. A
nagy gyógyteremben mindigprodukálja magát
valaki, s különösen egy kis bécs conservatoriumi
növendék-kisasszony arat nagy tetszést éne-
kével. A Stefánia yacht egylet ver-
senyeire is nagyban készülnek. Van ezeken
kívül Füreden magyar színész is; Jakab
Lajos társulata játszik mintaserűen, de
fájdalom — többnyire félig üres házak mel-
lett. — A színház csekély látogatottságának
oka az, hogy a parkzene éppen összeesik a
szini előadások idejével. — A fürdővendé-
gek közt van a legelső élő magyar író, Jókai
Mór is egész családjával, kinek tudvalevő-
leg saját nyaralója van Füreden.

De nemcsak itt, hanem a Balaton-
vidék egész területén felettebb élénk világot
élnék. Füred mellett több — bár kisebb
szabásu — fürdőhelyek keletkeznek, melyek
azonban látogatottság és vidám élet dolgában
épen nem maradnak Füred mögött. Siófok;
melyet bizonyos előszeretettel magyar Os-
tendének nevezünk — a saison előrehala-
dásával immár szép közönségnek örvend.
E közönség száma ugyan távólról sincs
annyi, mint csak néhány év előtt is, midőn

3 — 400 fürdővendég fordult itt meg éven-
ként. E visszaesés oka abban keresendő,
hogy itt csupán a természet tette meg a
köteleességét, de az emberek mit sem törőd-
tek a fürdőhelyjével. A tért, melyet fásítani le-
hetne, óriási nádas foglalja el, melyet a köny-
nyelmű restég valóságos békavarrá degra-
dált. A nagy vendégló előtti szabad ebédlő-
ter csupa nap s csupa homok: szinte lehe-
tetlen az ott tartózkodás. Lakások nem igen
vannak; villák építésére pedig kevés ember-
nek van pénze. Than miniszteri tanácsos
a vasuti bakterházban lakik s Vlascics
Gyula, a jeles jogtudós, szintén nádas fedél
alatt élvezi a fürdőzés gyönyörét. A többi
vendégnek ilyen lakása sincs: szük, fődeles
szobákban tartózkodnak, s ha mégsem távoz-
nak el mielebb: az a Balaton pompás hullám-
verésének köszönhető, mely valóságos ten-
geri fürdővé teszi Siófokot. De aztán pines
is egyéb, ami Ostendére emlékeztetne. Bizony
szükséges volna immár, hogy a tulajdonos
veszpremi káptalan emeletes vendéglő építsen,
fásítson; mert ilyen rendkívüli előnyökkel
megáldott fürdőt az egész Balaton mentén
ajg lehet találni többet, mint Siófokot.

Kenesérről meg kell említenünk, hogy
mindinkább több és több fürdővendég keresi
fel a Balatonvidék e szerény, de rendkívül
kellemes kis fürdőjét. Az élet itt meglehe-
tősen olcsó, s aki nem a nagyvilágias életet
hanem csupán a Balaton pompás hullámait
kivágyja: jól fogja magát érezni Kenesén.
A fürdővendégek száma körülbelül 100—120
lehet; akik egymásközt nagyon jól érzik
magukat s jelenleg éppen egy készülő mulat-
ság tervéről gondolkodnak. Az idén hideg
zuhanynyal is tökéletesítik a fürdőt; amit a
mult években csak „pium desiderium“-ként
emlegettek.

Rév-Fülpööt szintén többet látog-
tatják távol eső helyekről is. Az ottani ke-
délyes, „idyllicus“ életet különben igen élénk-
ken rajzolta lapunk múlt számának tárczá-
jában a mi szellemes munkatársunk: (Csó-
kollak édes szögám!)

Almádi szintén egyike a legkieisebb
balatonparti fürdőknek. A fürdővendégek közt
időzőt a napokban Sziklái János is a
Balaton-Egylet buzgó titkára. Az almádi
viszonyok alakulása s a kedvező élénk
lendület emelése körül kiváló érdemei van-
nak Kompolthy Tivadarnak, a vesz-
premi független Hírnap szerkesztőjének.

Ami a Balaton-mellékeknek másnemű
viszonyait illeti, nem lehet említenünk hagyni,
hogy a rablóhalászat botrányosan
növekedik a Balatonban. E jogosulatlanok
ügyszólván többet elhordanak, mint a halá-
szabberők. A baj illeten elharapózását kü-
lönben az okozza, hogy az ellenőrzés majd-
csaknem teljes mértékben szünetel.

Az aratás eredménye a Balaton-
vidéken épen nem kielégítő; különben itt
a legtöbb suly a szőlőtermésben fekszik,
csak hogy — fájdalom — a kedvezőtlen
időjárás e részben is érezteti hatását.

a másikban a pipát tartva, megölte a theo-
logust, teleszörve őt a dohány banyájával —

„Orsi a neve s házi gazdánknak a leánya.“

A theologus összereszent, mintha kigyó
maria volna meg. Mi — — i — ? kérdezé
levegő után kapkodva.

Megijedve vette észre Pál barátja hir-
telen változását.

„Mi bajod van Péter?“

„Semmi, semmi — viszonzá ez, nyu-
galomra kényszerítve magát. Csak egy
pillanat alatt vesztettem el kedvesemet és
barátomat.“

„Most a philosophuson volt a sor, hogy
hámuljon, Péter nem értelek!“

„No no, csak játszd a tudatlant, tört
ki most Péterből a buzgóság. Mintha nem
tudnád, hogy én is Orsét szeretem. De a
helyett, hogy bajambombám fogottál volna,
lábbal tipordt a barátság köteleit, s alati-
tomosan kedvesem szívébe löpted magdat —
és — no de mindegy, mostantól élválunk
egymástól.“

Itt elakadt a kis theologusnak lege-
zete, kipirult arccal helyére ült, könyvet
vett kezébe s úgy tett, mintha egészen elme-
lyednék benne.

A philosophus ökölesapások gyanánt
találtak a szemrehányások.

„Péter, vedd vissza a gonosz szót, hisz
széjlelem sem volt, hogy szeretsz, hogy
szereted. Mi — — mondta becsületes őszintesé-
ggel, s az asztalon át a barát felé nyújtotta
kezét. —

De ez úgy tett, mintha nem látta
semmit, s meg csak melyében tekintett
könyvébe.

Ekkor Pál is visszavonta kezét, köny-
vet vett elő s tanulni próbált.

gük volt, a többiben mindegyik némán ült
könyve mellett.

Igy mult el 14 nap, s a szakadás mind
nagyobb lett. Egy este — már késő vala
s a theologus már lefeküdt — eloltotta Pál

a lámpát, új pipájára gyújtott s a nyitott
ablakhoz ült, melyen keresztül a teljes hold
szelid fénye ragyogott be. Messziről az óriási
város zaja hangzott, mint a tenger hulláma-
nak lassu parthoz verődése s a philosophus
gyermekkorára emlékezett — s önkényte-
lenül a béke lepdőzött szívébe és hangulata
engesztelekenygett.

Felkelt és oda ült a theologus ágyá-
nak széléhez.

„Péter alszol már?“

„Nem! — hargrek a némileg esudál-
kossá elarúó felelet.

„No hát ha nem alszol, akkor haszn-
náljuk fel ezt az órai régi barátságunk
megújítására. Szívetem összeszorítja s nem
bírom elviselni, hogy mi békéltetésben él-
jünk egymással a leány miatt. Elhatároztam
tehát, hogy lemondok Orséről.“ — itt meg-
tört banyja és belső megindulástól rem volt
képes tovább szállani.

Pir futotta be a theologus arcját, az
ő hangja is reszketett, mikor rövid szünet
után mondta:

„Pál, vén legény, ezt az áldozatot nem
lehet és nem szabad elfogadnom. A 14 nap
alatt én is gondolkodtam a dolog fölül s
kérdészem magamtól, tudnék-e lemondani
— de erre nem vagyok képes. De találtam
en kitart, melybe te is belétegerel talán.
— Mindketten a szöve vizsgálatai előtt állunk.
A ki közülünk legelőször b-hívánk s a ki
legelőször letezi, szó legény Orsét!

„Legény hát ugy! —“ mondta Pál
nyugodva, s olyan parolát cseszött barátja
kinyitott tenyerére, hogy csakugy csat-
logott.

Ez időtől kezdve ismét erős volt Péter
és Pál között a barátság és zavartalan
együttetésben dolgoztak ismét egymás mellett.

Egy regelen a levélhordó két nagy
levelet hozott. Az egyik a bölcész jelöltnek
szólt, a másik a papjelöltnek. Meghívták
őket a szöbebi vizsgálatra.

„Mához tizenegy napra.“ — mondta
Pál feszülten nézve barátjára.

„Mához nyolcz napra!“ ujjongott Péter
de azonnap elnémult; mikor barátjának szo-
moru arczába nézett.

Némán szorítottak kezét egymással, —
megértették egymást szó nélkül is.

Péter vizsgálatainak napja elérkezett,
pompában letette, — frakkba öltözve és
óralanccsal díszítve. A frakk ujjait ugyan
befelé levarrni kelle s a közös ruhadarab
amugy sem állott kifogástalannul, de ezek
nem csorbitották a jelöltnek nagy tuda-
mányát.

Örvömlő nagyöz arecczal siérett fel a
lépcsőkön, fent a folyosón már várta őt
Pál. Cum applausu, kialta fel a magássa,
s egymás karjaiban leküdték. Mikor az öröm
első mámorra elűnt, Pál az ő barátját egy-
szabó szemeivel vizsgálta, mert most jött
még csak a tulajdonképeni, döntő mozza-
nat, melyet szemben a szöbebi vizsgálat min-
den reményben csak gyermekjárték. A leány-
kéres órája közeledett.

Pál becsületes szívére mégis bánat
feküdt azon gondolatira, hogy most barátja
helyen lehetne — ha a sors máskép akarta
volna. De hát a sors most már így akarta,
azért egész nyugalommal kelte le a frakkot
barátja tenéren, elkészíté rendszeren az utra,
kezébe nyomta a virágcsokrot, mely a kö-
zös pénzárbból vétetett s mikor kitartó sze-
me barátja öltözékén semmi rendellenes dolgot
nem fedeztetett fel, mondta:

„No hát lsten utadon, Péter, jól csi-
náld dolgodat, vigyázz, hogy meg ne akadj!“

— Ezzel kitolta az ajtóból a theologust,
könyvet vett kezébe és megpróbált dolgozni
— de nem igen ment, valóságos boszorkány
tánczot jártak a belük szeméi előtt. Anélkül,
hogy ez szándékában lett volna, felkelt, hogy
a folyosóra lépjen, az első emeleten lakott
a háztulajdonosa és Orsze aija Fazekas
úr — ekkor a nyitlt ajtóban barátjára talált,
a theologusra, ki zavart arccsal, kezében
görcsösen tartva a virágcsokrot, ott állott.

Egy pillanatil agyan keresztül villant:
Talán Péter kérelme visszautasított volna,
s neki még mindig lehet reménye?

Ezt az érzelmet azonban szögyelte ő.
„Nos, hát hogy sikerült, Péter?“ kérdé
résztvevőleg.

„Még bent se voltam.“ — mondta ez
félénk hangon. Nem volna jobb, kedves Pál,
ha te velem jössz?“

Előbb mereven nézett Pál a theologusra,
nagy kísértés volt ez reá nézve, előbb
lemondjon a szeretett leányról, azután más-
nak segítségére legyen, hogy ez a másik
megkapja.

„No hát legyen.“ — mondta, elővette a
szekrényből ünnepló kabátját, mondván:

„No hát veled megyek és segítségemre leszek
a leánykérsnél.“

Fazekas lakása előtt megálltak és
lélekzetel veték. Azután némán kezét szo-
ritottak egymással és pár pillanattal később
Fazekas ur előtt állottak. Kis körözés em-
berle volt, s hangja nem vala barátságalmu,
mikor a belépkötet bűzölvölve kérdé, hogy
mivel lehet szolgálatjukra.

„Megengedi, hogy magunkat bontat-
suk — kezdé Péter, — én a mai naptól fogva
megvizsgált theologus vagyok, az pedig az
én Pál barátom, a philosophus, ki követel-
lenül az államvizsgára előtt áll!“

„Nagyon örülök! Sziveskedjenek helyet
foglalni?“ — viszonzá Fazekas ur. S bizal-
matlan pillanattal vette a virágcsokorra,

Csakugyan elmentek. Elhangzott a nagyvitéli vita 'Mammarsch!' és a mi harcias bakák a 'Humans' pontos-sággal, oly pompás ütemszóval lökte ki valamennyien egyszerű a ballabukat, hogy ily fényes eredmény láttára az ember szinte bagatelnek tartja azt a potom 94 millió forint hadi budgetet, — és hósi eiszanással indultak neki — a vasuti oupeknek. Már akár így, akár úgy, el kell menni, őket nem tarthatja vissza semmi eső sző, epedő fájdalom; kisirt szemek, fájdalmas kézfördelés meg nem indítja 'Mammarsch' fiait, — nekik menni kell. Az ellágyult szakácsné, a zokszavú szobalány és hú szárazdajka látsza fáj akár a pangásnyúság, — de peregnék a dobok, a katonáknak válni kell. Istenevel, Isten veled. Eppen kapóra jöttek a szabadkai támburások, a fen tisztelt hölgyek eltanultak tőlük azt a kesergő nótát, mely úgy illett a távozó kedvesek után:

"Elhagyta őh, engem elhagyta,
Boldogságom féled sirba száll."
Elfelelőti téged nem lehet — !
Adieu!

Ad vocem nő! Egy másik szép népdal is alkalmivá vált volna.

Seprik a pápai utczát,
Másoznak a katonák...

Hja, de ha már utca sepréstől van benne sző, akkor azt Kanizsára travestiálni nem lehet, mert minálunk ez még igen ismeretlen valami, a hohenhámi rendszer még nem fog, az a bizonyos szerződés az Egek urával még nem jött létre.

De ugyan hová beszélék hogy ne jött volna létre. Megkötetett! Az öntözés a miánk már nagyszerűen folyt, akár Budapesten; lehült bele ez a rekkenő forró levegő, nem kimélték a vizet, igen: esett az eső. Nem is volt ám mindjárt egy szem por se, a száz krajczárját neki!

Az erkölcsnevelő nyelvtan megalakítása iránt országos mozgalom indult meg, melynek élén a legkiválóbb capitások állának atóbbek közt — ha jól emlékszem — a budapesti államrendőrség főkapitánya is.

Bizonyára ezen felkészedett fel Kanizsának rendőrsége is annyira, hogy megadta az engedélyt arra, hogy Dangi Tingl-Tanglék 'társulata' egyik este a Koronában, a másik este a Zöldfa-keriben felléphetett.

Mondanom se kell, hogy a nemes irányú couplet-ek mily gyönyörűen hatottak az erkölcsökre. Sokan ellettek az arcukat máskok futva menekültek ez erkölcsös prédikációk elől.

Hogy a fenti szép zél minél sikeresebben elérhető legyen, rendőrségünk — mint beszélük — a legesszibb menő intézkedéseket fogja tenni. Az iskolás gyermekek közt exameni ajándékok szétosztja a felejtellen Lola Montez és Dubarry cabinet arcképeit; pályadíjakat tűz ki azon tétel megfejtésére: 'Mi az a rőd, amelynek muszáj vóna lönyti?' és a legjobbnak talált munka szerzője jutalmul Casanóva és Faublas lovagok tanulságos könyvét kapja díszköfében; — ingyen fogja szétosztani az utóérhetlen cour-tisané, Pearl Cora nemrég íregiient memo-riáját; végül gyűjtést rendez a végől, hogy valamelyik nyilvános téren szobrot lehessen emelni a dicső Pompaórnak!

Vörös Diák.

melyet Péter aggodalmasan tartott hátra felé, folytató: 'S mi körülménynek köszönhetem becses s engem megtisztelő látogatásukat?'

Most itt volt a nagy pillanat! Ezt a pillanatot sokszor kifesté magának a két jó barát, mikor Péter a tükrör előtt annyiszor és annyiszor ismétlé mondokáját.

A theologus kóhögöt s kezdte: Igen tisztelt Fazekas úr, Önnek egy leánya van, kinek neve Örszében.

'Ez talált' szakította ő félbe Fazekas, fejét meghajlva, s feszült várakozásban a következőkre, nézett a theologusra.

Péter, a ki éppár órával előbb a legszigorubb vizsgáló tanároknak bátran a szemébe nézett, Fazekas urnak nyugodt tekintete alatt elvesztette nyugalmát s hiába kinyitotta a száját, a gondosan betanult beszéd folytatása nem jutott eszébe.

De Pál megismeréje volt, erőlesen közbeavatott.

'Mióta Erzsébet kisasszonyt legelőször láttam, szerettem őt —'

Most Péter ismét megtalálta a fonatát. Igen azon naptól fogva szerettem őt igazán és bensősleg, s a rokonszert hajlama szőla oly mély jelt, hogy beláttam, miszerint Erzsébet nélkül élni nem tudok. Minthogy most abban a helyzetben vagyok — hm — igen — miután most —'

Itt ismét elakadt a theologus, és Pál ismét segítségére sietett.

'Azon helyzetben vagyok, hogy egy női tisztességesen elnyithatok, aláazatosan eszedem leánya kezérel!'

'Igen kezdérel, erősíté Péter és ünnepeles arccsal nyugtatta át Fazekas urnak a virágokokról, ki ámulva ámulva fogadta azt el.

Huzamos ideig nézett a barátokra, gyenge kétség ísádtat benne, hogy vajon az eszedem — rendem van-e minden, azután így szólt: Ne vegyék rossz néven uraim, de

Kolera nostras. Egy nyugtalanító halálos történet pénteken este városunkban. Heimzelmann József nyug. cs. kir. alezredes pár órai rosszullet után kolera tünetek között pénteken este birtelen meghalt. — Heimzelmann már évek óta súlyos ideggyógyászata szenvedett, s minden évben az eggenbergi vagy radegundi vizgyógyudot használt. — Az idén is már befejezte a kúrját. — Folyó hó 22-én érkezett haza és szokásához képest az itteni fordultékban szándékozott folytatni az ugynevezett felüldöt. — Még péntek reggel megfördött, daczára, hogy mint értesülünk — egy kis laxatívaja volt. — De egészen jól érezte magát és mint mondá a lürdő kedvezo hatását még egy évben sem érezte úgy mint az idén. — A mondott nap délután 5 óra tájban a hasmenés hányással vegyest erősebb jellegű ötdött, és jöllehet nyomban fészessült gondos és kitűnő orvosi segélyben, este 9 órakor meghalt. — A halálosát a városban roppant meglepetést keltet; már szombatnora kora reggeli órákban mindenki az előfordult kolera esetről beszélt. — Voltak, kik egyenesen ázsiai koterának minősítették. A kezelő orvos Dr. Szekeres József közközhízi főorvos az elhunyt lakását nyomban fertőtlenítette, kora reggeli órákban pedig a holttestet koporsóba zárva a kórházba szállította — ahol felügyelete alatt szombatnora délelőtt a boncolás megtörtént, melynek eredménye hevesen lel lépett nagymérvű gyomor és bellobot constát. — A temetés nyomban elrendeltetett. — Heimzelmann városunkban igen nagy rokonszerv és tisztelőnek örvendett. — Beker poraira.

Különfélék.

Szerelmi tragédia. Egy szerencsétlen fiatal lány tragikus halála keltett általános részvétet városunkban. Gulyás Rozikának hívták a boldogtalan teremest, ki lelkenek nagy kínjai elől halálba futott megnagyvást keresni. Sorsa olyan egyszerű, olyan szomorú s olyan — gyakori... Régi, régi történet, mely mindig új marad... Az alig 16. éves csinos sugar lány szivében felebredt a közös nagy érzelem, aztán semmi se volt könnyebb, mint belekeríteni a kivetett hálóba. A kábító ígéretek hallatára feladotta a lány azt, a mi a hajadonnak legregibb. — Aztán... aztán... elhagyta a szeretője, a megcsalt lány pedig gyalázata s fájdalommal a halálba. menekült Julius 20-án nagymennyiségű gyufaoldatot ivott s a mérgezés következtében mánap nagy fájdalommal közölte szüveit.

Felfedezett gyilkosok. Az összes lapok már napok óta foglalkoznak ama rejtélyes gyilkolási esettel, mely annak idején meggyászta oly nagy megdöbbsémet keltett, de már oly rég történt, hogy szinte feledésbe látszott merülni, ha a budapesti államrendőrségnek nem sikerült volna azt — a véletlen szerencsés közrejátásával — lelepleznie. Ezelőt nyolc évvel történt, hogy a Zala-Eggerszeg határára levő bogárdi csárdában Ungár Ferenc kereskedőt meggyilkolták. Az akkoriban folytatott vizsgálatnak semmi eredménye sem volt, s később a nyomozást is abban hagyták, hogy a rejtélyes bűnügy könnyen örökre titok maradhatott volna, ha most nyolc évvel a bűntény elkövetése után el nem árulja a gyilkost egy nő, a bűnös régi szeretője. Így

ilyent még nem értem. De hát kettejük közlél ugyan melyik akarja leányomat nélkül venni.

'En' mondá Péter.
'Igen az én Péter barátom, erősíté Pál.
'Vagy úgy, tehát ez ur a frakkban — mondá Fazekas úr. Ön theologus Péter úr?
'Szólgálatára! —
'Hm, hm, sajnálom. —
A két barát arca megnyúlt. Fazekas úr észrevelte és mosolyogva folytató:
'Ne érten felre, Péter úr, visszautasítani sehogysém akarom. Már hallottam önökről, hisz mindketten házamban laknak — s azt tapasztaltam, mind egyikük törekvő fiatal ember. A mi sajnálom, az hogy nőm és leányom elutaztak. A legközelebbi városba mentek újabb leányomért, hogy haza hozzák a nevelő intézetből. Apropos, folytatá bizalmasan oldalpillantást vetve a 'kis theologusra, 'tisztába jött már Erzsébettel?
'Nem, mondá, csak látásból ismerem.
'Na lássa, mondá csodálkozással vegyült nyájas hanghordozással Fazekas úr, — őnt és kedves barátját a jövő vasárnapra ebédre meghívom, s a miről ma beszélgettünk, az egyelőre közlünk marad. S ezzel Istenek sajnálom.

Nyolc nappal később Pál vette rá frakkját s az ő mellényén díszlett az órláncz. Meglebel, hogy a frakknak és az órláncznak is volt része benne — de Pál is fényesen letelte a vizsgát summa cum laude.
Az a Fazekas úr is elmúlt, melyben a két barát varjúspír családjába bevezette-tett és Pál azt vette észre hogy Örsze it-jabb nővére Katicza, szintén csinos kedves leány. Hogy röviden végezzek: Négy hét múlva Fazekas házában kettős eszjegyzés ünnepléttet. Hogy kik voltak a boldogok, azt nem árulom el; csak annyit mondok, hogy Péter, a theologus, s napra új frakkot csináltatott! (N — böl)

történt meg, hogy a fővárosi rendőrség helyes nyomra vezetve, elfogta Rudán az Atilla utca egy házban Tóth Kálmán, Ungár Ferenc kereskedő gyilkosát. Ő volt a bogárdi csárda kocsmáros a akkor, mikor Ungár Ferencet meggyilkolták. 1878-ig mint pénzügyőr szolgált Zala-Eggerszegben, valami csinje miatt azonban nem sokáig viselheté az egyenruhát, a mikor a foglalkozástól megvált, mint kocsmáros beköltözött a bogárdi csárdába, mely Zala-Eggerszeg közelében van, magával vivén szeretőjét egy rába-bodjai leányt is. Mint férj és feleség éltek itt egy álló évig és ez idő alatt történt meg az említett gyilkosság, amely után nemsokára otthagyta a csárdát és felment a fővárosba. Követte szeretőjét, ki már előbb távozott Eggerszegről és a lipótmezei országos teblor-dában talált alkalmazást, mint ápolóné. Eleinte Tóth is oda szegődött mint inas, de sokáig nem volt maradása. Később a budai államnyomdához állott be éjjeli órnek. Két évnél tovább lakott balkezről való feleségével együtt az Atilla-utczában. Házasárts ember letére néhányszor összeveszett a nálánál öt-hat évvel idősebb, de még mindig csinos asszonnyal. Csakhamar azonban kibekülték s folytaták közös háztartásukat. A Tóth Kálmán iránt elidegült asszony átjáromgott a szomszédaihoz és egyik jó barátjánál, kinek delectív rokona van, kávéház közben elárulta azt a gondosan őrzött titkot, hogy az ő férjét súlyos bűn terheli. A jó barátjának első dolga az volt, hogy a rendőrség szolgálatában álló rokonának meg-sugja a hallottakat. Otvaron fogott a régi büntény felkutatásához Sélly Sándor rendőrtanácsos. Egyik tisztviselőjé azzal bizta meg, hogy az asszony barátságát nyerte ki és vegye rá, hogy elárulja mindazt, amit szeretőjéről tud. egy delectív pedig szedőként alkalmaztatta az államnyomdában ahol Tóth éjjeli órnek szolgált, hogy vele megismerkedjék és muljált kiindhassa. Egy harmadik tisztviselő a zala-eggerszegi törvényszék iratai alapján nyomozott. A két előbbi megbízott sikerrel felelt meg feladátának. Különösen az asszony adta át magát tökéletesen a rendőrségnek. Felfedte, hogy szeretője bűntörzés volt a gyilkosságban. A rendőrtisztviselő, ki az asszony bizalmát megnyerte, megállapodott vele, hogy kis hirdetés után tudatja mikor érkezett el a cselekvés órája. E kis hirdetés a 'Pesti Hirlap'-ban június 12-én és 13-án jelent meg és következőképpen hangzott: K. 453! A kívánt idő elérkezett. Sziveskedjek II. ker. fő-utca 7. sz. I. em. 11. ajtó, vagy IV. ker. Lipót-utca 20. földszint 3. ajtó alatt reggel 7 és 8 óra között jelentkezni. Az asszony a budai lakáson dr. Séllynél jelentkezett, a ki tudatta vele, hogy Tóth Kálmán meg e héten el lesz fogva s hogy aztán czinkostársaira kerül a sor, a kinek kézrekerítése végett neki (i. i. az asszonynak) el kell utaznia azok mostani tartózkodási helyére. Az asszony valami ürügy alatt elbucszott Tóth Kálmántól a házbelik előtt azonban elrejtette azt a szót, hogy férjét mánap letartóztatják. Tóth Kálmán esütdörtökön elkísérte agyasát a bécsi hajó budai állomásához, hol az asszony hajóra szállt. Ugyanezen a hajón utazott Szombathely Albert rendőrtisztviselő oly ezéből, hogy a Dunántul egyik nagyobb városban tartózkodó czinkostársakat, különösen egy Piros Ferenc nevű egyént, az asszony közreműködésével kézrekerítse. Bűntörzességgel van gyanúsítva az a fuváros is, a ki Ungárt Zala-Eggerszegről a bogárdi csárdába szállította. Másnap, 16-án délelőt, Tóth Kálmán elfogták, és alkísérték a zala-eggerszegi törvényszékhez. Tóth Kálmánon kívül többeket is elfogtak, kiket a gyilkosságban való részesség gyanúja terhel és ámbár eddigelé valamennyien tagadták, annak, a beszerzett bűnlejek, különösen a bogárdi csárda melletti kutból kiemelt szekecsze felmutatása után, melylyel a gyilkosság elkövetett, valószínűleg sikerülni fog vallomásra birmi őket. A gyanúsítottak közül Horváth József vasuti munkást a nkanizsai pályaudvarnál tartóztatotta le a helybeli rendőrség: hova az ez iránti megkeresés Sélly fővárosi rendőrtanácsosól jött.

Mammoth-lelet. Zala-Eggerszeg közelében, a bötfjai határában, egy mezei ut mellett a járókelőknek már régebben feltűnt, hogy időről-időre rendkívüli méretű nagy csontok tűnődnezen elő E körülmény arra birta Kovács Károlyt, Zala-Eggerszeg város polgármesterét, hogy a helyszínén ásásukat eszközöljön. a minek azután meg-léző eredménye lett: egy Mammoth-csont váz maradványaira akadit, melyek közt van egy állkapcsa, lábárcsontok, egy forgócsont és 5 darab teljesen ép, szomereszcses log melyek mindgyökének gyöke 12. cm. hosszú, 7. cm. széles és a log hossza 8. cm. A rendkívüli érdekes lelettel a polgármester értesítte a nemzeti múzeum igazgatóságát.

Zsándorhatag Alsó-Dombóvár. A következő tudósítást küldte be levelezőnk, melyet — egyelőre minden meg-jegyzés nélkül — egész terjedelmében köz-lünk. Folyó hó 18-án a vásár alkalmából két zsándor tervéi ide a rend és közbiztonság felett örködni. De mindkettlen be benétek a kancsok fenekére és aztán — hiszen jó az a bor! — ptyókások lettek. Ily esetben más ember is túlbuzgó szokott lenni, hát rajtuk is ez az eset megesett, amennyiben csaknem semmiért 4 legényt bekísérték és elszaratták. A falu t. jegyzője értesülven a

dologról, rövid kihallgatás után saját felelő-ségére mind a négyet szabadon bocsátá. Az érdemes zsándorok ezt rossz néven vették és elleneztek. Midőn ekkor az egyik esküdt védte a legényeket a zsándorok veszélyesen állást foglaltak ellene. Most következők párbeszédrel illusztrálom a helyzetet. Esküdt: 'Nem bánom ha engem keresztül szurítok is, de az urainkat (i. i. előjáróit) nem bántjátok, van elég ember mögöttetek. Ami aztán lesz veletek, ám lássátok.' — Zsándor. 'Ha más nem, annyit még tudok, hogy mi az a 'druck los.' — (üzelj!)' — Itt mindkét zsándor szuronyt szegez, közpére fogják az esküdtet és bekísérik. Ha az esküdt csak pillanatra is elveszi lélekjelenlétét, úgy vagy a mellének, vagy a hátának szegezetl szuronyba mártja testét. E brutális jelenet látára B. ur (A Vidoveczról) lefordja a zsándorokat és rájuk kiált: 'Ti rézseg d..... vagytok, én is tudom a ti törvényeket.' Az egyik zsándor most megtölti fegyverét lelovással fenyegetve B. -t. Maga az utóbbi körülmény, hogy önmagának bírja akart lenni mindenki megdöbbsétt. Visszahozdátak a 'bözölt ptyókások elől, de mánt ez más emberről is tapasztaljuk, nekik állt meg a fejebb. Ugy hírlík, hogy állomásukra sürgönyöztek a zsándor urak, s most (20-án) még itt vannak. Tegnap és ma nem voltak részegek, mit dicséretükre említék föl.

Emberölté. Folyó hó 13-án szombathelyi Gálos major közelében levő erdő-nél, a novai vásárról hazatérő Laska Ferenc és meg két társa, az ott bívályokat öriző Tóth Vendel gulyást megátamadták, ki csak futással menthette meg életét. Tóthot e megtámadás oly ingerültté tette, hogy a közel levő majorba beszaladt, onnan csakhamar egy kis fejszével visszatért s az öt megtámádók közül Laska Ferenc fejére hátulról oly ütést mért, hogy az összerogyva szörnyen halt. Tóth Vendelt mánap elfogták — Az Annabál. A Balaton Füreden megtámtandó híres bál — melyről már meg-emlékeztünk, csakugyan augusztus 1-én fog megtámtatni s az előkészületekből a rend-kivüli nagy érdeklődésnél fogva oly fényes-nek ígérkezik, hogy képes lesz feltámaztani e vigalom régi nagy hírnevét. A bizottság a következő meghívót bocsátotta ki, melyet hozzánk is beküldtek: MEGHÍVÓ a Balatonpart három vármegye (Zala, Somogy, Veszprém) fiatalokból alakult rendezőség által a g u s z t u s hó 1- s 6 napján Balaton-füreden a gyógycsarnok nagy diszter-mében a Balaton-egylet javára tartandó zórtkörű Anna bálla. Dr. Fenyvesy Ferenc elnök. Vadnay Béla, Kopácsy Árpád, Veszéy Lajos alelnökök. Dr. Sziklay János, Kovács Rudolf titkárok. Chepely Károly pénztárnok. Weninger Mátás ellenőr. Árvay Ferenc, Berger Jenő, Bezeregi László, Bogay Aurél, Bogay Jenő, Bohuniczky Andor, Bohuniczky Kálmán, Boday Dező, Brenner Vilmos, Csokó Imre, Csesznák Miklós, Dr. Cséte Antal, Csesznák Ödön, Csokolny István, Eitner Zsigmond, Fehér István, Fischer Viktor, Fischer Hárty, Fülöp Kálmán, Gaál Gyula, Galamb Zoltán, Glaser Sándor, Gulden Kálmán, Gyurkovics Kornél, Háczky Kálmán, Dr. Halász Lajos, Heckler Károly, Hertelendy Pál, Hencz Ödön, Hencz Géza, Heltsey Endre, Huray Ferenc, Huszár József, Huszár Gyula, Hohn Vilmos, Imrek György, Jeszenszky Imre, Karácsony Géza, Keményfi Lajos, Kenessey Zoltán, Kenessey Ferenc, Kenessey Aladár, Keserő Imre, Kiss Gyula, Dr. Kiss István, Dr. Közeghy József, Lakat János, Lakat István, Dr. Marton Gyula Mayer Lajos, Oszterhuber László, Dr. Pap Gyula, Perczel Sándor, Petrich Lajos, Purgly László, Purgly Pál, Dr. Purgly Sándor, Dr. Rác Kálmán, Raksányi Árpád, Ifj. Sarlay János, Sárközy Béla, Sólómy István, Sörös Zoltán, Szalay László, Szabó Elek, Székely Emil, Szélesy Dániel, Szücs Zsigmond, Tóth Bálint, Veszéy Mihály, Dr. Vízlendváry József, Vízlendváry Sándor, Vlassics Károly, Vörösmarty Mihály rendező-bizottság. Belépti-díj: Személyenkint 2 frt. Páholy 10 frt. Kezdeté 9 órakor. Felül-fizetéseik köszönettel fogadtatnak. Jegyek a meghívó elmutatása mellett folyó hó 26-ától kezdve kaphatók: Koller Károly és Marton Alajos urak kereskedéseiben B.-Füreden.

Legegett kastély. Nedeczky Jenő földbirtokosnak a Tapoleza és Keszthely közl levő ugynevezett 'fekele Kastély'-a múlt szerdán teljesen legegett. A tűz belül-ről keletkezett s átsapott a fészerre is, melyben borok állottak; a hordehoka is beleka-pott a tűz, minek folytán ezek szétlepedeztek s a nagymennyiségű bor elfolyt. A kár igen jelentékeny.

Családi dráma. Lapunk zárta-kor vesszük a hírt, hogy Gulyás József nagy-kanizsai magyar-utczai lakos, kinek Rozika nevű leánya — mint ezt lapunk más helyén említettük — tegnap előtt öngyilkos módon vetett véget ifjú életének, — ma délelőt öngyilkossági szándékból szintén nagymen-nyiségű gyufaoldatot ivott. A melyen suttott apát e kétségbeesett lépésre leányának szerencsétlen sorsa bírta rá.

Franciales Tanszéki grófi zala-istvádi önkéntes tűzoltó egyletnek öltöze-pek beszerzésére 100 forint adományozott.

Hymen. Hannay Elek volt nka-nizsai ügyvéd jelenleg pécsi kir. ügyész oltárhoz vezette Dejnászy Ilona úrböl-gyet Makón.

A 'Független' család Fiumében megjelenő heilap utolsó száma az ott uralkodó járványról szólvá megemlíti, hogy a

betegség csekély száma a gyanúsakat is bele érve a járvány kezdete óta a hó 17-ig bejárólóg 85, ezekből összesen 39 volt halálos kimenetelű. A podenta felhívást intézet a város községéhez, hogy a népkönyvhak tartományi költségeire adakozzék. A népkönyvhak t. hó 15-én meg is nyitotta gróf Zichy Agost kormányzó többek kíséretében, kik személyesen győződtek meg a kiszolgáltatott étel és ital jó mivoltáról. Egy-egy ebédjegy ára 12 kr. mely áron husleves, kenyér, hús, ízlelés és $\frac{1}{2}$ liter bor adatik, az első napon 145 jegy adott el. A lap megjelölja a gyának egészségi állapotáról keringő tulzott híreket is. Egyáltalán a járvány elleni óvintézkedések szigorúan és pontosan hajtának végre, s így valószínűleg sikerülni fog a járványt localizálni s a legszükebb térre szorítani.

Országos tüdőző kongresszus.
E kongresszus, mely Fiuméban volt megtartandó ez évben; mely oly kedvező alkalmul szolgált volna a magyarországi tüdőzőknak, hogy főmejei testvéreikkel megismerkedjenek, a folytor tartó kolerabetegség miatt ez évben nem fog megtartatni. Ez érdeemben *Csotta János*, főmejei polgármester a főmejei központi tüdőző bizottsághoz a közegészségügyi bizottság egy határozatából kifolyólag levelet írt, melyben az egészségügyi viszonyokra való tekintettel a tüdőző kongresszus ez évben való megtartásának elhalasztását kéri. A tüdőző bizottság e hó 12-én rendkívüli gyűlést tartott, melyben a bizottság sajnálattal bár *Leard József* elzredésnek, mint a bizottság elnökének előterjesztését magáéva tette, mely szerint a tüdőző kongresszus megtartásáért jobb időre halasztassék.

E határozatról a magy. tüdőző szövetség elnöksége Budapesten levélben értesítetett, s kérelett hogy nemintézkedéseiről a kellő utasításokat minél előbb adja meg.

Értesítés és kérelem. Vázlatok és tanulmányok az élet, iradalom és nevelés köréből ezúttal munkám istartóit ezennel tisztelettel értesitem, hogy művem már *sajtó alatt van* és lehetőleg rövid idő alatt fog *Fischer Fülöp* jóbiru nyomdájából kikerülni, a mikor azután a könyvet eddigi t. megrendelőimnek és előfizetőimnek azonnal meg fogom küldeni. Előfizetéseket 2 frijával (a mű 18-20 ivnyi tartalommal díszesen kiállítva fog megjelenni) tovább is elfogadok. A könyv megrendelhető *Fischer Fülöp* könyveskereskedő urnál is.

Nagykanizsa 1886. július 18-án.
Hoffmann Mór tanár.

Gabna árak.

Nagy-Kanizsa, jul. 24-én.

Buza 7 ffr 50 kr. 7 ffr 70 kr.
— Rozs 5 ffr 50 kr. 5 ffr 75 kr. —
Arpa 5 ffr 50 kr. 7 ffr 50 kr. — Zab
6 ffr 30 kr. 6 ffr 50 kr. — Tengeri
5 ffr 50 kr. 6 ffr — kr.

Nyilttér

Weisse und crème seidene Faile Française, Surah, Satin merveilleux, Damaste, Ripse, Taffete und Atlasse 75 kr. per Meter bis ft. 166 vers-ndet in einzelnem Roben und Stücken sollfrei in's Haus das Seidenfabrik-Depot G. Henneberg (k. und k. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 0 kr. Porto.

Farbige und schwarzseidene Grenadines bis ft. 9. 15 (in 10 verschiedenen Qualitäten) versendet in einzelnen Roben und Stücken sollfrei in's Haus das Seidenfabrik-Depot G. Henneberg (k. und k. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

* Az e rovathan közöltétkert sem vállal magára felelősséget a szork.

Felelős szerkesztő:

VARGA I. AJON.

3286 tk. 886.
ARVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kanizsai kir. tszék ikvi, osztály részéről közhírre létezik, hogy Szabó Mari férj Keglovics Jánosné kerecsenyi lakós végrehajtónak özv. Szelancs Józsefné szül.: Böröndy Eva oroszlónyi lakos úgy is mint kkoru Stefanics János, István, Anna Karolin Rozalia gyámja elleni 560 ffr tőke 1875 évi augusztus hó 2 napjától járó 6% kamatok 35 ffr 57 kr. dézsmaváltás 9 ffr 50 kr. jelenlegi s még a felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. tszék, területéhez tartozó kerecsenyi 148 tkjben A + 778 hrsz a felvett váltáság föteles ingatlanok Szelancs József neven álló 188 ffrta becsült hasonfele külön — kerecsenyi 419 szjkben A + 407 hrsz a felvett váltáság föteles ingatlanok ugyan Stefanics József tulajdonához tartozó 52 ffrta becsült hasonfele külön — kerecsenyi 275 szjkben A + 452 hrsz a felvett Stefanics József tulajdonát képező 594 ffrta becsült váltáság föteles egész ingatlan szinté külön

1886 évi augusztus hó 26 napján délelőti 10 órakor.

Kerecsenyben a közszék bírójánál lír. Tuboly Gyula leperési ügyvéd v. helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverés eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kijelt becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezébe letenni.

Vevő köteles a vételár három egyenlő részletlen, még pedig: az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 60 nap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamataival együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni.

Nagy-Kanizsán a kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál 1886. évi május 1-én. CSERESNYÉS EVELL elnök. 688 1-1 jegyző.

LIPPMANN KARLSBADI PEZSGÓ-PÓRA

A karlsbadi ásványvizsekből nyert forrás termékek segítségével készítve, tehát ezek minden hatályos anyagot tartalmaznak és minden gyógyító tulajdonságtal különös érvényre jutattak.

Érintetlenül gyomorhajban, Halmazóló helyez. szervenél.

VADE-MECOMA Helyez. Helyez.

felülmúlhatlan hashajtó szer.

kivétel, gyors és biztos hatással.

kellemes, olcsó és kényelmes.

Egészséges! tehát u d l

mind a cukorolag működő hajtószer piútanul stb. előnyben részesitendő.

Orvosiilag ajánlja gyomor, bél-, máj-, vesé- és hólyagbajjal.

Elismert és sokat keresett háztészter.

Emésztési gyengeség vagy háborgatott emésztésnél, étkégy hiány életmód által előidéztett gyomor és bél atonia nyálkasság és éves utáni rozslóttel kellemetlen felbőgés feloldás, gyomorhaj, gyomorajjalom, — ayomás vagy gercs verődinika. felfáz, szédülés, migraínses vértökésedés, aranyér — rontellen sekeles és makacs székrekedésnél App-obálrt szer kövérég ellen.

Kapható minta dobor 5) kr. 1/2, doboronként 2 forrtáljával.

minden bel- és külföldi gyógyszeriarban

2 ffr 15 kr. beküldése mellett egy eredeti doborbarmentye küldetik 1 doborral kevesebb nem küldetik

Válodai csak akkor ha minden adagban a védjegy Lippmann kezevonása látható.

Központi széküldés: Lip, man gyógyszeriarba Karlsbadi!

Kapható még következő gyógyszeriarokban: Nagy-Kanizsán: Belus Prager. Holdmezőndásrhegen: Kiss Szabadán; Decy Jós Szegeden: Barcsay Kovács

Tab: Krbex Ódós. 643 12-1

Érintetlenül

felülmúlhatlan hashajtó szer.

kellemes, olcsó és kényelmes.

Egészséges!

Orvosiilag ajánlja

Elismert és sokat keresett háztészter.

Kapható minta dobor 5) kr. 1/2, doboronként 2 forrtáljával.

minden bel- és külföldi gyógyszeriarban

Központi széküldés:

Kapható még következő gyógyszeriarokban:

Tab: Krbex Ódós.

Érintetlenül

Aranyérem Paris 1878 Jury-tag Budapest, orsz. kiállítás 1885.

Neuschloss Ödön és Marcel

parkétgyára, ács- és asztalos-tüzlete, gőzfűrésze, fakereskedése

Budapesten, felső rakpart 10. szám.

Ajánlja mindennemű a faiparba vágó gyarmányait,

amerikai tölgyfapadolatokat egyszerű és berakott koczkaparkétákat legnagyobb választékban. Folytonosan nagy készletet tart.

A parkét lerakását jutányos áron elvállalja.

Árjegyzéseket és mintarajzokat kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Három évi jótállást vállal.

Haladasi érem Bécs 1873. Érdem érem Szeged 1876.

Aranyérem, Amsterdam 1883. Drezsdn 1891. Bécs 1895.

Amerikanische, wasserdichte
„HYATT“-WASCHE,
betr. Reinigung Jeder Stoff vornehmen kann, indem man dieselbe mit kaltem Wasser und der dazu vorbereiteten Seife mittels einer Bürste abreibt.

Ein Strichfegen in allen modernen Kesseln kostet 30 fr.
Umlegfegen 40 fr.
Für Kinder 50 fr.
Für Damen 60 fr.
Für Herren 70 fr.

Ein Klopffuß für Kesseln 10 fr. Ein Paar Wandschneidmesser 40 fr. Ein Tisch Knopf-Seife 10 fr.

Cravaten, neueste Erfindung
(Patent 3. R. 5.), in allen modernen Stoff-Imitationen, welche ebenso wie die Spitze gereinigt werden, per Stück 50 fr.

J. N. SCHMIEDLER,

kais. k. Hof-Kammernrath-Schlichter
Fabrik: VII., Stiftgasse Nr. 18.
WIEN.
Filiale: I., Rothenthurmstr. 10.
Verbindungen mit gegen Radmaße oder vorherige Einbenug des Betrages. — Lieferverhältnisse 686 1-5

4979/1kv. 1886. sz.
Arverési pót hirdetmény.
A nagykanizsai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírre létezik, miszerint Lakics Györgyné érdekében Lukácsics István ellen a egrádi 60 sz. tkjben foglalt ingatlánokra elrendelt s folyó évi augusztus hó 13 ára kitűzött árverés Tandor Ferencz csatlakozott végrehajtató érdekében is meg fog tartatni.
Nagykanizsán a kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál 1886 évi július 12-én. CSERESNYÉS KOVÁCS elnök. jegyző. 687 1-1

PEZSGÓ AVALA & Co.
Egyedüli vaktár Nagy-Kanizsán Pesselhofer József urnál. 478 39-100

LE HOUBLON
A legjobb SZIVARKA PAPIR A VALÓDI
francia gyártmány
Caule és Henry-től Párisban.

Orakodjunk az utándaoktól.
E papirt dr. J. J. Pokis, dr. M. Ludwig, Dr. M. Lippmann urak bécsi egyetemi vegytanárak különösen ajánlják kitűnő minőség, abszolút tisztasága és amiatt, hogy abba semmi ártalmas anyag sincsen belekeverve. 431 24-36

500
500
500
500

Patent KÜHNEE Patent
MOSONY No 6500 WIESELBURG

Gyár: Mosonyban. (Wieselburg).
Főraktár: Budapest. (Váci-körut 21.)

594 1 8 (alakult 1856.)
ajánlja az egyedül valódi es. kir. szabadalmazott HUNGARIA DRILL sorvetőgépet tetemesen lezállított áron.
Izen nevet „Hungaria Drill“ Kühne E. 12 évvel ezelőtt választotta sorvetőgépéi számára és hogy ezek mily közkeletűségeket örvendnek a legjobban bizonyítják azt mindazon gérosok kik gértmányukat ugyan ezen név alatt ajánlják és mind azon kereskedők kik idegen gyártmá yukat Kühne-féle Hungaria Drill név alatt elárusítanak. A valódi Kühne-féle hungaria Drill sorvetőgépének fentebb látható czimkéjével és védjeggyel kell ellátva lenni. Saját gyártmányú sorvetőgépek, amerikai-szengereblek, cseplőkémletek, rosták, konkolyozók, szecskavágók, répaavágók stb. kaphatók a legjutányosabb áron.

Nyilvános kereskedelmi tanintézet Temesvárott.
E tanintézetnek ugyanazon tanterve s jelentősége van, mint a kereskedelmi akademiának; három évfolyamból áll s a végzett növendékek az egy éves önkényes szolgálatra jogosultak.
Tannyelv: magyar és német.
E tanintézet tel összekötötetésben áll egy jól berendezett négy osztályu polgári mint előkészítő iskola.
A tanév kezdődik szeptember 1-én.
Értesítés és közlekedési tudnivalókat nyújt
Wiesner Ferencz, igazgató.

Harkányi gyógyfürdő
Magyarország, Baranyavár megyében.
fürdőidény május 1-től szeptember 31-ig.

Habár ezen fürdő hírneve oly hosszú évek lefolyása óta számtalan eiváló gyógyeredményei által meg is lett alapítva, mégis a fürdő-igazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentethi, hogy ezen rosdaszorú gyógyforrásnál ezerek és ezerek a legmakacsabb és legnehezebb betegségekben is egészséget és épességét visszanyerték, s miért is a legnagyobb elismerést érdemli.
E fürdő a maga nemében egyedüli; minden más akár befüldi, akár külföldi hason gyógyforrást gyógyhatása tekintetben felülmul; a mit különben az évről-évre naporodó vendégek száma is bizonyít.
Ezen 50° R. természetes meleg árték kénforrás kitűnő gyógyítási hatással bír csomós, kőszvény, görvöl, idült bőrkülségekre, aranyér, nőbántalmakra, fogmunkai hiányok, schécek, dagasztók és higizyon gyógyászok által okozott mérgezősekre, továbbá máj-, lép-, általán maring-dagasztokra, nehéz hallás, idült szemhajók és ivarszerü bántalmak ellen.
Az utazásra ajánlható Budapest-pesti vasút, vagy Délviden hat pest-kanizsa-barcsi vonala, állomás: Pécs, alfidü vasút Ezréken át Villányig, Molács-pesti vasút, állomás: Villány. Posta- és távírdá-állomás.
Bővebb tudnivalást a legnagyobb készséggel Dr. HELLER JÓZSEF rendez fürdőorvos nyújt.
Harkány, 1886. május hó.